

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>



Sayı 64, Ocak 2012-1,
3.5 Lira (KKTC 4 Lira)

ISSN 1307-072X



OLUR BÖYLE ŞEYLER!..



HEPİMİZ DEVLETEN ÖZÜR DİLEYELİM VE OLAY TATLIYA BAĞLANSIN!..



Karşılaştırmalı tarih dersi!..

Poşu taktığı için kapitalizmle barış içinde bir arada yaşayamayan Cihan kardeşimiz, Çinli işçilerin intihar etmemesi için herhangi bir yasadışı faaliyette bulunmuş olabilir mi? Ya da Yılmaz Güney, zamanında İdris Naim Şahin ile karşılaşırdı, hiç girişmez miydi, kendisiyle sanat konusunda fikir teatisine?

SÖZ UÇAR, MEZARLAR KALIR...

R. Tayıp Erdoğan: "12 Eylül referandumunda gencecik ölümlerle, zamansız vedalarla hesaplaşacağız. 30 yıl sonra milletçe 12 Eylül'le vedalaşacağız," dedi. "Bakınız Necdet Adalı daha 19 yaşında bir lise öğrencisiyken, cinayet işlediği iddiasıyla 1977 yılında tutuklandı. Bende o zaman bir siyasi partinin İstanbul gençlik kolları başkanıyım. Suçsuzluğundan, serbest bırakılacağından o kadar emindi ki, cezaevinde arkadaşlarının firar girişimine katılmadı."



YOKSA SİZ PAŞA'NIN CEZA ALACAĞINI MI SANIYORSUNUZ?!

Poşu taktığı için otobüs beklerken gözaltına alınıp tutuklanan ve üstündeki poşu dışında hakkında delil bulunmayan, davasında hakkında 45 yıla varan hapis cezaları istenen Cihan'ı hepimiz tanıyoruz. Son duruşmada yine tahliye edilmeyen Cihan'la ilgili gazete haberinin altına bir yorumcu şunları yazmış: "Bakın Kenan Evren yargılanıyor! – Kimin adaleti bu? Bu savcılar ne istiyorlar? Yetmez ama evet diyenler bakın Kenan Evren yargılanıyor!" Sanırım Cihan da her duruşmaya tahliye edileceğinden emin bir şekilde çıkıyordu...



KAPİTALİST SİSTEMLE BARIŞIĞIZ BİZ...

Bu toplantıya katılan Komünist ve İşçi Partileri, bugüne dek geliştirilmiş ve Sovyetler Birliği Komünist Partisi 20.Kongre kararlarıyla da kesinlik kazanmış bulunan kapitalist ve sosyalist sistemlerin barış içinde bir arada yaşayabileceklerine ilişkin Leninist ilkenin*, sosyalist ülkeler dış politikasının temeli ve halklar arasındaki barışın ve kardeşliğin güvenilir dayanağı olduğunu belirtirler. (Deklarasyon – Sosyalist Ülkeler Komünist ve İşçi Partileri Temsilcilerinin Moskova Toplantısı, 14-16.11.1957)

* Lenin nerede ve ne zaman böyle anlaşılabilir bir 'ilke' ortaya atmış acaba?.. Uydurmanın sınırı yok tabii...



"CEVAPSIZ KALMALARI ONLARI DAHA DA AZGINLAŞTIRDI..."

"Bugüne kadar, faşist-gerici kesimlerin ağızdan ağza sinsice yaygınlaştırdıkları dedikodu ve karalamaların yanı sıra, Tercüman'dan Hürriyet'e bir yığın gerici gazete, Tahsin Öztin'den Ergun Göze'ye her türden gerici ve halk düşmanı kiralık yazar, elbirliği ile beni karalamaya, halkımın faşizmin pençesinden kurtulması uğruna yaptığım devrimci çalışmalarımın içeriğini çarpıtmaya özel bir önem gösterdiler. İdeolojik ve siyasi olarak bana cevap verecek yetenekleri olmadığı için, küfür edebiyatını seçtiler. Amaçları beni halkımın gözünde küçük düşürmek, bana duyulan güveni zedelemektir. Öte yandan beni kışkırtarak yapmamı, yaptırmamı bekledikleri şeyler de vardı ki, bu konuda da cevapsız kalmaları, onları daha da azgınlaştırdı."

Yılmaz Güney, 31 Aralık 1982



KÖLE KALMAKTANSA...

Dominik'teki birçok yerli, beyaz efendilerinin kendilerine dayattığı yazgıyı sezip önce davranarak hem çocuklarını öldürüyor, hem de intihar ediyorlardı, yığınlar halinde. (Latin Amerika'nın Kesik Damarları, Eduardo Galeano)



TÜKÜRÜN!

Cumhuriyet'in vakti zamanında Nazım'ın resmini üstüne tükürülün diye basması ve başta Hürriyet olmak üzere Ahmet Kaya aleyhinde yapılan karalama kampanyaları gösteriyor ki, zaman içerisinde sistemin özünü oluşturan manevi boyutta herhangi bir değişiklik olmuyor. Aslında her şey yerli yerinde aynen duruyor fakat yine de her yıl her şeyin daha iyiye daha güzele gittiğini sanarak yaşıyoruz...



ken bu sefer resim faslı başladı. Sovyetler, Nazım Hikmet'in Moskova'da öldürüldüğü boy boy, çekiş resimlerini bütün dünya fotoğraf ajanslarına dağıtmaya başlamışlardır. Yukarıda gördüğünüz resim, bunlardan biridir. Bu fotoğraf sütunlarımızı geçiren çair Erefin Abdülhamide yaptığı tavsiye ekimimize geliyor. Bu tavsiye resmini tekrar ettirip dağıt ki millet doya doya yüzüne tükürsün mealindedir. Biz de yukarıdaki resmi Nazım hesabına aynı gaye ile basmı buluyoruz.

BİNALARIN ETRAFINA O AĞLARI KİM GERDİ?..

En yoğun şekilde 2010 yılında olmak üzere, dünyanın en büyük elektronik şirketlerinin ürünlerini üreten Çinli Foxconn şirketinin onlarca işçisi intihar etmişti. İntihar nedenleri arasında uzun saatler yoğun çalışma, iş yoğunluğu nedeniyle sosyal hayattan kopma vb. nedenler gösterilirken, firmanın intiharlara karşı aldığı tedbirler, yüksek binaların etrafına işçiler atlamasın diye ağ germek ve işçilere ölümleri durumunda şirketin hiç bir şekilde mesul tutulamayacağına dair bir sözleşme imzalatmak olmuştur...



YETMEZ AMA... NEYSE, YAK Bİ PURO!

Ulusal devrimin zafere ulaşabilmesi için sosyalist olması bir zorunluluktur. Eğer sosyalizm kısa sürede terk edilirse, yeni devlet kağıt üzerindeki bağımsızlığına rağmen, emperyalistlerin kuklası olarak kalacaktır. J.P.Sartre, 1961



YAŞASIN!.. 'ASKERİ VESAYET' SONA ERDİ!..

Eğer, proletarya önderliğinde değil de, burjuvazinin şu ya da bu kanadının önderliğinde bir siyasi devrim söz konusu olursa, proletarya ve emekçi halk kitleleri, çok geçmeden, burjuvazinin gerici namluları* ile karşılaşacaklardır.

Yılmaz Güney, 31 Aralık 1982



*"Neyiyle [teröre destek] veriyor, belki resim yaparak tuvale yansıtıyor. Şiir yazarak şiirine yansıtıyor, günlük makale, fıkra yazarak oralarda bir şeyler yazıp çiziyor." İşçileri Bakanı



Zivanadan çıkıyorlar ve bu arada gencecik Kürt köylülerin bedenleri dağlara saçılıyor. Bir çıldırma haliyle dışarıda kimseyi bırakmama kararlılığındaki operasyonlara giriyor ve cezaevlerinde insanları üst üste yığıyorlar. Uсталık dönemi dedikleri en çok, çürümeden önce olgunlaşmasının doruğuna çıkan bir armuta benziyor...

Armutlaşan iktidar dalından düşecek mi?

Çok değil iki ay kadar önce Emre Uslu PKK'ye yönelik operasyonlara 'barış için savaş' adını uygun bulmuştu. "Son savaş ben adam gibi bir barış için şımarık bir çocuğu ikna etme savaşı olarak görüyorum. Eğer PKK bu süreci doğru okumazsa, (...) bunlar beni aldatmaya çalışıyor, barış bile yapsam, ülkeyi terk etsem bunlar beni gittiğim ülkede bulup öldürür diye hesap yaparsa o zaman sonu da Kaddafi ve Saddam gibi olacak. Bunu da çok yakında göreceğiz..."

PKK konusundaki bu 'iyimserlik'; AKP'nin bölgede giderek sıkışmasının, ABD eliyle 'sıfır sorunu' beklentisinden 'sıfır komşu'ya sürüklenmesinin yarattığı bir zorunluluktur. PKK üç ay içinde bitse gerçekten AKP-Cemaat koalisyonu için çok iyi olurdu. Zira Türkiye'yi yönetenler çok iyi bilmektedir. 'camdan evi olan komşusunun camına taş atmaz'. İran'ın Hürmüz Boğazı'nda denemelerini yaptığı uzun menzilli füzelere nişangah olsun diye Kürecik'e NATO radarı kondurmuş bir ülkenin, kafasına ABD balyozu yemiş ordusunu komşularının üzerine salması için hedef daraltması gerekiyordu. İşte bu zorunlulukla 'iş'i' üç ay içinde bitireceklerini ilan ettiler.

Ne oldu? Yeni Osmanlıcı ihtirasın bütün beylik lafları şimdi AKP'nin elinde patladı. AKP çocuk öldürmeyi iyi bildiğini ve kendi halkının kanını dökmekten kaçınmadığını gösterdi. Şimdi AKP medyası bir yandan bıktırıcı bir tekrarla, bu saldırının AKP'yi zor duruma düşürmek isteyen 'eski rejim' mensupları tarafından tezgahlandığını savunuyor. Diğer yandan AKP'nin bugüne kadar yürüttüğü tüm operasyonları (Ergenekon, KCK, vs) daha da yükselterek sürdürmesini istiyor. İktidar cephesi 'döner yemek istiyor ama dönmesin istiyor'.

Askeri başarı nasıl oluyor?

Salâha anlatır gibi olacak ama askeri başarı hasmını öldürme yeteneğine bağlıdır. PKK'ye karşı askeri bakımdan başarı kazanmadan adım atılamayacak ise, yapacağınız şey mümkün olduğunca hızlı ve çok sayıda insan öldürmektir. Şimdi 'vicdan' ya da "Derin devlet AKP'yi sıkıştırmaya çalışıyor" argümanlarıyla defansa çekilen liberallerin hepsi katır sırtında mazot taşıyan çocukların F16 bombalarıyla parçalanmasından az evvel operasyonları destekliyor, hatta AKP'nin geçmişten farklı olarak orduyu siyasetin dışına sürdüğünü ve asli vazifelerine yönlendirdiğini, yani ordunun PKK'ye karşı adam gibi savaşacağını söylüyordu.



"Biz yönetiriz, asker öldürür." İşte ileri demokrasinin 18. Yüzyıl çizimi berraklığındaki tarifi...

Yedi askerin öldüğü Hantepe baskınından sonra, baskın hazırlığındaki PKK'lilerin katırlarla mühimmat taşıdığının insansız hava aracıyla saptandığı ancak önemsenmediği/görmezden gelindiği anlaşılmıştı. AKP cephesi bu durumu, derin devlet-derin PKK işbirliğiyle tezgahlanmış bir operasyon olarak değerlendirdi. Şimdi insansız hava araçlarının tespit ettiği bir grup, katırlarla sınırı geçen bombalanarak öldürülüyor. AKP cephesinin değerlendirmesi, derin devlet-derin PKK işbirliğiyle bir operasyon tezgahlandığı!..

Oysa herhangi bir uzman çavuş, bu yüksek düzeyli analiz sahiplerine, bölgede gerillanın Eskimo kostümüyle gezmediğini, aslında onun hareket olanaklarının bölge insanıyla benzeşme yeteneğinde yattığını, ne insansız hava aracının ne de akılsız liberal köşe yazarının bu ikisini birbirinden o kadar kolay ayıramayacağını söyleyebilirdi. Tam da bu nedenle, PKK'ye karşı topyekûn savaş ve üç ayda imha çılgınlıkları atarken, şehirleri KCK operasyonu ile boşaltıp dağda ne görülürse vurmak zorunda olduklarını bilmeleri gerekirdi. Bilmiyorlar mıydı? Biliyorlardı, o yüzden hocafendileri Pennsylvania'dan, "Onların altlarını üstlerine getir, birliklerini boz, evlerine ateş sal, köklerini kurut ve işlerini bitir!" buyurmuştu.

'Esirgeyen' liberal vicdan...

Oral Çalışlar şöyle yazıyor: "Güvenlik güçlerine 'Neden PKK'ya operasyon yapıyorsunuz?' diye sormak, bu bağlamda, anlam dışı görünebilir. Devlet yapar. (...) Kim olursa olsun, devlet güçleri (silahlı çatışma ortamları istisna teşkil etse de) gördüğü an infaz yapamaz. Şüpheliye önce

dur ihtarında bulunulur, sonra da zanlıyı canlı olarak yakalayabilmek için elden gelen gayret gösterilir. Zanlıyı, sağ salım yargı önüne çıkarmak hukuk devletinin, görevlilerinin, güvenlik güçlerinin birincil görevidir. Ortada şiddet olunca, terör olunca, toplumsal infial olunca, bu tür yaklaşımlar ikinci plana gidebiliyor ve yaşam hakkı duyarlılığı göz ardı edilebiliyor."

Şu da Melih Altınok'tan: "Kuşkusuz ki kastınız yoktur Sayın Başbakan ve hükümet üyeleri. Ancak soru soranlara ya da imalarda bulunanlara yanıt vermenin tek yolu azar ya da beylik açıklamaların ardına sığınmak değil. (...) Bakın, acılı ailelere taziyeye giden Uludere Kaymakamı öldürülmeye çalışıldı. Acaba ne istiyorlar? Devletin, hükümetin yakınlarını kaybedenlere sahip çıkmasını, onların yanında olmalarını, desteğini, varlığını hissettirmesini istemiyor muyduk?"

Kırk dereden su getirip katliamı Teşkilat-ı Mahsusa türünden bir derin devletin sırtına yıkmaya çalışan, bu arada Kürt hareketini kaymakama terbiyesizlik yaptığı için eleştiren demokratlar bunlar. Güpegündüz apaçık ortada duran bir iktidar, o iktidarın aylardır sürdürdüğü imha amaçlı bir operasyon karşısında tek söyleyebildikleri, "İyi niyetlisiniz ama hata yapıyorsunuz" ve "Canlı yakalansalar ne güzel olurdu."

Kuşkusuz ki saf değilsiniz liberal köşe kadıları. Siz bu katliamın suçuna AKP ile beraber, iktidarın önündeki tüm pürüzleri temizleme operasyonlarına destek çıkarak çoktan ortak oldunuz. Libya'da ve Suriye'de, bölgeyi kana bulayıp Suudi Arabistan sermayesi, NATO askeri desteği ile AKP'ye benzer iktidarlar kurulması için canınızı dişinize taktınız. Kürt hareketine, "Ya bizdensin ya onlardan," diyerek efelendiğinizde aldığınız yanıt, "Üç ayda bitireceğiz!" karşılığını verdiniz. Siz böyle

bir büyük bir cihada kalkmışken 35 gencin lafı mı olur? Şimdi muradınız, bu katliam sanki zaten bedeninizi siper ettiğiniz bir iktidarın uygulamalarının sonucu değil de o uygulamalara karşı çıkanların tezgahı gibi görülürse, ABD'nin açtığı yolda, gösterdiği ülküde ilerleme şansız olacak. Size durmak yok, yola devam!..

Olasılıklar

Eğer bu yol kazası olmasaydı, PKK'nin askeri bakımdan tasfiye edilebileceğine inananlar olabilir. Dünyanın bir yerinde boynuzlu atların yaşadığına inananlar da var. KCK operasyonlarının özel yetkili cemaat savcıları eliyle Kürt hareketinin yasal alanını tümüyle etkisizleştireceğine inananlar da var. Gerçek, her iki alanda giderek çıkırından çıkmış hamlelerle büyüyen çatışmanın bölgede diğer ülkeler tarafından Türkiye'nin NATO'cu girişkenliğine karşı bir olanak olarak görüleceği... Siz sırtında yakın zaman önce yakın dostu olan birinin hançerini taşıyan Beşar Esad olsanız buraya baktığınızda ne görecektiniz?..

Hükümetin en çok, ağız birliği yapmakta sıkıntı yaşayan destekçilerine karşı tahammülsüzlüğünde kendini gösteren telaş, giderek sertleşen bir klikler arası mücadelelenin yarattığı gerginlikle ilgili. Cemaat 2002'de kurulan AKP koalisyonunu kendi lehine ilga etmek için fırsat kolluyor. Erdoğan, Gül ve Arınç'tan oluşan triumvira, şike yasası ve biat açıklamalarıyla açığa çıkan çatlaqların üzerini örtmekte güçlük çekiyor. Hepsı duvara asılı kılıçlarını indiriyor, atlarının kuyruğunu bağlıyor. Sarsılan iktidar yapısının nasıl stabilize edileceği belirli değil ve tüm bunlar olup bitirken iktidar bloğunun tüm unsurları kendi iç mücadelelerine tüm enerjilerini ayırabilmek için iktidar bloğu dışındaki tüm kuvvetleri ellerinden geldikince etkisizleştirmeye, tartışmanın dışında tutmaya çalışıyor.

Kendi aralarındaki meseleyi çözmek üzere düello alanına çıkmadan önce Kürt hareketine, ulusalçı çevrelere ve sola ağır bir saldırı daha yapmaları; daha sonra bu operasyonların sonuçlarını birbirlerine karşı kullanmaları beklenmelidir.

Zivanadan çıkıyorlar ve bu arada gencecik Kürt köylülerin bedenleri dağlara saçılıyor. Bir çıldırma haliyle dışarıda kimseyi bırakmama kararlılığındaki operasyonlara giriyor ve cezaevlerinde insanları üst üste yığıyorlar. Uсталık dönemi dedikleri en çok, çürümeden önce olgunlaşmasının doruğuna çıkan bir armuta benziyor...

İnsan mezarsız yaşayamaz ki...

Değişik ağız yapısına sahip bakanımızdan fantastik laflar çıkıyor. Devlet fetişisti İdris Naim Bey'in eline döner bıçağı da pek yakışıyor!

Önce, İçişleri Bakanı İdris Naim çıktı karşımıza, devlete ve teröre ilişkin yepyeni tanımlarıyla. Diyordu ki bakan: "O kadar hınç var ki devlete karşı, kendi paçavra ara sözleşmelerinde, devlet olmayan bir organizasyon. Yani Türk devletine düşmanlar, bunu anladık da kendilerinin kurmak istedikleri organizasyonda bile devleti kullanmayacak kadar devlet düşmanlığı var. Ne o zaman peki, devlet nedir, ne yapar? Devlet düzendir, devlet hukuktur, devlet devlet hiyerarşidir, devlet devlet mülkiyettir, devlet namustur, devlet özgürlüktür, devlet hayatın ta kendisidir."

Yani diyor ki, devletin düzenine, hukukuna, hiyerarşisine, mülkiyetine ve namus tanımına sadıksan, sen de özgürsün. Yoksa zaten teröristsin. Öyle terörist diye de geçmeyeceksin. O kadar çok terörist türü var ki. Bakan Şahin, bunları da açıklıyor:

"Terör örgütünün yürüttüğü çalışma sadece dağda, bayırda, şehirde, sokakta, gece arka sokaklarda haince pusu kurarak yaptığı saldırılardan ibaret değil, sadece silahlı terör değil. Bunun bir başka ayağı daha var. Psikolojik terör var, bilimsel terör var. Terörü besleyen arka bahçe var. Bir başka ifadeyle propaganda var, terör propagandası var..."

Hemen tercümesini yapalım, burada da diyor ki şahin bakan, "Siz yeter ki bize karşı olun, devlete karşı olun. Biz sizi bir şekilde terörist yaparız. Bunun için elinizde silah olmasına da gerek yok. İçinizde psikolojiyle ve bilimle ilgilenen teröristlerin de olduğunu biliyoruz. Ayağınızı denk alın!..."

Terörün arka bahçesinin neresi olduğunu da merak etmeyin, bakanımız açık adres veriyor: "Terörün arkadan dolanarak arka bahçede yürüttüğü faaliyetler, ki arka bahçe İstanbul'dur, İzmir'dir, Bursa'dır, Viyana'dır, Almanya'dır, Londra'dır, her neyse, üniversitede kürsüdür, dernektir, sivil toplum kuruluşudur." Kısacası bütün dünya terörün arka bahçesidir. Dolayısıyla bütün dünya da ayağını denk alsındır!..

ADAM HAKLI BEYLER!..

E, ne kaldı geriye tehdit etmediğimiz? Hah, sanatçılar! Onlara da bir çift sözü var İdris Naim Şahin'in, hiç olmaz mı?! Peki, sanatçılar neyle destek veriyormuş teröre? Bakanım, sizdeyiz: "Neyiyle veriyor, belki resim yaparak tuvale yansıtıyor. Şiir yazarak şiirine yansıtıyor, günlük makale, fıkra yazarak oralarda bir şeyler yazıp çiziyor. Hızını alamıyor terörle mücadelede görev almış askeri, polisi doğrudan çalışmasına, sanatına konu yaparak demoralize etmeye çalışıyor. Terörle mücadele edenle bir şekilde mücadele ediliyor, uğraşıyor." Resim yaparak tuvale yansıtmak! Şiir yazarak şiirine yansıtmak! Hızını alamayıp, sanatına

askeri, polisi konu yaparak onların moralini bozmaya çalışmak! Anlayacağınız, olaylar olaylar...



AF EDERSİNİZ, ACAYİP Bİ ŞEY...

Bakanımız bir başka sözündeyseniz bu sefer PKK'yi tanımlıyor: "Domuz etinden Zerdüştlüğe kadar, bilmem hangi ulustan, kardeşlikten, çok özür dilerim eşcinselliğe kadar, her türlü namussuzluğun, ahlaksızlığın, gayri insani durumun olduğu bir ortam." Ülkemizi sivilleştirip, özgürleştiren, demokratikleştiren hükümetimizin ultra özgürlükçü bakanı eşcinsellik lafını ağzına almaktan utanmış, özür dilemiş. Kızarmıştır da kesin. Yazık. Başbakan da seçim öncesi televizyondaki turlarında kendisi için Ermeni,

Rum denmesinden o kadar rahatsız olmuştu ki, "Ne Ermeniliğimiz ne af edersiniz Rumluğumuz kaldı," diyordu. Aman efendim, siz niye özür diliyorsunuz, siz niye af diliyorsunuz, utaniyorsunuz ki? Bırakın, sizden bu ülkeyi demokratikleştirmenizi bekleyen liberalleriniz, teşekkürler ettiğiniz devrimci-solcu-iş partili kardeşleriniz özür dilesinler, af dilesinler, utansınlar. Bakan'ın bu açıklamalarından üç gün sonraysa Şırnak Uludere'de kaçakçılık yaptıkları söylenen ve çoğunun yaşları 12 ila 19 arasında değişen 35 kişi F-16 tipi savaş uçaklarının bombardımanı sonucu yanarak ve parçalanarak katledildi...

'HUKUK DEVLETİ MANTIĞI' GELDİ BAYAN!..

Aslında, İdris Naim Şahin'in açıklamalarından böyle bir şey olacağını anlamalıydık. Dememiş miydi Bakan, "Devlet hayatın ta kendisidir!" diye? Al işte. Hiç değişmez. Devlet, ne zaman hayat dese, bu ülkede birilerinin -ki o birileri de hep yoksullar olur, hiç şaşmaz- hayatı kararır. Devlet, hayat der; 'hayata dönüş' operasyonu yapar, 30 devrimci tutsak katledilir, yüzlercesi de sakat kalır. Devlet, hayat der; 35 yoksulun tepesine bomba yağar. Yani diyordu ya bakan, "Ne diyorlarsa tersine çevirmek lazım," diye, aynen öyle.

Katliam sonrası gerek Genelkurmay'dan, gerek hükümet kanadından, gerekse hükümetin medya kanadından yapılan açıklamalarsa en az katliam kadar vahimdi. (En önemlisi de, devletin konuyla ilgili tek bir resmi açıklama yapma gereği dahi duymamasıydı.)

Önce Genelkurmay bir açıklama yaptı. Açıklamada, "Olayın meydana geldiği yer, bölücü terör örgütünün ana kamplarının konuşlu olduğu, sivil yerleşim bulunmayan, Irak kuzeyindeki Sinat-Haftanın bölgesidir," dendi. Bakanımızın 'tersine çevir' önerisini dikkate alalım: Geçen yaz Hatay'da dağda çobanlık yapan iki ihtiyar köylüyü terörist sanıp öldürdükleri gibi, Uludere'deki 35 köylüyü de terörist sanıp bombaladıklarını anlatmaya çalışıyorlardı sanırım.

Daha sonra AKP içerisinden ilk

olarak Hüseyin Çelik çıkıp konuştu. Öldürülen 35 kişinin terörist değil sigara kaçakçısı olduğunu söyledi: "Eğer bir kusur varsa hukuk devleti mantığı içerisinde bu tespit edilecektir ve şüphesiz ki bunun gereği neyse yapılacaktır. (Şüphesiz!) Öldürülen insanların büyük bir çoğunluğu aynı ailenin insanlarıdır. Bunların içinde korucu çocukları ve bir gazi çocuğu vardır. (Öyle olmasalar hadi neyse!) İlk etapta gelen bilgiler doğru ise burada bir operasyon kazaşı vardır."

Sonra Başbakan çıktı, bu tür kaçakçılıkların daha önce 3-5 bilemedin 10 kişilik gruplar tarafından yapıldığına; fakat bu sefer nedense 40 kişilik bir grup olduğuna dikkat çekti. Ama tabii talihsiz bir neticeymiş, üzölmüşler, adli ve idari neticeler yapıyormuş, falan filan. Sonra Cumhurbaşkanı da ölenlerin yakınlarının acısını paylaştı, sağolsun.

Sonra sahneyi Egemen Bağış aldı. Henüz yorum yapmak çok erken dedi. Üstüne, "Hem onlar orada ne yapıyormuş ki?!" diye de hesap sordu. Orada ne mi yapıyorlardı? Çoğu 12 ila 15 yaşında olan o çocuklar, o karda kışta, niye mi oradaydılar? Yoksulluktan. Çaresizlikten. Peki, sen n'apıyorsun acaba yıllardır o bakanlıkta? Arkadaşım İdris Naim Şahin'i de alıp kahvede pişpirik oynasanız, daha iyi olmaz mı?

Okeye falan geçmek isterseniz, dördüncüyü de buluruz merak etmeyin. Medyaya boşuna dördüncü güc demiyorlar ya?





MEDYA YA DA BOK ÇUKURU...

Uludere'den katliam haberleri gece saat 02:00'den itibaren internete düşmesine rağmen, öğle saatlerine kadar katliama ilişkin hiçbir haberi yayınlamayan ana akım medyaya baksarsak, anlaşılan, Başbakan'ın geçtiğimiz aylarda kanalların genel yayın yönetmenleriyle ve bazı ulusal haber ajanslarıyla yaptığı toplantılar oldukça işe yaramış.

Öyle ki, *Milliyet* gazetesi internet sitesinde uzun süre, "Savaş uçakları PKK'lara bomba yağdırdı!" manşetile haberi yayınlıyabili. Haber kanallarının kendi kendilerine uyguladıkları otosansür ise müthişti! Hatta bir iddiaya göre, *CNN Türk*'te sabah saatlerinde yayınlanan *Medya Mahallesi* programının sunucusu Ayşenur Arslan, programı Uludere'deki olayı duyurarak açacak olduğunda, kanal yöneticilerinden birinin koştura koştura rejiyi basarak Arslan'ın kulaklığına, "Uludere olayına girmeyin! Bu haber verilmeyecek!" diyerek uyarıyordu. (Bir gazetecilik öğrencisi olarak iletişim fakültelerinde gatekeeping konusu anlatırken bu olayın ders olarak verilmesini bekliyorum.)

Neyse, biz Egemen Bağış'la İdris Naim Şahin'e kahvede okey arkadaşları bulacaktık. Kim olabilir acaba? Mesela Filiz Akyüz'e ne dersiniz? Hüseyin Çelik'in açıklamasının hemen ardından Twitter'daki hesabından, "İlk kez bir hükümet, 'Vurulmuş terörist değil' dedi. 90'larda böyle bir itirafta bulunulabilir miydi?" diye atlayabildiğine göre, iyi bir okey arkadaşı olabilir. Baksanıza, bir iki gün bekleyemiyor bile. Bekle ki, biraz üzülün sansınlar değil mi? Ama yok, sonra sevgili hükümeti maazallah zor durumda kalır, aman aman!

Diğeri kim olsun? Önder Aytaç olur mu? Bu katliamın AKP'yi zor durumda bırakmak isteyen derin güçlerle PKK-BDP ortaklığı sonucunda gerçekleşmiş olabileceğini, yapılmak istenenin de askeri vesayetini geri getirilmesi olduğunu söyleyebiliyor. Ondan daha iyi



bir okeye dördüncü adayı düşünemiyorum!

Ama durun, daha Ahmet Altan var, onu ne yapacağız? "Bu katliamı yapan devletten hesap sor Erdoğan!" deyip, devlet ile AKP'yi ayırabiliyor. Önder Aytaç her daim iktidardan yana komplo teorilerini geliştirebiliyorsa, Ahmet Altan'a AKP'lilerin oturduğu okey masasına dördüncü olmak değil, o okeyin oynandığı kahvehanenin 'ocakçı' sı olarak işe başlamak yaraşır. Çaylar yoksul kanı!..

Ahmet Altan'a göre AKP, devletin kontrolünü halen tam anlamıyla eline geçirememiş. Bu yüzden Uludere'deki katliamda doğrudan bir sorumluluğu yokmuş. Tek bir sorumluluğu varsa, o da bugüne kadar devletin içindeki derin güçlerin üzerine yeteri kadar gidememesiymiş. (Derin güçler de, yani işte Ergenekon, KCK ve Devrimci

Karargah yapılanmaları.)

Şöyle diyor yazısında Altan: "Bu tür olaylar, 'Ergenekon bitti, askeri vesayet geriledi, biz devletin kontrolünü ele geçirdik' ayrıntılarının sonuçları, bu sistem devam ettiği sürece bu devleti 'sivillere' vermezler, sen devleti yönetiyorum sanırken devlet seni yönetir."

Biz kafasızız tabii!

Vay be! Demek ki sosyalistler olarak siyasi iktidara yönelik yapmış olduğumuz bütün politik analizler yanlışmış! Biz sivil bir diktanın varlığından söz edelim, meğer daha eskinin derin devleti çökertilememiş, askeri vesayet geriletilmemiş, AKP devletin kontrolünü ele geçirememiş bile! Biz 'dekemalizasyon'un başarıyla sonuçlandığını, postkemalist dönemin başladığını söylerken, AKP'hâlâ darbeci,

milliyetçilerle mücadele içerisindeymiş. Yani ortada AKP'nin başında olduğu yeni bir hakim sınıflar iktidarı da yokmuş. **Hakimiyet hâlâ AKP'nin ayağını kaydırmaya çalışan derin güçlerdeymiş.**

Yazısının devamında, "Böyle iki arada bir derede kalırsan, ne devleti yönetebilirsin ne de yeni bir düzen kurabilirsin, 'bu insanları kim öldürdü' diye şaşırır kalırsın. Bu, Türkiye'nin genel durumu, AKP'nin kararsızlığının Türkiye'yi ağır ağır yeniden soktuğu kanlı çıkmazın büyük resmi" diye de veryansın ediyor hükümete Altan. "Devletin yöneticisi sensen bu katliamın hesabını ver, devletin yöneticisi sen değilsen, devleti halkın oylarıyla seçilenlerin yöneteceği demokratik bir sistem kur" diyor.

Bu kadar da olmaz! **Sana AKP'nin hakkını yedirtmeyiz Ahmet Altan!** Haziran seçimlerinden bu yana, ülkenin dört bir yanında yeni cezaevi inşaatlarına girişen ve iktidarlarına muhalif olan herkesi, 'darbeci ulusalcılar'ı, 'darbeci Kürtler'i ve biz 'darbeci sosyalistler'i aynı aynı operasyonlarla (Ergenekon, KCK ve Devrimci Karargah) içeri alan, dışarda hükümet karşıtı -sen onu 'demokrasi karşıtı' olarak da okuyabilirsin- gazeteci bırakmamaya adeta yemin eden, yetmedi İçişleri Bakanı aracılığıyla sanatçıları da tehdit etmeye başlayan bir hükümetten söz ediyoruz burada. **Böyle bir hükümet, ülkeyi demokratikleşmekte daha ne kadar kararlı olabilir ki? İnsaf et!**

Çok ucuz numaralar değil mi bunlar? Yalandan AKP'yi eleştiren bir yazı yazıyor; ama aslında sadece Uludere katliamını AKP'nin ve ülkenin demokratikleşmesinin karşısında olan başka güçlerin yaptığını söylüyor. Böylece hem AKP'nin bu katliamdaki doğrudan sorumluluğunu ortadan kaldırmış oluyor, hem de bu zamana kadar AKP'nin ülkenin sivilleştirilerek demokratikleştirilmesini sağlayacak yegane güç olduğunu söyledikleri onca propagandalarının bu katliam üzerindeki dolaylı sorumluluğunu üstlenmekten kaçıyor...

KANALİZASYON PATLAĞI...

Aslında esas sorun, demokrasiye nasıl baktığımızda. Demokrasi yukarıdan aşağıya mı gerçekleşir, yoksa aşağıdan yukarıya mı? Ahmet Altan'a göre yukarıdan aşağıya. Bunun içindir ki, yıllardır sadece yukarıya bakıyor. Oradan bir değişim bekliyor. Oradan bir müdahale bekliyor. Oradan bir kararlılık bekliyor. Fakat ülkenin bir türlü demokratikleşmediğini fark edince de, daha beter çuvallıyor, kendi perspektifini sorgulamak yerine, aslında ülkede hâlâ askeri vesayetini ve derin güçlerin bitmediğini, dolayısıyla devletin başındaki hükümetin de gerçekleşen katliamlardan ve gerçekleşmesi olası diğer tüm olumsuzluklardan büyük oranda

sorumlu gösterilemeyeceğini söylüyor.

Eğer demokrasi ve özgürlüklerin gerçekleşmesini aşağıdaki hareketliliklere değil, 'yukarıdaki' düzen içi hesaplaşmalara bağlarsak, bu çuvallama kaçınılmazdır. Tıpkı Ahmet Altan gibi, DSİP de aynı şekilde çuvallamıştır. 1995'te nasıl *Sosyalist İşçi* gazetelerinden şeriate ve faşizme karşı CHP'yi destekledilerse, referandumda da aynı mantıkla fakat farklı gerekçelerle (darbe tehlikesi, askeri vesayet, vs.) AKP'ye destek verdiler.

Ve bugün, sadece İçişleri Bakanı'nın vaziyetine bakmak dahi durumu anlamaya yetecekken, hâlâ AKP'yi aklayabilmek için kırk takla atıyorlar. Mesela türdeşleriyle bir arada bulundukları Küresel BAK,

Uludere'deki katliamın sıcaklığında bir açıklama yapıyor, Genelkurmay Başkanı ve Hava Kuvvetleri Komutanı'nı istifaya



çağırıyor. Lakin Başbakan'a tövbe bir şey söylemiyorlar! Haklarını yemeyelim, İçişleri Bakanı'nı da istifaya davet etmişler. Zaten o arkadaşı Nagehan Alçı bile istifaya davet ediyor, **AKP'nin imajını zedeliyor diye!..**

Demokrasi fukarası ülkemize bol keppeden özgürlük dağıtılacaktı; ama birden tepemize bombalar yağdı. Bu durumda şimdi, "Biz ne bok yedik?!" demek de haliyle zor geliyordu, anlayabiliyorum. Ama Ahmet Altan veya diğer tüm 'yetmez ama evet'çiler, hadi yediniz bir bok ve halen de yemeye devam ediyorsunuz, bari etrafı bu kadar kokutmayın. Çünkü harbiden her Taraf bok kokuyor...



Kim, kiminle, nasıl yüzleşir?

“Ben bu kadar kendi zıddı ile beraber gelen ve zıtlarının altında kaybolan bir nesne görmedim. Kısa ömrümde yedi-sekiz defa memleketimize geldiğini işittim. Evet, bir kere bile kimse bana gittiğini söylemediği halde, yedi-sekiz defa geldi. Ve o geldi diye biz sevincimizden davul-zurna sokaklara fırladık. Nasıl gelir? Nereden gelir? Nasıl birdenbire gider? Veren mi tekrar elimizden alır?” (Saatleri Ayarlama Enstitüsü, Ahmed Hamdi Tanpınar)

Ahmed Hamdi'nin Türkiye'si'yle bugünkü arasında hâlâ değişen bir şey yok. Hatta belki bugün, cumhuriyet tarihinin en gümbürtülü 'demokratikleşme' propagandasına maruz kalıyoruz. Millet iradesi tecelli ediyor; ülkemiz muasır medeniyetler seviyesine doğru emin adımlarla yükseliyor. Bu sırada geçmişin karanlık sayfalarını yırtıp atıyor; 'bağırsak temizliği' yapıyor. Hatta o da yetmiyor; halkına zulmeden komşularının karşısına dikilip, uzak memleketleri de geçmişleriyle yüzleşmeye davet ediyor! **Bir circunali 'yüzleşme' teranesidir gidiyor!**

Kurulduğu günden bu yana 'bağımlı değişkenlik'ten asla ve kat'a ödün vermeyen memleketimizin bugünkü dönüşümü de, çünkü bütün dönüşümler kadar korkutucudur. Bu ülkede herhangi bir siyasi parti liderinden 'demokratikleşme', 'geçmişle yüzleşme' gibi sözler işiterseniz, bunu asla hayra yormayın. Hatta hemen o gün yaşadığınız hayata bakın. Geçmişle yüzleşmenin, yaraları sarmanın ve sözümona özür dilemenin en önemli belgesi, arşivlerden seçilerek çıkarılanlar değil, bugün yaşananlardır. Gazetecilerin, aydınların, öğrencilerin, muhalif siyasetçilerin tutuklandığı davaların iddianamelerinin tek bir sayfası dahi, bütün özür ve açılım şarlatanlığını yerle bir edecek güce sahiptir.

Biliyorsunuz, aradan çok da zaman geçti. Başbakan Dersim Katliamı için tuttu, özür diledi. Sonra da ülkemizin 'tutuklanmayı hak edemeyen' medya mensupları, Dersim Katliamı'nı sakız ettiler ağızlarına. Amerika'yı yeniden keşfeder gibi, bir anda belgeleri dökmeye başladılar ortaya. İki sokak ötelinde oturan katliam tanıklarıyla hasbıhal etmeyi ancak, Başbakan'ın özürlü sayesinde akıl edebildiler.

Bi geçelim abicliğim!

Başbakanın ağzının içine bakarak gazetecilik yapılmaz. Ülke tarihine ve daha önemlisi bugününe damga vuran katliamlara, baskılara, hukuksuzluklara ne vakit el atacaklar? Önce başbakanın iki kelâm edip, 'yüzleşme yöntemi'ni tarif etmesini mi bekleyecekler?

Şimdi buradan, **RED** sütunlarından öneri listesi çıkarırdım onlara ya; gereksiz. Memleketin tarihinde ve bugününde hangi katliamların, hukuksuzlukların olduğunu, hangi mağdurların nerede oturduğunu, ülkeye Fransız bir gazeteciye sorsan bilir! Fransızların tarihini didikleleyen, olmadık yerden belge çıkaran yetenekli medyamıza arşiv taramasını



nerede yapması gerektiğini anlatacak hâlimiz de yok. İyisi mi biz, kendi işimize bakalım. Onların 'güdümlü' yüzleşmelerine karşılık, biz gördüğümüzü, bildiğimizi, kimsenin ağzından çıkacak lafı beklemeden anlatmaya çalışalım.

'Hürriyet'in elektrik gibi gelip gelip gittiği, gidip gidip geldiği memleketimizde yaşanan bir katliamın onlarca yıl sonra tanığı oldum bugünlerde. Maraş Katliamı'nın... Gelin bu sayıda bu katliamdan konuşalım.

Maraş Katliamı...

Maraş'ta yürürken, belediye hoparlöründen cenaze anonsu yapılıyor. İrkiliyorum. Bir haftadır parça parça okuduğum ve dinlediğim şeylerde Maraş Katliamı var. Katledilenlerin sesi dolmuş bir haftadır kulağıma. Fotoğraflar gözümün önünden geçiyor. Ellerinde silahlarla, kazma-küreklerle Alevilerin yaşadığı Yörükselîm Mahallesi'ne tımanan güruh geçiyor gözlerimin önünden. Ve fonda, belediye hoparlöründen yayılan ses, katliam çağırısı: **“Dikkat dikkat! Şehrimizi kızıl eşkıyalar basmıştır! Herkesi şehrimize sahip çıkmaya çağırıyoruz!”**

O ses, hâlâ yaklanıyor Maraş'ta. Zira hâlâ hiçbir kimsede, o gün yapılan katliamdan dolayı başı eğik yürümüyor. O günlerde, 1978 Aralık'ının son günlerinde Alevi komşularını çoluk-çocuk demeden katledenler, bugün hâlâ aynı şehirde devam ediyorlar yaşamlarına... Maraş'ta olduğum süre boyunca, sokakta gezinen yaşlı insanları, alışveriş yaptığım yaşlı esnafları gördükçe, o günler geldi hep hatırıma. Katliamcılardan biriyle ilişki kurduğumu düşündüm, ürperdim.

Bugün Maraş, ne dondurmasıyla, ne başka bir şeyiyle meşhur. Maraş, faşistyle meşhur. Onlarca yıldır devletin 'has adam' deposu olan Maraş, bugün hâlâ benzer bir halet-i ruhiyeyle devam ediyor hayatına. Kürtlerin kimliksele taleplerine de Alevilere yaklaştıkları kibir ve düşmanlıkla yaklaşıyorlar. 78'de yaşananları sorsan, **“Provokasyon oldu! Acma şimdi**

o konuyu. Oralan tekrar kaşıyan vatan hainidir!” diyorlar. Çözölmüş gibi sanki her şey. Her şeyin hesabı verilmiş, herkes temize çıkmış gibi. Katledilen onca insanın anısının gereği yapılmış gibi...

Bazı devrimciler de, sizden irak olsun, çok aymaz oluyolar. Hesap sormak için yaptıkları eylemlerde, tutup da, “Biz affetmeye de hazırız” gibi laflar geveliyorlar ağızlarının içinde. Kimi **affediyorsun, niye affediyorsun?** Ben, ne Maraş Katliamı'nın mağduru olmuş bir aileden geliyorum; ne de Aleviyim. Ama şunu söyleyecek hakkı görüyorum kendimde: Maraş'ı da, diğer katliamları da affetmiyorum! Katliamların ve dâhi katliamcı histerinin ebedî ve ezeli sorumlusu devlettir. Devlet, affedilmez. Hem affedip de ne yapacağız kuzum? İçlikleri çıkarıp yatağa mı gireceğiz? Öpüşüp barışacak mıyız? Bunları da geçin abicliğim!

Tanıklıklar...

Maraş Katliamı tanıklığına devam edelim...

Size kronoloji anlatmayacağım. Arşiv taraması dökümlerini de çıkarmayacağım. Bunları merak eden Google'a girip ilgili aramayı yapabilir. Bir dolu belgeye de ulaşır böylelikle. Ben tanıkları yaşayan tarihi, belgelerden okumaktan haz etmem. Tanıklara çevirmeli kulağımızı...

Şu sözleri, katliamı yaşayan Meryem Polat söylüyor: “Beş çocuğum, damadım ve kızımın nişanlısı vardı. Evimiz, mahallenin en ucundaydı. Ortalardaki bir eve gittik. Sabahtan başlayıp ikindiye kadar bütün evleri yaktılar. Bir çocuk kazanda yakıldı. Bizim evin de yandığını duydum, çocuklarla gittik, baktık yanıyordu. O sırada bağıra bağıra 100 kadar kişinin geldiğini gördük. Hemen yanan evin bodrumuna sığındık. Her şeyi tekrar talan ettiler. Biz bodrumda suyun içindeydik; üstümüz tahtaydı. Tahtalar yanıyor, üstümüze düşüyordu. Evim kül oldu. Bodrumda sekiz kişiydik, orada olduğumuzu anlamadılar, çıkıp gittiler. Askerler gelip bizi Ticaret Lisesi'ne götürdüler.”

Katliamın en şiddetli biçimde yaşandığı Yörükselîm Mahallesi'nin o dönemki sakinlerinden katliam sanığı Maviş Toklu ise, şöyle anlatıyor yaşadıklarını: “24.12.1978 Pazar günü, saat 10.00 sıralarında mahallemizin muhtarı Mehmet Yemşen ile Fevzi Gökem'in başında bulunduğu saldırgan bir grup, ‘Allah Allah, komünistlerin kökünü kazıyacağız, büyük-küçük demeyin, komünistlerin kafasını ezin’ diye bağırıyordu. Muhtarın elinde silah ve bayrak vardı. Diğerlerinin elinde silah, patlayıcı madde, gaz, benzin, sopa gibi saldırı malzemeleri vardı. Evime hücum ettiler, kapıyı kırarak içeri girdiler. Odada oturan kocamı (Kalender) alıp bahçeye çıkardılar. Ben de arkalarından koşarak çıktım. Muhtara, ‘Aman etmeyin, eylemeyin; kocamı öldürmeyin, çoluk çocuğumu meydanda koymayın’ diye çok yalvardım. Muhtar bana dönerek, ‘Çocuklarını götür, Karaoğlan beslesin, kocanı Karaoğlan'ın yoluna kurban kesiyorum’ dedi. ‘Karaoğlan kim?’ diye sorduğumda, ‘Ecevit’ diye cevap verdi. Kocamı, gözlerimin önünde işkence ederek öldürdüler. Öldürülürken kocama sarıldım, üstüm başım hep kan oldu. ‘Aman muhtar etme eyleme, sen ne ediyorsun?’ dediğimde ‘Pişirdik pişirdik, komünistler gelsinler, hep yesinler’ dedi. Saldırganlar, bu defa yakınımızda oturan kardeşim Hüseyin Toklu'yu götürmek için evinin etrafını sardılar ve kardeşimi içerden çıkardılar. Yine muhtara yalvardım yakardım. **‘Kocamı öldürdün, bari kardeşimi öldürme’** diye yalvarıyordum. Muhtar ise, ‘Hüseyin'i de Karaoğlan yoluna kurban ediyorum. Biz Karaoğlan yoluna bu sene kurban keseceğiz, bayram günü gelmiş’ dedi ve kardeşim Hüseyin'i işkence ederek öldürdüler.”

Maviş Toklu, evlerinin karşısında oturan gözleri görmeyen 80 yaşındaki bir kadının gözlerinin oyulmasını da anlatıyor.

Bunca zalimleşme...

Maraş Katliamı için, yaşandığı dönemin iktidarının, devletin hangi ihtiyacının ya da hangi açmazının ürünü olduğuna dair pek çok şey söylenebilir. Ama sanırım bundan daha zor açıklanacak olan, katliamı gerçekleştiren Maraş halkına mensup saldırgan güruhun nasıl olup da bunca zalimleşebildiği, bunca barbarlaşabildiği. Evet, cevabı da açıktır: **Faşizm, tarihin her döneminde ve her coğrafyada, insan sağlığına zararlıdır. Ve bu zalimliğin, henüz 33 yıl önce yaşanmış bu zorbalığın gerektirdiği bir tespit daha vardır: Hitler Almanyası'nı Yahudilerin sabun yapılmasına destek vermeye sevk eden şey ne kadar faşizmse, bu ülke halkının bir kısmını komşularına karşı düşmanlığa, katliamcılığa sevk eden şey de o, kadar faşizmdir.**

Bugünkü özürlerin, açılımların, 'yüzleşme' salvarlarının 'gerçek' olanı da ancak, herhangi bir iktidarın dönemsel ihtiyaçlarının itkiyle ve yüzeysel bir biçimde değil; bütünsel olarak faşizmle hesaplaşmakla mümkün olabilir. Eh, takdir edersiniz ki bu da, AKP'nin de, bu devletin de ufkunu aşar. Ve aştı da...



Suriye'ye dair hissi bir bakiye...

Yine basından takip etmişsinizdir; Maraş Katliamı'nın 33. yılında Maraş'ta yapılmak istenen anma, Valilik tarafından yasaklandı. Yasaklandı dediysek, memleketin 'demokratikleşme'sine hanel geldiğini sanmayın ha! Valilik, 'terör örgütlerinin provokasyon yapacağı' endişesiyle, yapılacak her türlü basın açıklaması, yürüyüş ve eylemi 'bir ay ertelediğini' duyurdu. Yoksa bu ülkede zaten, demokratik muhalefet hakkı, hiçbir biçimde yasaklanmaz!

'Marjinal gruplar'!

Memleketin dört bir yanından değilse de birkaç yanından gelip katliamı anmak isteyen 'marjinal gruplar'ın içinde ben de vardım. Geçmişinin karanlık sayfalarını bir bir 'yırtıp atan' devlet-i âlimiz, "Bir katliamla yüzleşilecekse, bunu da ancak ben yapabilirim!" edasıyla engelledi bizi. Alevi demeklerinin iradesiz ve uzlaşmacı tavırları neticesindeyse, biber gazıyla sulandırılmış bir miktar arbedenin ardından çekip gittik Maraş ellerinden.

Katliamı anmak isteyenlerin önüne, sabahın erken saatlerinden itibaren, jandarmadan oluşmuş bir set çekildi. 20 yaşının baharındaki zorunlu erler dizildi karşımıza. Ses etmemeleri yönünde uyarılmış olsalar gerek, kımıldamaksızın duruyorlardı önümüzde. Kitle barikatı zorladı var gücüyle, açamadı. Jandarmanın joplu, gaz bombalı müdahalesiyle karşılaştık sonra. Yaka paça gözaltına alındı kimileri. Kitlenin iradesiyle geri alındılar sonra.

Önce katletmişsin çocuk çocuk demeden; şimdi anmaya bile müsaade etmiyorsun! İşte devlet böyle şeydir. Faşizm, tam da böyle bir şeydir. Ve onu anlamak için, asıl jandarmaya bakmak gerekir. 33 yıl önce faşistlerin peşine takılıp Alevi komşularını öldürmek ve cennetten yer kapmak için koşturan gürühtan farkı var mıdır onların da? Ama zorunlu, ama değil... En nihayetinde devlet, katliamcılığında da, baskısında da, sıradan insanları sopası olarak kullanır.

İşte bu curcunanın orta yerinde, teller atmış, sinirler yerinden oynamışken, bir ana ilişt gözüme. Jandarmaya bağıırıyordu, "Aranızda Alevi yok mu!" diye... Kimi jandarmanın başının eğildiğini bizzat gördüm.

Ah, pardon, birileri yüzleşme mi demişti?

Pardon ama, bu devlet şu yazının herhangi bir okuruya bile yüzleşemez, geçtim katliamları. Yüzleşmeye, yüzleşmesi gereken biziz. Kendimizle... Devletle, devletin yaydığı ideoloji ve kültürle... Kapitalist üretim ilişkileriyle... Memleketin, halkımızın ve insanlığın kanla, acıyla, baskıyla malûl tarihiyle...

Evet, kendimizle yüzleşmeye hazır mıyız?

Suriye konusu hükümetin şahsi, hissi veya milli bir hassasiyetinden çok daha önce, işin uzmanlarınca da saptandığı gibi, bir taşeronluk hizmeti olarak görünüyor. Buradan bakınca ben de öyle görüyorum. Elbette sınırın diğer tarafında muhatap olunanın, Nusayrilerin yönetimindeki bir devlet olması da AKP'nin pek özel bir karın ağrısıdır, diye düşünmekten kendimi alamıyorum. O siparişe balıklama dalmalarında önemli bir sebep gibi bakıyor bize, bu nokta. Düşünün; yüzyıllardır net bir biçimde silikleştirmeye falan çalıştıkları (çoğunda da başarılı oldukları), varlığına hiçbir şekilde tahammül edemediklen bir kültürün (ben kültür diyeyim özetle) karşısında bir devlet olarak durması NeoOsmanlı hükümetin canını nasıl sıkıyordu.

Şimdi burada bir Suriye yazısı oluşacaksa, bunu Nusayri Aleviliğinden, Adana ve civar illerdeki Nusayrilerden bağımsız düşünmek eksik kalır. Ama şu tek sayfalık yazıda da benden derin analizlere girmemi beklemeyin.

Nusayriler

Etnodini bir özellik gösteren Nusayrilik Adana, Tarsus, Mersin, İskenderun, Hatay hattında sosyal, ekonomik, dinsel, kültürel, siyasal tercih varlığını sürdürür. Onca şeyi pek görünmeden yapar, bilinen sebep sonuç ilişkisiyle...

Özellikle yaşadığım çevreden bakınca etrafa, egemen kültüre nüfuz ederken kentte ve kırsalda farklı özellikler gösterir Arap Aleviliği. Birincisinde biraz daha kaybolmuşken, diğerlerinde temel unsurlarını inatla sürdürme mücadelesi vermektedir. Fakat örneğin 30 yıl sonrasına dair somut kültürel korunma yöntemleri geliştirememişlerdir. Zamanın akışındadır hayat. Bakın, 40'lı yaşlarını süren kentli Nusayrilerin yüzde 90'ı Arapçayı hemen hemen hiç konuşamaz, konuşulardan da belki birkaç sözcük anlar; kültüre dair tarihsel ve hatta güncel birçok inceliği bilmez. Neyse, bu da ayrı bir konu olarak dursun şuracıkta.

Türkiyeli

Genel olarak baktığımızda Türkiye'deki Nusayriler Türkiyeli, bağılırlar (örneğin kurtuluş savaşında milli mücadelenin yanında olmuş, Fransızlara karşı savaşmışlardır), Mustafa Kemal ile Hazreti Ali duvarlarda yan yana durur, olaylardan herkes kadar etkilenirler; oylarını CHP, DSP, SHP, DYP, DP, AP, ANAP gibi partilere vermişlerdir, verirler. Genel olarak kaderine razı bir fotoğraf verilir. Bildiğiniz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı...

Bunları neden yazıyorum?

Bu küçük yazıya istinaden hükümet erkinin zulmü bölgedeki Nusayrilere de bariz olarak çökmesin, kimseler durumdan vazife çıkarmasın diye! "Yani efendiler, bu insanlar en az sizin kadar vatanına düşkündür." Dedim ya, olaylardan da herkes kadar etkilenirler. Bu ülkedeki veya dünyanın herhangi bir yerindeki olaylara, ölümlere üzüldükleri kadar üzülmüyorlardı Irak'ta, Mısır'da, Libya'da, Norveç'te, Suriye'de olan bitene. Ve ABD'nin dünya, bölge, Türkiye üzerindeki oyunlarına inandıkları kadar, orada yaşananlarda da aşikâr bir ABD tezgâhının olduğuna inanıyorlardı, muhtemelen. Ve yine her akılsel vatandaş kadar üzülmüyorlardı AKP'nin bu oyundaki figüranlığına. Öyle olduğunu



zannediyorum...

Bağ

Dönüp baktığımızda Nusayrilerin kökeninde ağırlıklı olarak Suriye görünür. Dedeler, neneler çoğunlukla Suriye'den göçmüştür, değilse zaten ortak coğrafyadır ve buna göre de belli akrabalıklar vardır, kimi yerde kopmaya artık yüz tutmuş akrabalıklar.

Öyle, buralarda Suriye ile bir gönül bağı vardır ve Suriye'deki olaylar ve AKP'nin Suriye politikası da insanları -tekrar edelim- 'herkesi etkilediği kadar' etkilemektedir. Bu daha çok duygusal bir etkidir, sınır bölgelerinde sekteye uğrayan ticari etkinin biraz üzerinde... Ve oralarda bir devleti yıkacak çapta önem taşıyan kayda değer olaylar yaşandığına da pek inanmadıklarını hissediyorum...

Çocukluk

Hadi bu yazının nedenine geleyim ben. Bir Suriye yazısı şöyle de olabilir mi acaba? İşin haması değil hissi yanına yanaşan bir yazı...

Televizyon hayatımıza yeni yeni girerken, Suriye ile ilk bağımız (çocuklar için diyorum bunu), Şam televizyonunun renkli yayınlarıyla gerçekleşmişti. Arkadaşların evlerinde Almanya'dan gelen renkli televizyonlarda Suriye yayınıyla sanırım Susam Sokağı'nı izlemek adeta şapkamızı uçurtmuştu. Hem Susam Sokağı hem de renkli, üstelik başka bir ülkenin televizyonunda. Oysa biz Edi ile Būdū'yü Türk sanıyorduk. Değilmiş.

O inekli Lavaş Kiri peynirinin reklamlarını Arapça dinlemek ayrı bir şenlikti. Nenem filan anlardı ama biz de ne olduğunu bilmeden arada izlerdik Arap dramalarını. TRT'de ne oynuyorsa yabancı dizi olarak aşağı yukarı Suriye televizyonunda da oynardı. Onların dizileri, filmleri Arapça alt yazıyla yayımlarlardı. TRT'de izlemeyi aklımızın ucundan bile geçiremeyeceğiz Yılmaz Güney filmlerini ilk kez yine Şam televizyonundan izlediğimi de hatırlıyorum. Büyüklükler dinlerken pek efkârlarıydı ama biz küçükler de belli bir tat bulurduk Feyruz'u Semire Tefviki, Ferit El Atras'ı dinlerken

Nenem gibi konuşan insanlar

Geçmiş zamanın güzel anlarının, bir çocukluk hayalinin izleri vardır o hatıralarda. Nenem gibi konuşan kadınlar, adamlar; bilmediğim bir yerde benimle aynı filmi izleyen çocuklar, Feyruz'un şarkılarıyla bütün bu coğrafyada raki, boğma içen adamlar, kaderleri ve kederleri ortak insanlar...

Türkan ve Semire

Emel Sayın nasıl çıkarsa sahneye, Feyruz da öyle çıkardı, Semire Tefvik'in Türkan Şoray'dan hiçbir farkı yoktu. Sadece Türkçe konuşmuyordu.

Erkin Koray'dan Şaşkın'ı dinlerken ne kadar haz alıyorsanız aynısını Semire Tefvik'te de hissedersiniz. Hastası olduğumuz o Yeşilçam filmlerindeki müziklerin kendisi de o yakınlığın bir başka göstergesidir. Hatta bakın vaktiyle en çok sevdiğiniz şarkıların orijinine...

TRT stüdyolarındaki şenliğin o Şam TV'sinin stüdyolarında yaşanandan zerre farkı yoktur; besteleri belki güfteleri de aynı şarkılar, benzer kostümler, aynı şekilde alkış tutan insanlar, filenin bir o yanına bir bu yanına tenis topu gibi gidip gelen, dolaşıp duran kültür... Çifte pasaportun, ortak vatandaşlığın değil ortak kültürün birleştirip paylaştırdıklarıydı bunlar. Neyi kimden ayrı düşünebilirsiniz ki?

ABD'nin peşinden sürüklenen AKP'nin oradaki meseleye bakışındaki arzayı dile getirirken; Esat'ın da ülkesinde, bir ABD'nin nifak sokmasına sebep bırakmayacak sosyal, siyasal huzura hizmet etmesini ummak bu bölgede tabii ki barış ve isteyen bir komşu olarak gayet insani bir beklentidir. Ki demokrasiye bizim kadar, her insan evladı kadar, Suriye halkının da ihtiyacı ve hakkı vardır haddizatında... Hiçbir yönetici, hiçbir gerekçeyle bu insani talepleri görmezden gelemez...

Alternatif bir 'vatan' değil

Annem, daha çok küçükken Suriye'ye babasının köyüne gittiğini anlatır; bir bayır, incir ağacı, orada uçurum, yuvarlanıvermesi ve çimenlere tutunması... Sonra nenesinin Adana'da dayanamayıp torunları Suriye'nin bir köyünden alıp Türkiye'ye geri getirmesi... Artık yarısı rüyalara karışmış, hayal meyal hikâyelerdir bunlar. Dediğim gibi haması değil hissi bağların hikâyeleri...

Buradaki insanlar için Suriye ikinci bir vatan veya alternatif bir ülke değildir; ama şuradaki komşu evdir, bahçedeki evimize göre kuzenlerin şehrin merkezindeki veya diğer kuzenlerin köydeki evidir.

Hani Bakan diyor ya, "Suriye bir bakiyeden dolayı bizim iç meselemizdir," diye. Gerek yok yine o kadar Osmanlı olmaya. Şu dediğimiz hissi birkaç yerden hep beraber baksanız da yeter meseleye. Gerçekten işin çözümüne yardımcı olmak istiyorsanız oturun birkaç şarkı dinleyin Feyruz'dan, Semire'den, Ferit'ten; inanın faydası olur. Hatta utanmayın çekinmeyin yanında iki tek rakı da için. Beyaz adamın viskisinden ve o Angelina Joly'sinden evladır.

Kafa güzelleşince biraz, Şener Şen'in Neşeli Günler filmindeki, "Durun oğlum siz kardeşsiniz" repliğini de duyar gibi olursunuz. Sonra belki bir ara gözleriniz dolar...

Ne bileyim, böyle şeyler işte alternatif bir Suriye yazısında bana düşenler, ey okur...

Malum; devlet değişiyor, el değiştiriyor. Bu değişimin gereği olarak da yeni bir ideolojik söyleme ihtiyaç duyuyor devlet. Bu ideolojik söylemin temeli olacak yeni bir resmi tarih yazılması gerekiyor. Yakında biter çalışmalar. Bizim de kafamız rahat eder. Kim 'Ebedi Şef', kim diktatör, kim 'Ulu Hakan', kim 'Kızıl Sultan' öğreniriz...

Omurgasız aklayıcılar paçavrası...

Son dönemde tarihle ne kadar haşır neşir olduk farkında mısınız? Son bir yıldır tarihle yatıp tarihle kalkıyor egemenlerimiz... Geçen sene bu dönem Bülent Arınç'ın *Muhteşem Yüzyıl* dizisi yüzünden küplere binmesiyle başladı her şey. Bol bol Osmanlı'yı tartıştık. Sonra durulur gibi oldu tarih merakımız. Geçen 10 Kasım'da burjuva yazar-çizer tayfanın başlattığı 'Atatürk Diktatör müydü?' tartışmasıyla geçmişin tozlu -kanlı mı desek?- sayfalarına yolculuk yeniden başladı. Fakat bu sefer, kuytu köşelere atılmış tarih kitaplarından kopan sayfalar üzerimize zincirlerinden boşanmışçasına yağdı. Abdülmecid'di, Vahdetin'di, Fevzi Çakmak'tı derken aralanan kapıdan dışarı Dersim'in ve 1915'in hayaletleri de fırladı. Bu hayaletlerden birincisini ehliştirdik çok şükür. **Kuru bir özürle ödedik -resmi rakamlara göre- 13 bin canın bedelini.** Artık o konuda içimiz rahat. 1915'in hayaleti hâlâ dışarıda belki. Ama onu da ulusal ölçekte düzenlediğimiz hayalet kovma seansı ile geldiği deliğe geri tıkacağız inşallah!

Eskiden böyle değildi. Büyüklerimizin bizim için hazırladığı kutsal bir 'tarih' vardı, ona bakardık kafamız karışınca. Kim iyi, kim kötü oradan öğrenirdik. Siyasetçilerimiz tarih konuşup da kafamızı karıştırmazdı. Arada bir, o da çok mecbur kalırlarsa bir konuda görüş bildirmeye, "Bu konuyu tarihçilere bırakalım," der geçerlerdi. Öyle ya, adamlar o kadar kitap tozu yutmuş. Gerçekleri tarihçiler bilmeyecek de ben mi bileceğim? Resmi tarihmiş, resmi tarihçiymiş geçen bunları! Elbet de siyasetçilerimiz, "Tarihçilere bırakalım," derken devletin maaşlı memurlarını kastediyorlardı. **Tarihçinin resmi dururken ne idüğü belirsiz gayri resmisine mi inanacağım ben? Laf!**

Onlar güzel günlerdi. Şimdi öyle değil. Bu sirkülasyon içinde kim vatan hainiydi, kim kahramandı, kim demokratı, kim despottu karıştırıyorum. Bugün kahraman olan, bir bakıyorum yarın hain olmuş. Dün Kızıl Sultan olan belki yarın Ulu Hakan olacak. Devlet baba şu işe bir çare bulsun. Eskisi gibi bir **'vatanseverler ve vatan hainleri listesi'** istiyorum ben. Şu küçük beynim bunca tartışmayı kaldırmıyor.

Hayır, sadece anlasam sorun değil. Benim zaten neyime gerek tarih? Ben bilmem devletim bilir. Ama bunca gürültünün arasında kafam karışıyor, aklıma türlü türlü fikir geliyor. Şeytan aklıma bin türlü düşünce sokuyor. Sonunda yoldan çıkıp o kitaplarda -tabii ki resmi olanlarında- hikayelerini okuduğum vatan haini Allahsız komünistlerden biri olacağım diye korkuyorum. Bana yazık değil mi?

İşbu yazıyı da ondan yazıyorum asıl. Belki bilen bir abimiz gelir, çeker bir köşeye, "Durum böyleyken böyle," der, beni kafamdaki sorulardan kurtarır. Ruhum da karanlık tarafa geçmekten kurtulur.



Dersim'de -resmi rakamlara göre- 13 bin kişi, öyle çokluk, çocuk falan da demeden öldürüldü. Başbakan Tayyip Erdoğan çıkıp bir kuru özür diledi, mevzu kapandı. Biz de birilerini öldürüp özür dilesek olur mu?

Şeytanın aklıma soktuğu o sorulardan bir kaç tanesini yazıyorum alta, iyi dinleyin.

Katil özür dilerse...

Öncelikle 'Dersim Meselesi'... (Eskiden katliam deyince bölücü oluyorduk. Şimdiki durumu bilmiyorum. Gerçi koskoca Başbakan 'katliam' dedi. Yine gerçi Bahçeli'ye göre Başbakan zaten bölücü. Of, amma da karışık iş.)

Dersim'in isyan olmaktan çıkıp katliamlığa terfi ettiği gün ben çarşıda geziniyordum. Eve geldiğimde ne göreyim, o güne kadar pirü pak olduğunu sandığımız tarihimiz halbuki o kadar da pirü pak değilmiş. Dersim'de 13 bin Kürt'ü katletmişiz. (Kürt mü, Alevi mi, o da karışık...) Ne yalan söyleyeyim, korktum. Biz faniler, o kutsal tarihin bir sayfasını değiştirmiştik. O gece gökten zebanilerin inmesini ve 'katliam' diyenlerin diliği, bunu dinleyenlerin de kulaklarını kesmelerini bekledim. Güneşin üzerimize bir daha hiç doğmayacağını düşündüm. Ertesi gün uyandığımda güneş doğmuştu. Sanırım bizim tartışmalarımız onu pek ırgalamıyor. Daha ilginç ise dünya bile aynı dünyaydı, Türkiye bile aynı Türkiye'ydi. Başbakanımız, bir cümlelik özürle savuşturmuştu 13 bin Kürt'ün hayaletini.

İşte benim kafama takılan da bu, 13 bin canın kefareti bir kuru özür müdür? Yanlış anlamayın lütfen, "Devlet bu işi neden daha ciddiye almadı? Neden böylesine hassas bir konu güncel siyasi polemiklerin malzemesi yapıldı? **Devlet eliyle gerçekleştirilmiş bir katliamın hesabı nasıl oldu da bir kuru özürle kapanabildi?** Üstelik, neden bu özür devletin resmi kurumları tarafından alınmış bir kararla dilenmedi? Dersim konusunda Başbakan'ın dile getirdiği düşüncelerin, bu haliyle devletin resmi görüşü mü, yoksa iktidar partisi genel başkanının kişisel düşünceleri mi olduğunu nereden anlayacağız?"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

gibi tehlikeli sorular sormuyorum. Sadece durum buysa şimdiden haberim olsun istiyorum. Normalde düşmanımı bile incitmeye kıyamam ama insanlık hali, belli mi olur, bakarsınız bir gün elimden bir kaza çıkar katil olurum. **Zaten katil olmuşken bir de mahkum olmaya gerek yok değil mi?** O yüzden ben de Başbakan'ın yaptığını yapar, müstakbel rahmetli kurbanımın ailesinden özür dilerim. **Kendi katliamının kefareti olarak bir kuru özür yeterli gören devlet, beni de özür dilediğim için elimden çıkan kazardan dolayı affedecektir halinde.** Bizim devletimiz, vatandaşına kendisine davrandığından daha sert davranacak değil ya?

'Sözde' deyin, geçer...

Bir de **'Sözde Ermeni Soykırımı'** meselesi var ki zerre bir şey anlıyorsam namerdim. (Bu konuda bir şeyden eminim bak: Eğer malum tamlamanın başına 'sözde' sıfatını eklemeszeniz hâlâ 301'den alınabiliyorsunuz içeri. Emin olmak ne güzel şey!) Dediğim gibi, eskiden her şey çok kolaydı. Yüce Türk Milleti'nin tarihi tertemizdi. Evet, belki devletin çok insan öldürdüğü olaylar vardı mazimizde. Ama o olaylarda ölenlerin hepsi ya bölücüydü, ya gericiydi, ya da yıkıcıydı. Şimdiyse o trajik olayların hangisi katliamdı, hangisinde 'şartlar öyle gerektiriyordu' benim bulmam lazım. Ama bir türlü çıkamıyorum işin içinden. Zayıf omuzlarımın üzerindeki şu kalın kafa, 1938 Dersim ile 1915 arasındaki farkı bir türlü anlamıyor.

1938 Dersim'de olan şuydu: Devlet kendi vatandaşlarının bir bölümünü tehdit olarak algıladı. Onları isyan etmeye zorladı. Bu isyanın bastırılması sırasında kadın-erkek, genç-yaşlı, çocuk,çocuk binlerce kişi trajik bir şekilde hayatını kaybetti.

1915'te ne oldu: Devlet kendi halkının bir

bölümünü tehdit olarak algıladı. Onları insanlık dışı şartlarda zorunlu göçe tabi tuttu. Bu göç sırasında kadın-erkek, genç-yaşlı, çocuk-çocuk yüz binlerce kişi hayatını kaybetti.

Devletin Ermenileri Anadolu'yu Türkleştirmek amacıyla zorunlu göçe tabi tuttuğu ve hatta bu yolculuk sırasında Ermenilere bizzat devlet tarafından kıskırtılmış çetelerin saldırdığı iddialarını şimdilik bir kenara bırakalım. İki olayı da yukarıda ifade ettiğim şekillerde ele alalım. **Şimdi lütfen bana açıklayın, nasıl oluyor da birinci olay devletin resmen özür dilemesini gerektirecek kadar büyük bir katliamken ikincisi sadece devletin organizasyon eksikliğinden kaynaklanan üzücü ama basit bir hata muamelesi görebiliyor?**

Bu kadarla kalsa gene iyi. Şeytan bu ya, dürtükçe dürtüyor. Kulağıma şunları fısıldıyor: 1915'te Ermeniler Anadolu nüfusunun yüzde 20'sini oluşturuyordu. Eğer 1915 olayları yaşanmamış olsaydı bugün Anadolu'daki Ermeni nüfusu kabaca 10-15 milyon civarında olacaktı. O dönemdeki Ermenilerin sermaye birikimleri Anadolu'nun diğer halklarına oranla çok daha fazla olduğu için, muhtemelen bugün ekonomik yaşamda da Ermenilerin ciddi rolü olacaktı. Evet, belki devlet yine Ermeni devleti olmazdı; ama Kürtlerle Ermenilerin nüfusun neredeyse yarısını oluşturduğu bir coğrafyada da şimdiki gibi milliyetçi bir Türk Devleti kurulamazdı. O dönemde iktidar partisi olan İttihat ve Terakki'nin ırkçılığın sınırlarında gezen bir Türkçülüğü benimsemiş olduğu gerçeğini de denkleme ekleyince, insan, "Acaba zorunlu göç kararı alınmasının arkasında yatan sebep Rus işgaline karşı alınmış ihtiyatı bir tedbirden daha mı fazlasıydı?" diye sormadan edemiyor.

Gerçi siz bakmayın benim böyle sitem ettiğime. Bizim devletimiz insafıdır. Vatandaşının kafasının karışmasını istemez. Bugünler de geçer. Büyüklerimiz yakında önümüze yeni bir 'vatan hainleri ve vatanseverler listesi' koyar. Hatta şimdiden başladı süreç. Bu sirkülasyon da onun belirtisi. Malum; devlet değişiyor, el değiştiriyor. Bu değişimin gereği olarak da yeni bir ideolojik söyleme ihtiyaç duyuyor devlet. Bu ideolojik söylemin temeli olacak yeni bir resmi tarih yazılması gerekiyor. Yakında biter çalışmalar. Bizim de kafamız rahat eder. Kim Ebedi Şef, kim diktatör, kim Ulu Hakan, kim Kızıl Sultan öğreniriz.

Geçenlerde *Land and Freedom*'u izledim. İspanya İç Savaşı'nı anlatan bir komünist filmi, malum. Orada bir karakter "Düşman çok, ama biz daha çoğuz. Hep de öyle kalacağız. Bizim de günümüz gelecek," diyordu. 'Biz' dediği işçiler, köylüler, emekçiler falan olsa gerek. Ne dersiniz; tarihi o 'biz'in yazdığı günler de gelecek mi? Bir gün, "Hangi katliamın önüne sözde sıfatını koymazsak başımız ağrıyordu" diye gerilmeden, hakanlara ve şeflere hak ettikleri sıfatlarla hitap ederek tarih konuşabilecek miyiz?



'Hür adam' ve nur yüzlü faşizm...

Liberal ideolojinin içine düştüğü kepezelik, özgürlük-kapitalizm çelişkisinin ötesinde, *Taraf* sayfalarına da buram buram Kürt düşmanlığıyla yansıyan devletçilik kısıkcı aslında... 'Muhafazakâr aydın' diye tabir edilen kolpacıların, konjonktür ibresi kendi iktidarlarının yıpranmasına dönünce, 'aydın' pozundan nasıl sıyrıldıklarını ve köpekleşerek asıllarına nasıl rücu ettiklerini ibretle takip ediyoruz. İlkeleri 1400 sene önce indirildiği varsayılan bir kitaba göbekten bağlı kişi ne kadar özgürlüğü savunabilir sorusunu ise hiç sormuyoruz bile!..

Özgeçmişlerine girmeyeceğim, darbeye destekleri, faşist saldırıları haklı çıkarmaya çalışmaları, **hâlâ komünizm** korkusuyla yatağa girmeleri... O lağım çukurunun fotoğrafı **RED**'de defalarca çekildi. Bu kafanın **niye** burjuva demokrasisi için bile çok fazla **çelişkili** olduğunu, o çok övdükleri *Risale-i Nur*'dan ve onun yazarı Said Nursi'den 'süzme' de pek mümkün!..

Risale-i Nur'da geçen metni aynen aktarıyorum: **"Çünkü, her hükümetin zulmünü gören Yahudiler, Almanya memleketinde kesretle toplanıp intikamlarını almak için, komünist komitesinin tesisinde mühim bir rol ile Yahudi milletinden olan Troçki namında dehşetli bir adamı, Rusya'nın Başkumandanlığına ve terbiyegerdeleri (yetiştiricileri) olan meşhur Lenin'den sonra Rus hükümetinin başına geçirerek Rusya'nın başını patlatıp bin senelik mahsulatını yaktırdılar. Büyük Deccalın komitesini ve bir kısım icraatını gösterdiler. Ve sair hükümetlerde dahi ehemmiyetli sarsıntılar verip karıştırdılar."** (Şualar, s. 507)

Öncelikle metin son dönemlerde artık cılkı çıkan ve modernizmin mistifikasyonu diyebileceğimiz 'dünyayı gizli örgütler yönetiyor' algısına benziyor değil mi? Bu elbette Marksizm'in ekonomi/politiğini bilmeyen, Lenin'in *Emperyalizm* kitabını okumayı tahayyül bile etmemiş insanların dünyada olup bitenleri masalsı bir 'iyi-kötü' çatışması şeklinde algılamalarına sebebiyet veriyor. Bilim, uğraşı gerektiren ve seneler alan bir disiplindir. Bu disipline aşına olmayan popüler kültüre bağlı günümüz insanlığı ve dinin etkisindeki kitleler durumu ancak çocuksu şablonlarla anlayabilir. Bu, medyanın manipülasyonunun yanında, egemenlerin hegemonik anlamda en büyük düşünsel kazançlarından biridir.

Bu şablonu kullanarak komünistlere yapılan tarihi iftiralarından biri Marx, Lenin ve Troçki gibi pek çok önderin Yahudi kökeninden geldiği için dünya düzeni tarafından desteklendiği. Bu iftiranın bu kadar geçerli olmasının sebebi kapitalizmin erken dönemlerinden itibaren Yahudilerin



etkin olması sonucu ve aynı şekilde şehirli orta sınıf aydınlarının genelde Yahudilerden çıkması sonucu oluşan antisemitist nefrettir. Köylülüğün desteğini hayati gören ve şehirli kesim tarafından gittikçe dışlanan Katolik kilisesi Avrupa'da şehirli kültürün en geliştirici kesimi olan Yahudileri imha etmek için dış biliyordu. 1200'lerde Londra'da daha o zamanlar sadece ticaret burjuvazisi veya zanaatkar olan Yahudilere karşı *pogrom* adı verilen katliam örgütlendi. İspanya'da 1400'lerin sonunda *Reconquista* adı verilen ve büyük katliamlara sahne olan savaşlarla Yahudiler ve Müslümanlar kovuldu. Fransa'da 'Dreyfus Davası'na gelene kadar Yahudilere yapılmadık katliam kalmadı. Tarihin ironisidir; Rusya'da her sınıfsal kesimin içinde yer alan Yahudiler pogromlarla yok edilmeye çalışıldı. Birinci Dünya Savaşı'nda Rus ordusunun katliamından kaçan Yahudiler Alman ordusuna sığınırken, İkinci Dünya Savaşı'nda tam tersi olacak, Nazilerden kaçan Yahudiler Sovyetlere sığınacaktı. Eduardo Galeano'nun dediği gibi, **"Yahudi avı bir Avrupalı sporudur."**

Mübarek komünistler...

Ekim Devrimi'nden sonra karşı devrimci beyaz orduların **Bolşeviklere** attığı iftiralarından biri, **Bolşeviklerin ve komünist düşüncenin 'Yahudi-mason' komplosu** olduğunu iddia etmektir. Aynı şey bu sefer Katolik Kilisesi eşliğinde İspanya İç Savaşı'nda tekrarlanacak ve **komünistleri Yahudilerin köpeği olmakla** itham edeceklerdi. İşte Said-i Nursi'nin muhterem aydın görüşleri ve kerameti bu söylentileri aynen alıp Fethullahçıların kutsal kitabı *Risale-i Nur*'a koymasaydı.

Bu iddiaları teker teker çürütmek bize düşüyor. Enzo Traverso'nun *Marksistler ve Yahudi Sorunu* kitabında anlatıldığı üzere Marksistlerin Yahudi sorunda aldığı konum oldukça anti-siyonist, aynı zamanda antisemitizme karşı sert bir tavrıdır. Yani, Yahudi düşmanlığıyla da, Yahudi ırkçılığıyla da savaşan yegane akım komünizmdir.

Öncelikle Karl Marx'ın *Yahudi Sorunu* adlı makalesini ele alalım işe. Marx, Yahudi kökenden gelmesine rağmen Yahudilerin yüceltilmesini acımasızca eleştirmişti ve hatta antisemitist olmakla suçlanmıştı. Lenin Rusya'da Yahudilere uygulanan baskıya karşı oluşturulmuş *Bund* örgütüyle bile çatışma içindeydi. *Bund* örgütü anti-Siyonist idi ama içinde milliyetçi nüanslar olan bir yapıydı. Lenin Yahudilerin öz savunma örgütünü desteklemedi ve hatta onu işçi sınıfının davasını milliyetlere bölmekle suçladı. Troçki bu noktada Lenin'le hemen hemen aynı pozisyonda duruyordu; o, Yahudilerin kendilerini savunması için kurulmuş örgütlere destek veriyordu fakat bu örgütlerin işçi sınıfını bölmeye karşı çıkıyordu. Aynı dönem Troçki'nin Siyonizm'e karşı kaleme aldığı metinler de mevcuttu.

Avrupa'da Yahudi kökenli sermaye çevrelerinin Lenin ve Troçki'ye karşı nefretini görmemek için kör olmak gereklidir. O sermayedarlar ki, merkezi Londra'da bulunan Bolşevik *İskra* gazetesine sık sık baskı uygulamıştır. Fransa ve İsviçre'de düzenlenen devrimci toplantıları bastırılmışlardır. Rusya'daki devrim sonrası iç savaşta Yahudi katliamcısı beyaz ordulara ABD ve Batı Avrupa'dan silah ve para akıtmıştır. Sovyetler'e uygulanan ambargoyu gene onlar başlatmıştır. Yani, kökenlerini umursamayarak dünyada işçilerin davasını savunan komünistlere iftira atmaya çabalamak, ancak kaz kafalıların böyhude bir hobisi olarak kalabilir. Öte yandan, bugün kendi Yahudi düşmanlıklarını gizlemek için 'dünya düzenine karşıyız' ayağına yatan kesimler daha kapitalizme karşı ağızını açamazken, o mübarek komünistler, gericiilerin kapitalizmle özdeşleştirdikleri Yahudiliğin gerçek niteliğini açığı çıkarmış ve 'şeytani' kapitalist düzenin bağına bağına vurmuştur.

İrfan Ülkü adlı vefat etmiş bir yazarın *Troçkist İmparatorluk* kitabı da bu tip bir

anlayışın başka bir yansımasıdır. Odatv'nin aynı kalıbı kullanarak yayınladığı bir makaleye Hakan Gülseven'in verdiği yanıtı internetten bulabilirsiniz.

Bu tip söylemler niye geliştirilmiştir peki? Belirtmişti, meselenin kaynağı, kapitalizm yüzünden fazlasıyla acı çeken kesimlerin ve şehrin köye baskın çıkması sonucu ekonomik ilişkilerde geriye düşen köylülüğün hem kültürel hem de ekonomik anlamda Yahudilere karşı biriktirdiği öfkeden yararlanma amacıdır. Bu iftiraları öne sürenler düzene karşı bir söylem geliştirdiklerini söylemişler velakin kapitalizmin bizzat ikamecisi olduklarını tarih ortaya koymuştur.

Bugün 'Cemaat'ın ve İslamcılarının İsrail karşıtlığının sahteliğinin altında yatan sebeplerden biri uluslararası sermayeyle birlikte gerçekleştirdikleri fetih hareketleridir. Mavi Marmara Katliamı sonrası otorite sever Fethullah ve 'oneminutes' kolpası sonrası İsrail'le el altından imzalanan anlaşmalar hep bu olgunun sonucudur. Patrick Haenni'nin *Piyasa İslam*'ı kitabı İslamcı ideolojinin ve onu savunmaların, eski mücahitlerin nasıl kapitalistleştiğini ve radikal gençliklerinin nasıl dönüştüğünü anlatan mükemmel bir kitap olarak önerilebilir bu konuda.

Faşistlerin dili...

Şerif Mardin ve onun takipçileri Said-i Nursi'nin ne kadar 'aydın' bir insan olduğunu anlata dursun, Said-i Nursi ne kadar cıalanırsa cıalanırsın, tarihsel gerçekler birer birer ortaya dökülüyor. Said-i Nursi faşistlerle aynı dili konuşur ve aynı çürütülmüş safsataları anlatır. Gerçi biz alışığız, Ergenekon davasını da sermaye, ABD ve emperyalizm ekseninden soyutlayan masalcı şablonla halkı uyutabileceklerini sanıyorlar. Yahudi sorunuyla sınırlı kalmamalı elbette bu tip düşünceler. **Fethullah'ın Dersim Alevisleri hakkındaki sözleri bunun bir başka göstergesi.** Üstadı Said ne ki kendisi ne kadar 'entelektüel' olsun? Bu tiplerin demokrasiden bahsetmesi kadar iğreti duran bir şey olamaz.

İşte devrimciler tam da bu sebeple, tarihsel gerçeğin devrimciliğini, bilimin üstünlüğünü yılmadan ve bıkmadan anlatmakla yükümlüdür. Din ve muhafazakârlık adı altında emperyalizmin taşeronluğunu yapanlara oy verenlere, nasıl kandırıldıklarını göstermek, bu uğraşın bir parçasıdır. İşçi sınıfının zihnini bulandırıcı bu tip laflara karşı aklın sesini taşımak devrimcilerin görevidir; eğer gene masallara başvuracaksa 'zamanın şövalyeleri' onlardır. **Şimdi sıra uykudan uyanması gereken halkımızı 'Cemaat'e öptürmemektedir.** Ya da sevgili dostumuz Murat Uyarulak'ın dediği gibi **uyanartıkuykundan uyanan!**

Uzman sorusu: 'Lale' kim olacak?

Herkesin bildiği üzere mizah işlerinden sorumlu Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç geçenlerde "Türkiye'ye demokrasi geldiğini, artık halkın gül gibi, lale gibi, sümbül gibi Cumhurbaşkanı seçebildiğini" dile getirmişti. Her ne kadar Türkiye'ye demokrasi kisvesi altında başka bir şey geldiğini derinden yaşıyor olsak bile Bülent Arınç'ın haklı olduğu bir husus var. Halkımız gül gibi, lale gibi, sümbül gibi Cumhurbaşkanı seçebilir.

Şu anda Cumhurbaşkanlığı görevini Abdullah Gül yürütüyor. Abdullah Gül'ün soyadı Gül olduğuna göre, Bülent Arınç Cumhurbaşkanlığı makamına seçilmiş veya seçilebilecek olan gül gibi, lale gibi, sümbül gibi adaylar arasında çok büyük olasılıkla Abdullah Gül'ü saymış gibi görünüyor. Gerçi Abdullah Gül'ü doğrudan doğruya halk seçmiş değil. Neticede TBMM'de milletvekili oylarıyla seçildi ama yarın bir gün halkın doğrudan doğruya seçeceği Cumhurbaşkanı adayları arasında olabilir mi? Türkiye'de her şey mümkün. Fakat yine de benim ve bu konuda kafa yoran çok kimsenin kişisel tahmini, Abdullah Gül'ün süresini tamamladıktan sonra yeniden Cumhurbaşkanı adayı olmayacağı yönünde. Zaten Gül'ün Çankaya'da kaç sene oturup oturmayacağı da halen bir muaamma görüntüsü veriyor. Kimi diyor beş yıl. Kimi diyor beş artı beş olabilir. Lakin **her zaman ve her yerde en son söz söyleyen Tayyip Bey kardeşim konuya açıklık getirdi ve Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanlığı süresinin yedi yıl olduğunu geçtiğimiz ay öğrenmiş olduk.**



Tabii durum biraz komedi havası veriyor. **Bir devlet düşünün ki devletin en yüksek makamında kaç sene bulunacağınız belirsiz olsun.** Bu açıdan bakıldığında Abdullah Gül hakikaten gelmiş geçmiş en talihsiz Cumhurbaşkanlarından biri olmalı. Kendinizi bir saatliğine onun yerine koyun. Öyle 23 Nisan Cumhurbaşkanı olmayın. Cumhurbaşkanlığımızın sıklıkla dile getirdiği üzere empati yapın. Siz şimdi 'Cumhur'un 'Reisi' olmuştunuz. Ama ne kadar süre reislik yapacağınız belli değil. Sonra, her kafadan bir ses çıksın. Değil Başbakan, Anayasa Mahkemesi, dandik köşe yazarları bile fikir beyan etsin. Kimi beş desin. Kimi 10 desin. Kimi yedi desin. İnsanı zora sokan bir durum bu. Ben Cumhurbaşkanı olsam bu durumu kabullenmezdim şahsen. Benim ve dolayısıyla cumhurun kaderi hakkında

herkes ileri geri laflar etsin! Olacak iş değil. Söz konusu makam, bir özel şirketin genel müdürlüğü değil ki kardeşim. Sözgelimi, bir şirkete genel müdür olsanız, kaderiniz yönetim kurulu ve o kurulun başkanının elinde olur. Sizden memnunsanız süreniz uzar. Memnun değilse süreniz kısılır ve aniden işsiz de kalabilirsiniz. Maalesef koskoca Abdullah Gül'e kaç senedir bu hissiyat yaşattırılıyor. Neyse ki Abdullah Gül en azından beş yılı garantilemiş olarak Cumhurbaşkanlığı görevine başladı. Fakat öyle bir Cumhurbaşkanı oldu ki, **"Beş yıldan sonrası Allah kerim"** denildi adeta. 2007'de nasıl olsa 2012'ye beş koca yıl vardı. "Duruma göre karar verilir" dendi. Beş yıl boyunca herkes fikir beyan etti. Bir tek Abdullah Gül hariç. Ben şahsen her konuda iyimser yorumlarını duydum

ama Abdullah Gül'ün bir gün olsun çıkıp, "Kardeşim milletin reisi benim, beni buradan yedi sene boyunca indirecek olana anasının karnından doğmadı," veya "Beşerden iki dönem yaparım, size ne?" dediğini duymadım. Herhalde Abdullah Gül de, "Hele bir 2012 olsun, karar verimiz," demiş olmalı. Lakin normal bir demokraside, hele hele hukuk devleti olduğunu iddia eden bir devlette yaşanan bu belirsizlik hali tarihe geçecek denli gülünç oldu. **Nedir bu yahu! Skandal aslında. Cumhurbaşkanı başta olmak üzere kimse cumhurbaşkanlığı süresini bilmiyor.** Alacakaranlık kuşağı ülkesi gibi olduk yine. Bu ülkede futbol maçlarının 90 dakika olduğuna bile güvenmemek gerek. Bu şike işleri yüzünden futbol bir gün ansızın voleybol gibi olabilir. Beşte devre onda biter derler ve hiç kimse bir futbol maçının ne kadar süreceğini bilemeyebilir.

'Lale'nin şifreleri

Sonuçta yıllar geçti ve nihayet tarihin sonu olan 2012'ye geldik cümleten elhamdulillah. Belirsizliğe son verecek ilk şutu bence yukarıda ifade ettiğim sözleri sarfeden Bülent Arınç söyledi. Bu durum normaldi. Çünkü sağır sultanın bile duyduğu üzere Bülent Arınç, söz konusu makama gözü olan AKP'lilerden biriydi. Bülent Arınç, tarihe geçen bu vecizesini söylediğinden beri, **"Gül, lale ve sümbül kimdir?"** çözmeye çalışıyorum o gün bugündür. Aslına bakarsanız o söz söylendiğinde şifreyi çözmüş, lale ve sümbülün kimler olduğunu tahmin etmiştim. Ancak beklenmedik bir şey oldu ve bütün

'DUMANSIZ HAVA SAHASI' DA PALAVRA ÇIKTI...

En sıkı AKP düşmanlarının bile eleştirmekten kaçındıkları, tam tersine öve öve bitiremedikleri AKP icraatlarından birisi 'dumansız hava sahası' uygulamasıydı. Bütün kapalı alanlarda sigara içilmesinin yasaklanması hemen herkes, hatta deli gibi sigara içenler tarafından bile memnuniyetle karşılandı. Şahsen ben de sevinmiştim. Ancak Türkiye'nin dumansız hava sahasına kavuşacağını sananlar yanıldılar. Kapalı alanlarda sigara içilmesinin yasaklanmasının altından başka bir çapanpoğlu çıktı ve bunu da her zaman olduğu gibi sadece GHK dostunuz keşfetti.

Sigara yasağı için bulunan 'dumansız hava sahası' sloganı ilk duyuşta kulağa hoş geliyordu. Başta sigara düşmanları olmak üzere sigara içenler dahi bu sloganı pek sevdiler. Oysa **gariplik baştan belliydi.** Sonuçta sigaranın içilmesi kapalı alanlarda yasaklanıyordu. 'Dumansız kapalı hava sahası' denilse o kadar gariplik olmayacaktı. Ancak kapalı alanlarda temiz hava yaratmanın altında meğer ki başka bir gaye vardı.

Ben İstanbul'un en yüksek tepesi olan Aydos



Tepesi'ne yakın bir yerde oturuyorum. Normalde İstanbul'un en temiz havasının orada olması lazım. Gelin görün ki hemen her kış aynı sefilliği yaşıyorum. Rüzgarsız günlerde berbat bir havası var. Dumandan göz gözü görmüyor. Genziniz yaniyor. Nefes alamıyorsunuz. Hatta gözleriniz yaniyor kirli havadan. Peki bu korkunç kirli hava nerden geliyor?

Aydos Tepesi'nin diğer tarafı Sultanbeyli ilçesi. Sultanbeyli'nin içlerine girdiğinizde o dumanın artık duvar gibi katı bir cisme dönüştüğüne şahit

oluyorsunuz. Peki bu durum sadece Sultanbeyli ve Pendik'te mi böyle? Hayır! İstanbul'un çok sayıda ilçesinde ve hatta Ankara'da da durumun çok farklı olmadığını gözledim. İşin ilginç yanı, benzer bir durumla İzmir'de de karşılaştım. Peki bu kirli hava neyin nesi? Hani Türkiye doğalgaza geçmişti ve bildiğimiz kadarıyla doğalgaz tüketimi bu kadar korkunç bir kirli hava yaratmazdı? O halde **nereden geliyor bu korkunç duman?**

AKP'nin en meşhur uygulamalarından

birisi, herkesin bildiği üzere yandaşlara ve seçmenlere bedava kömür dağıtmak. Dağıtılan kömürün kaliteli bir kömür olmayacağını tahmin etmek için Einstein omaya gerek yok. Bildiğiniz en dandik linyitleri dağıtıyorlar. Peki sadece AKP'nin sadaka niyetine dağıttığı kömürler mi neden oluyor bu havaya? Hayır! **Türkiye sadece benzinde değil, doğalgazda da dünyanın en çok fatura ödeyen halkına sahip.** Doğalgaz fiyatlarının yüksekliği nedeniyle AKP kömürlerine sahip olamayanlar dandik ucuz kömürlere yöneliyorlar. Neticede dumansız hava sahası yaratmak isteyen iktidar dünyanın en dumanlı hava sahasını yaratmış oluyor. Böylece sigara yasağının neden getirildiği ortaya çıkıyor.

Açık havada soluyacak temiz hava bulamayan ahalî gündüz vakitlerinde biriktirdiği dış havayı kapalı mekanlarda idareli olarak kullanmak zorunda kalıyor. Hal böyle olunca, kapalı alanlarda sigara içmek gerçekten tehlikeli bir hal alacağı için vakti zamanında sigaraya yasak gelmiş oluyor. Dumansız hava sahası da palavra çıktı. Ben daha ne diyeyim?



hesaplar alt-üst oldu.

Tayyip Bey kardeşimin ameliyat geçirdiğini ilk duyduğumda doğrusu pek önemsemedim. Herhalde 'basit bir operasyon' dedim. Kendisine *hız* facebook'ta geçmiş olsun dileklerimi ilettim ve hatta umursamadım. Aslında sadece ben değil, Türkiye'de hemen herkes aynı yönde düşündü. Olabilirdi. Herkesin başına gelebilecek bir sağlık sorunuydu söz konusu olan. Lakin ne zaman ki Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Recep Tayyip Erdoğan'ı ziyaret etti ve ziyaretten sonra bir beyanat verdi. İşte o zaman ben biraz uyandım. Hatta herkesten daha önce uyandığımı itiraf edeyim. Abdullah Gül, "Önemli bir şey değil, çok büyüülecek bir hadise değil, basit bir operasyon geçirmiş kendileri" dedi ya, ben biraz işkillendim. Peki neden işkillendim?

Kürt açılımı sürecinde "Her şey çok güzel olaca,k" diyen Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'den başkası değildi. Herkes biliyor ki, her şey çok güzel olmadı. Zaten betardi. Çok daha beter oldu. **Her nedense Abdullah Gül herhangi bir şeyi küçümserse o şey büyük bir mesele haline dönüşüyor bu ülkede.** Tamamen tesadüf olabilir elbette. Ancak ben bugüne dek Abdullah Gül'ün söylediklerinin tersinin gerçekleştiğine epeyce şahit oldum. Mesela muhalefet yıllarında şöyle bir sözü var Gül'ün: "İnsanların özvurdunda garip. özvatnında parya haline getirildiği Türkiye'de Filistin benzeri manzaraları ekranlara getirmek kimin iktidarı döneminde olmaktadır?" Çok muhtemelen bu söz başörtüsü mağdurları için söylenmiş olabilir. Ancak daha geçenlerde 35 Kürt vatandaşa düzenlenen katliamdan sonra bu sözün aslında pek derin anlamlar içerdiğini anlamış olduk cümleten...

Örnekler çok. Hangi birini vereyim? Mesela, "Türkiye'nin çok önemli meseleleri var. Onun için kendi ülkemizi, kendi devletimizi hırpalatmadan Türkiye'yi daha ileri taşımak. Benim politikam bu oldu. Buna inandım. Öyle yaptım," demiş Abdullah Gül vakti zamanında. Bu söz de



muhtemelen dışişleri bakanlığı dönemlerine ait gibi duruyor. Son 10 yılda önüne gelen devletin Ermeni soykırımı hadiseleriyle, İsrail'in Mavi Marmara ile ülke ve devleti nasıl hırpaladığını hatırlayınca Abdullah Gül'ün Tayyip Erdoğan'ın sağlığı hakkında sarfettiği iyimser sözleri doğru okumak zorunda olduğumuzu düşünüyorum.

Post-Tayyip (Lale) devri...

Tayyip Bey kardeşimin ameliyatından sonra dinlenme süresinin uzaması özellikle ulusalcı kesimde bir heyecan dalgası yarattı. Normalde onlarla hiçbir ilgim olmadığı için bu heyecan dalgasını öğrenmem epeyce vakit aldı. Duydum ki, **Tayyip bey kardeşim -buralardan uzak- tedavisi epeyce zor bir hastalığa yakalanmış ve AKP içinde Tayyip Bey sonrası konuşulurmuş olmuş.** Hatta cemaat ile AKP'nin şike yasası nedeniyle birbirine girmesinin altında yatan en önemli

nedenlerden birisi de buymuş. Elbette ben bu dedikoduyu duyunca ilk önce ulusalcı dostların bir çeşit temennisi olarak algıladım. Önemsemedim. Allah sağlık sıhhat versin. Değil düşmanım, Tayyip Bey kardeşimin başına bir şey gelmesine sevinmem mümkün değil. Neticede o tür hastalıklar gelir herkesi bulur bir gün. Böyle bir durum varsa ve bu duruma bayram edenler, edecekler varsa bence çok ayıp ediyorlar. Siyaseten bükemediğiniz bir bileği bir hastalığın bükmesi o kişinin siyasi rakipleri adına bir utanç sayılmalı çünkü. Her ne kadar bu söylenti ilk duyduğumda küçümsemiş olsam bile aklıma birden bire Abdullah Gül'ün Tayyip Erdoğan'ın sağlığı hakkında söylediği sözler geldi sonra apansız. İşte o zaman durumun ciddiyetini düşünmeye başladım.

Neticede, Tayyip Bey kardeşim miting meydanlarında er kişinin iki metrelik bir mekanı olacağını, kefeneye konulacağını,

hakkında, "Nasıl bilirdiniz?" diye sorulacağını sık sık dile getiren bir siyasetçidir. O yüzden az sonra yazacağım satırlara alınacağını düşünmüyorum. Hatta bir kez daha kendisine Allah'ı hatırlattığım için teşekkür edeceğimi umuyorum.

Lale'nin teşhisi...

Allah'ın herkes için verdiği müddet bellidir. Artık herkes Tayyip Bey sonrasına hazır olmalı. Siyasi olarak onun koltuğuna göz dikmiş kim varsa eteklerindeki taşları dökmeli. Görünüşe göre, son seçimde yüzde 50 oy almış bir siyasi parti çok büyük olasılıkla ilk seçimlerde de hiç fena olmayacak bir oy yüzdesi elde edebilir. Dolayısıyla hem Cumhurbaşkanlığı ve hem de Başbakanlık makamları armut gibi duruyor ortada. Bu Kemal Kılıçdaroğlu'nun mevcut kafa kadrosu ile her iki koltuğa da uzanacak mecali yok. Diğer siyasi rakiplerin hali ortada. Devlet Bahçeli daha yeni yeni espri yapmaya başladı. Ondan hemen iktidar beklemek saflık olur. Dolayısıyla **başta Bülent Arınç olmak üzere AKP içindeki çok sayıda siyasetçinin gelecek planları yapmaya başlamalarının vaktidir.** Abdullah Gül'ün ifadesinden anladığımıza göre Gül'den sonra seçilecek olan 'lale' tahmin edilebileceği üzere Tayyip Bey kardeşim olmayabilir. Allah uzun ömürler versin ama ortada ciddi bir sorun var gibi görünüyor. Yoksa basit bir operasyon olsa o kadar hafta doktor raporu alınıp yan gelip yatılır mıydı? **Başbakanlık makamı yan gelip yatma mekanı olmadığına göre korkarım durum ciddi görünüyor.** Ama beni en çok Abdullah Gül işkillendiriyor.

Bir sonra seçilecek olan Cumhurbaşkanı, Bülent Arınç'ın ifadesiyle gülden sonra lale olacak. Tayyip Bey kardeşimin sağlık sorunları var ise bu makama en yakın AKP'linin Bülent Arınç olduğunu söyleyebilirim. 'Lale'yi bulduk gibi görünüyor...

Ama ben şimdi "Sümbül kim?" onu merak ediyorum.

HAFİF ASABİYET KÖŞESİ

Türkiye'nin bir ucunda katliam olmuş. Tayyip'e göre İstanbul'da protesto etmenin ne alemi varmış bu katliamı? E o zaman Gazze için milleti ne diye kekleddin? Suriye'de olanlardan sana ne be kardeşim!...

Kuran'da onca münafık ayeti boşuna yazılmamış. İslam dini 1430 sene önce söylemiş ama nato kafa nato mermerler başkalarını münafık ve kafir sanıyorlar... Ahir zamanda zaten kimin mümin kimin münafık kimin kafir olduğu biraz netameli bir konudur. E bu arkadaşlar ısrarla demiyorlar mı, "Ahir zamandayız," diye? İnşallah. Maşallah... 2012 geldi çatı zaten... Yakında Deccal'i de açıklayacağım...



USTA İLE ÇEKİRGE

- Ustacım yılbaşı neden kutlanır?
- İnsandan başka yaşlandığını kutlayan bir canlı yoktur çekirge.
- Neden ki öyle?
- İnsan şarap gibidir çekirge!,
- Azı karar çoğu zarar ama illa ki haram yani.
- Yok, insanın iyisi yaşlandıkça güzelleşir. Kötüsü sirkeye döner.

GHK'DAN YENİ YIL MESAJI

Yeni yılın kapitalizmin sonu olması dilekleriyle tüm kapitalizm kurbanlarının yeni yılını kutlar, mübarek 2012'nin haydutlar, alçaklar, yavaşaklar, yandaşlar, haysiyetsiz ve karaktersizler için kabus dolu bir yıl olmasını temenni eder, bu temenni için elimden geleni yapacağıma söz verir, en büyük ikramiye olan insanlığı kazanan her dünya vatandaşına selam ederim...



Geçtiğimiz ayın üçüncü haftasında **Ahmet Davutoğlu adlı vizyon şampiyonu Düşişleri**

Bakanı, İstanbul'da topladığı büyükelçilere "Bulunduğunuz ülkelerde tek bir vatandaşımızın burnu kanarsa ortalığı ayağa kaldırın," demişti. Bu sözlerin üzerinden bir hafta geçmedi ve olan oldu.

Kendi ülkesinde kendi vatandaşları bombalanan bir Dışişleri Bakanı'na Düşişleri Bakanı denilmezse ne denir? Bu yüksek vizyondan ötürü bu ayın **Altın Haydar Ödülü** Düşişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'na gidiyor. Bu arada bu ülkede iktidarlara rağmen bir gün daha fazla yaşayan hekes haline şükretsin. Hele özgürse gidip kurban kestirsin.





Mülkün adaleti ve yasal şiddeti: TUTUKLU TOPLUM

Ergenekon ve Balyoz'la başlayan, özellikle seçim sonrası sosyalistlere, muhaliflere ve Kürtlere yönelen müdahaleler siyasetin görünümünün değiştiğinin en önemli göstergesi... Tanrının intikamını engellemek için sunulan kurbanlar gibi yığınla insan 'terör örgütüne üye olma' gerekçesiyle adaletsizliğe uğratılarak cezaevlerine kapatılıyor.

Özellikle seçimlerden sonra hükümetin yetkilerini daha mutlak hale getirmek için girilen tutuklamalar çılgından çıkmış durumda. Gazeteciler, üniversite öğrencileri, sosyalistler, muhalifler ve Kürtler. Her durum için ayrı torbalar açılmış durumda: KCK, Ergenekon ve Devrimci Karargah... Ve yazık ki bu şiddete karşı bir dayanışma örülmediği sürece torbaya insan dolmaya devam edecek. Hatırlayalım, Ahmet Şık ve Nedim Şener tutuklandığında binlerce insan İstanbul'da, Ankara'da ve İzmir'de eylem yapmıştı, fakat birkaç gün sonra bazı meslek örgütlerinin dışındaki herkes kendi köşesine çekildi. Ya da HSYK BDP'ye seçim yasağı getirmeye kalktığında yine binlerce Kürt ve muhalif İstanbul'da sarsıntı yaratmıştı. Peki ya sonrası?.. Birkaç bin KCK tutuklaması, 33 avukatın savunma bile yapmadan tutuklanıp cezaevlerine gönderilmesi ve devamında DİHA, Özgür Gündem gazetesi, ANF ve BirGün gazetesi gibi Kürt ve muhalif medyadan 36 kişinin tutuklanarak cezaevlerine kapatılması... Gözaltına alındıklarında yaklaşık 5 bin kişi 'Özgür Basın' söylemiyle İstiklal Caddesinde yürüdü ve basın açıklaması yaptı. Sonrası... Sonrası bir dahaki tutuklamalara mı kalır yine?.. Kalmaması gerekiyor çünkü bu tutuklamaların hiçbirisi 'yasal ceza' değil ve neredeyse adaletin hakikati yitirip soyut bir kavrama dönüştüğü bir ortamda hemen herkesin başına gelebilecek türden işler...

Kurban istiyorlar...

Kurban etme ediminin sadece Müslüman

toplumlarda olmadığını biliyoruz. Örneğin Eski Roma'da ve Yunan'da da demokrasinin ve adalet fikrinin gelişmesinden önce kurban ayinlerinin yapıldığını tarihçiler söylüyor. Uygur insan, tanrının intikamını -aslında insanın tanrıya yorduğu şiddeti- daha güvenilir bir ele, yargıya bırakarak kurban fikrinden uzaklaştı. Artık Avrupa'da ve dünyanın pek çok ülkesinde öldürülen hayvanlar besin değeri nedeniyle rağbet görüyor, insanın o ya da bu nedenle uyguladığı şiddeti de engelleyici kurumlar aracılığıyla çözmeye çalışıyorlar: 'Adalet kurumları'... Şiddetin ve intikamın önlenmesi gerekçesiyle insanların kurban edildiği dönemlerde çok gerilerde kaldı. Artık kurbanlar yasal örtülerle insan 'tanrılar' için veriliyor.

Kapitalist sistemde yargının bağımsızlığı ve yansızlığı ayrı bir yazı konusu... Burada üzerinde durduğumuz şey insanların dolaylı olarak bile şiddete eşlik etmeden, devletin şiddeti aracılığıyla cezaya uğratılmaları, gözaltına alınarak tutuklanmaları. Elbette bunun görünür bir nedeni var, hükümet ileride kendisine ayak bağı olabilecek muhaliflerin ve olası toplumsal hoşnutsuzluğun önünü almak istiyor, bunu hepimiz anladık. Ama bu türden 'yasal' cezalandırmaların o ya da bu şekilde gizlenemeyecek hale geleceğini, yine o ya da bu biçimde haksız yere yapılan tutuklamaların toplumun gözünde adalet fikrini bütünüyle puslandırıldığını, artan bir tahammülsüzlüğe neden olduğunu da onların görmesi gerekiyor.

Yargı şiddet aracı

Pervasız tutuklamaları çoğumuz, hükümetin 'ileri demokrasi' vaadinden hareketle kınadık. Ancak geline noktada hükümet temsilcileri artık demokrasi söylemini bir tarafa bırakmış görünüyorlar, en azından seçim öncesinde dillerine yapışan 'ileri demokrasi' ikilisini pek duymuyoruz bu ara. Bir yandan şiddet

BirGün muhabiri Zeynep Kuray ile Devrimci Karargah komplosu üzerine bir söyleşi yapmıştık. Bizim hikâyemizi dinlediğinde, "Böyle giderse bir gün bizi de alabilirler," demişti. Hakikaten öyle oldu Zeyno, bir gün seni de aldılar. Ve seni de seri hukuksuzluk felaketinin altına almak istiyorlar, diğer muhaliflere, gazetecilere yaptıkları gibi... Ama yalnız değilsiniz.

aygıtlarını olanca kuvvetiyle devreye koyup öte taraftan demokrasiden bahsetmek pek yakışık almazdı, iyi de ettiler. Zaten kelimenin kökenine doğru yolculuk yaptığımızda ve örneğin Platon'un demokrasiyi, halkın hükümeti olarak değil, yoksulların zenginlere karşı hükümeti olarak tanımladığını 'iştiğimizde', içinde bulunduğumuz sistemin mülkün zararına bir isteği hayata geçirmesinin pek de mümkün olmadığını anlamak zor değil. Bu nedenle hukukun, yargının şiddet aracına dönüştürüldüğü ülkemizde 'demokrasi' söylemini dolaşımdan kaldırmanın zamanıdır. Zira içinde bulunduğumuz süreçte 'demokrasi' hükümet edenin gücü uğruna uyguladığı şiddetin haklılaştırılmasının aracından başka bir şey değildir. Yargı da olması gereken kendi bağımsız işleyişinden uzaklaşarak adeta bu şiddetin meşrulaştırılmasının aracına dönüştürüldü. Yüzlerce insan bu süreçte 'terör' üyesi' iddiasıyla tutuklanarak yoğun tecritin yaşadığı F Tipi cezaevlerine kapatıldı, kapatılıyor.

Kolektif dayanışma!..

12 Eylül'ün en çarpıcı sonuçlarından biri, binlerce insanın gözaltına alınarak fişlenmesi, yüzlerce insanın öldürülmesi, idam edilmesi, işkence görmesi ve senelerce cezaevlerinde sözümona ıslaha yatırılmasıydı. O dönemleri annelerimizin eteklerinin ardına gizlenerek yaşadık. Artık ardına gizlenebileceğimiz bir etek yok maalesef; dün komşumuzun oğlunun başına gelenler, bugün doğrudan yakınlarımızın, arkadaşlarımızın, bizlerin başına geliyor. İşte 12 Eylül travması henüz belleklerde canlıyken, içinde bulunduğumuz dönemde yapılmaya çalışılan da halen yüzeyde olan o endişenin üzerine yeni korkular ekleyerek travmanın süreklileşmesini sağlamaktır. Bu senaryo ancak kolektif sorumlulukla, dayanışmayla alt edilebilir...

1 2 Eylül darbesi, 30 yaşında ve daha yaşlı bütün devrimcileri -bu satırların yazarı dahil- duvara dayayıp kurşuna dizmiş olsaydı, ne olurdu? Bu düşünce zaman zaman aklımdan geçer. Pek hoş olmazdı kuşkusuz, fakat eminim bugünkü devrimci hareketler hem teorik hem de pratik bakımdan çok daha ilerde olurlardı.

Aynı şeyi sendika yöneticileri için de düşünmek mümkün. Mesela Türk-İş'in profesyonel sendikacıları, kongrelerini toplamak için Büyük Anadolu Otel'i'ne doğru giderlerken ilahi bir güç tarafından uzaya ışınlansalardı ve AB vakıflarının paralarından, kendi aralarındaki esoterik zarf atma numaralarından, işinin parasını araklayıp, kat, arsa ve fiyakalı otomobil -hatta Mekke'de Kabe-i Muazzama manzaralı villa- satın alma alçaklıklarından kurtularak işyeri bazında öne çıkan işçiler, belleğini bütün sarı sendikacı dümenleriyle birlikte kaybetmiş bir Türk-İş'in yönetimini ele geçirselerdi. Herhalde büyük bir işçi hareketi dalga dalga bütün ülkeyi sarar, sendikacı işçi sayısı birkaç milyonu bulurdu.

Elbette, 12 Eylül'de 30 yaşında olan devrimcilerle inanılmaz maaşlar alıp her türlü yolsuzluğa batıkları için hükümetin şantajına maruz kalarak işçiyi sokağa çıkaramayan Türk-İş profesyonellerini aynı kefeye koyamayız. Birinci durumda, "Ölmüş kuşakların geleneği yaşayanların üzerine bir kabus gibi çöker" fakat muazzam bir tortu ve fren gücü ortadan kalktığı için devrimci gençliğin yolu açılır. İkinci durumda ise işçilerle burjuvazi ve devlet arasında sıkışmış, çürüyüp kokuşmuş, sınıf mücadelesini zehirleyen bir ceset ortadan kalkmış olurdu.

Sınıf siyasetinden arınmış sendika

Türkiye'de 700 bin sendikacı işçinin 600 bini Türk-İş'e üye. Bu arada sendikacı olma koşullarına sahip işçilerin sayısı 13 milyon. Toplam sendikalaşma oranı, 1988'de yüzde 22; 2000'de yüzde 9,9; 2009'da yüzde 5,9. Bu noktada, özelleştirme, taşeronlaştırma, esnek istihdam vs. diyerek uzun laflara girişmenin anlamı yok. Bunları biliyoruz. Ezberledik. Bütün dünyada sendikacı işçilerin oranı aynı nedenlerle azalıyor zaten. Ancak oransal olarak çarpıcı bir farklılık var. Mesela Almanya'da da bir azalma var. Fakat rakamlar şöyle: 1991'de DGB'nin 11 milyon üyesi varken, bu sayı 6.10 milyona düşmüş. Fransa'da CFDT'nin 800 bin; CGT'nin 700 bin üyesi var. İngiltere'de TUC, 6.5 milyon üyeye sahip. Bunlar hep düşmüş sayılar.

Siyasetten ve daha eşit bir toplum tasavvurundan arınmış sendikaların bürokratik mafya örgütlerine dönüşmesini önleyecek bir 'demokratik' mekanizma henüz icat edilmedi. Aslında 'siyasetten arınmış' demek de doğru değil. 'İşçi sınıfı siyasetinden arınmış' demek belki daha doğru. Sendika başkanları, ki buma DİSK'inkiler de dahildir, yıllardır aynı grafiği sergiliyorlar. Sendikanın başına geçene kadar, bakıyorsunuz, adam neredeyse devrimci. Her sokak başında otobüsün tepesine tırmanıp nutuklar atıyor, müthiş bir belâgatle sınıfın çıkarlarını koruyup hükümete saldırıyor. Fakat sendikanın başına geçince birden durgunlaşıyor, daha ağırbaşlı işçi lideri havalara giriyor. Arada bir hükümete çatıp, mitinglerde boy gösterip işçi sınıfının haklarını koruyormuş gibi yapmakla birlikte, durumu idare ederek vakit geçiriyor. Sonra bir de bakıyorsunuz, milletvekili olmuş, huzura emiş, 'işçi meseleleri'nde ahkâm kesiyor.

Ashnda 'sendikacı' denilen bu insan tipi, 12 Eylül darbesinde işçinin başına geçip cuntaya direnecek yerde, teslim olmak için Selimiye Kışlası'nın kapısında elde bavul kuyruğa girdiği gün düzenin parçası haline gelmişti. Türk-İş'in başkanı da Emekli Amiral Bülent Ulusu'nun başında olduğu cunta hükümetinin çalışma bakanı olmuş, 24 Ocak kararlarının uygulanmasına katkıda bulunmuştu.

Direnen başı keserler

1980 öncesinde Türkiye'de çok büyük işçi mücadeleleri olmuştur. İnkâr edemeyiz. 1960'lı ve 70'li yılların büyük grevleri; bütün bir gecekondu halkının var gücüyle desteklediği Paşabahçe grevi; Eyüp halkının kadın erkek çoluk çocuk



Ateşten Gömlek giymiş!

arasında sıkışıp kaldıkları zaman maskelerini çıkarıp, malları, mülkleri ve lüks arabalarınıyla birlikte kirişi kıracaklardır.

Tam bir çaresizlik

Türk-İş'in bir önceki kongresi *Cumhuriyet Mitingleri*'nin gölgesinde yapılmış, o zamanki Genel Başkan (Salih Kılıç) Kumlu'yu şu sözlerle deşifre etmişti: "Kumlu, *Cumhuriyet Mitingleri*'ne karşı çıkarak, onların karşısında bir başka platform kurulmasını önerdi." Aslında bunda şaşılacak bir şey yoktu. Mustafa Kumlu, Türk-İş'in başına geçmeden önce Tes-İş'in Genel Başkanı'ydı. Bu sendikanın iki yıl önce yapılan kongresinde konuşan Tayyip Erdoğan aynen şöyle demişti: "AKP'yi biz Tes-İş salonlarında kurduk." Çok güzel! O zaman **RED** dergisinde, "AKP kendi burjuvazisinin yanı sıra kendi proletaryasını da yaratıyor," diye yazmıştık.

"Türk-İş'i ve işçi sınıfını ayağa kaldıracacağız!" sloganıyla kongreye giden ve yönetime giremeyen Sendikal Güç Birliği (SGB) Türk-İş'in sınırları içinde geleceğe dönük bir umut olabilir belki. Gerçi ben bu işlerden pek anlamadığım için SGB'yi de kafamda bir yere oturtmadım. Kongre öncesi toplantılarda emperyalizmden, tam bağımsızlıktan, hatta ulusal güçlerle birleşmekten, özelleştirmelerin iptalinden, kamuculuktan söz ediyorlardı. Neden bir önceki kongrede harekete geçmediler? O sırada daha uygun bir ortam vardı. Acaba yönetimde yer alamayacaklarını anladılar da kongreye birkaç ay kala can havliyle bir muhalefet mi kotardılar? Bilemeyiz. Umarım kendileri biliyorlardır. Kongre öncesi yaptıkları toplantılarda gözle görülebilecek kadar zayıf bir katılım vardı. Bu da uzun süreye yayılmış bir taban çalışması yapmadıklarını ya da yapamadıklarını ortaya koyuyordu. Sosyalistler de kısmen kendilerini Kürt milli meselesine kapırdıkları, kısmen de 'bağımsızlık, anti-emperyalizm' gibi kavramlardan, "Ulusalci oluruz!" diye korktukları ya da, "Bunlar Ergenekoncu mudur nedir?" diye şüpheye kapıldıkları için bu Türk-İş muhalefetine hiç bulaşmadılar.

Mustafa Öztaşkın *Ulusal Kana*'da Kumlu yönetimine oy veren delegelerin kalben ve ruhen kendi saflarında olduklarını, aslında gerçekleri bildiklerini, fakat kendilerini mecbur hissettikleri için muhalefete oy vermediklerini söyledi. Çok acıklı bir durum! Bu işlerin içinde yaşamış ve sendikal yapıyı en iyi bilen kişilerden Yıldırım Koç da *Aydınlık*'taki köşesinde sendika kongrelerinde hangi delegenin kime oy verdiğini anlamamanın özel bir oy sandığı dizme yöntemiyle gayet kolay olduğunu yazdı. Bu iki ifade tam bir çaresizliği ortaya koyuyor aslında. **Taban çalışması bile yapılamıyor; merkez, delegeleri çeşitli yöntemlerle, muhtemelen maddi çıkar da sağlayarak elde edebiliyor.**

Türk-İş'in bir önceki kongresi büyük yankı yaratmış, hatta Cumhurbaşkanı Gül bizzat katılarak ve, "Ben de bir işçi çocuğuyum," diyerek empati ve sempati göstermişti. Bu seferki kongre SGB muhalefeti sayesinde devlet ricalinden uzak sessiz sedasız yapıldı. **Medya, kongrede slogan atan muhalif sendikacıları, protestocu öğrenciler, bozguncular gibi göstermeyi başardı.** Muhalefet, Kumlu'nun önünde ceketini ilikleyip selam durdu. Kumlu da, "Ateşten gömleği giydim," dedi. Aslında 'saadet hırkası'nı giydi ve önemli bir iş başardı. Önümüzdeki dönemde onu kesinlikle milletvekili, belki de bakan olarak göreceğiz.

Kendimizi aldatmayalım ve elimizdeki oyuncaklarla avunmayalım. AKP hegemonyası aşılmadan yol almak imkânsızdır. **Bütün tartışma konuları, Anayasa yapımından, Seyid Rıza'nın akıbetine kadar, bizzat AKP tarafından belirlenmekte, AKP'nin gündemi tartışılmaktadır.** Başka deyişle, 'aydın' denilen kişilerin, sosyalistlerin ve herkesin gündemi AKP tarafından belirlenmektedir. Son anketlerde AKP'nin oy oranı yüzde 55 olarak görülmektedir. CHP, henüz durulmamış olmakla birlikte stepne olarak hazırlanmaktadır ve iktidar partisinin kendisinden başka rakibi görünmemektedir. Bu partinin hegemonyasına karşı geniş bir birleşik cephe kurulmadıkça gelecek zifiri karanlıktır.

İşçi sınıfını tarikatlarla kuşattılar. AKP'nin bölgesel oy haritası aslında her şeyi gösteriyor. 'Genel Grev' kavramı dünyanın hiçbir yerinde bu ülkedeki kadar ucuzlamamıştır. Sendikalar, "Aksi halde genel grev yaparız!" dedikçe hükümet içinden gülüyordur...

desteklediği Kavel grevi ve direnişi; Kozlu direnişi; 15-16 Haziran eylemleri. Hatta 1977'nin büyük MESS grevleri; 1989'un bahar eylemleri, bugünün sendikacılarının sadece bir kâbus olarak hatırladıkları büyük sınıf mücadelesi olaylarıydı. Bu hareketlerin başında olan devrimci sendikacıların hepsi devletin desteklediği sendikacılar ve istihbarat örgütleri marifetiyle tasfiye edildi. Bunları arayan soran, deneyimlerini yeni kuşak işçilere aktaran da olmadı. Aslında bu sendikacıların babayiğit olanlarını, devrimci olanlarını, baş eğmeyenlerini, ceketinin önünü ilikleyip sendika mollasının önünde baş eğmeyenlerini -mesela Necmettin Giritlioğlu, 1970- ya da sınır çizgisini geçip fazla atak davrananlarını -Şemsi Denizer, 1990- kamyon şoförlerine ya da sarhoş lümpenlere tabancayla vurdurup öldürmüşlerdir. **Sendika söz konusu olduğunda direnen başı keserler.**

Örüntüler hiç değişmiyor. 90'lı yılların sonunda Bayram Meral öndeliğinde Türk-İş 'IMF'ye hayır!' mitingi düzenlemiş ve Kızılay'a muazzam denebilecek bir işçi kitlesi yığmıştı. Hemen ertesi gün *Hürriyet* gazetesi Bayram Meral'in, orta büyüklükte bir burjuvayı hasetinden çatlatacak miktarı mütevaciz mal varlığını açıkladı. Kampanya anında sona erdi. Şemsi Denizer de Zonguldak direnişi sırasında aynı gazetenin manşetlerine *Jaguar* marka spor otomobiliyle konu olmuştu. Fakat Şemsi Denizer sıkı adamdı, ancak *Jaguar* marka arabasının yanında vurularak saf dışı edilebildi. Son Türk-İş Kongresi sırasında bu kez *Hürriyet* gazetesi değil de *Aydınlık* gazetesi Mustafa Kumlu'nun mal varlığını açıklamaz mı? 'İşçi önderi', bir nevi villa ve gayrimenkul koleksiyoncusu olarak sınıf mücadelesi tarihine geçti. Haberi gördüğünde yağlı bir tebessümle sırtınıştı muhtemelen. Tabii kimse onu vurmayacak. Tam aksine başından aşağı gül esanslı zembem suyu dökcekler.

Havasından mıdır, suyundan mıdır, şövalyelik geleneğinin olmayışından, düşman belleneni cepheden karşılama alışkanlığının yokluğundan mıdır, her durumdan olumlu bir 'pozitif enerji' ve iyi niyet çıkarma çabası biçiminde tezahür eden, aslında 'ince siyaset' ve 'örtülü menfaat' arayışı denebilecek bir tür yavşaklık bu ülkenin her köşesine nüfuz etmiş bulunmaktadır. Buna direnenler ya unutturulur ya da öldürülür, anıları da itinayla silinip yok

edildiği için kimseye yol göstermez.

Emekten gelen güçleriymiş!

"Emekten gelen gücümüzü kullanacağız" gibi sözler, insanı güldürüyor. Böyle bir güç yok ki kullanılsın. Ne siyasal iktidar ne de burjuvazi emekten gelen güçten korkuyor. Onu iyice güçsüzleştirdiler ve kendi arabalarına bağladılar. İşçi sınıfını tarikatlarla kuşattılar. AKP'nin bölgesel oy haritası aslında her şeyi gösteriyor. 'Genel Grev' kavramı dünyanın hiçbir yerinde bu ülkedeki kadar ucuzlamamıştır. Sendikalar, "Aksi halde genel grev yaparız!" dedikçe hükümet içinden gülüyordur. Kuru sıkı atmakla kalmıyorlar, arada bir genel grev yapıyor gibi de davranıyorlar. Bu ülkenin tarihinde bir kere bile adını hak eden, gerçek bir genel grev olmadı. Bir iki çadır. davul zurna, halay! Al sana genel grev! Ayda 50 bin lira maaş alan, her türlü yolsuzluğu yapan sendikacı niye genel grev yapsın ki?

İşçiyi zehirlediler. apolitikleştirdiler, dini hurafelerle uyuşturdular. Tekel direnişi sırasında, daha on gün önce polisle çatışan, kendisini Sıhhiye'deki havuzun buzlu sularına atan işçilerin. Sakarya'da devrimciler polisle itişirken nasıl olup da kahvehanelerde okey oynayarak vakit öldürdüklerini; bütün sosyalist örgütler ellerinden geleni yaparak işçilere yiyecek, çay hizmeti sunup çamaşırlarını kendi evlerine götürüp yıkayarak ve devrimci ajitasyon yapmak için çırpınarak Sakarya'ya yerleştiklerinde, çadırların nasıl evreler halinde boşaldığını hâlâ anlayabilmiş değilim. Profesyonel sendikacılar belki de binalarının işgal edileceğinden korktukları için -bu yönde talepler vardı- toplanan işçi kitlesini bir şekilde dağıttılar. Tekel direnişinin son günü Sakarya meydanında yağmurun altında bütün sosyalist örgütlerin yaptıkları mitingde sadece birkaç işçi vardı.

Profesyonel sendikacıların bu görünmez barikatlarını yıkmaman bir yolunu bulmadan işçi sınıfını örgütlemeyi uman kimse var mı acaba? Bu barikatın bir ucu devlete, öteki ucu işçiyi söğüşleyerek zengin olan ve her türlü söylemi inanılmaz bir meddah kabiliyetiyle kullanabilen sendika bürokratlarına dayanıyor. Bu profesyonel sendikacıların maskesini düşürecek bir devrimci hareket gelişmedikçe işçi sınıfını devrimciileştirmek mümkün değildir. Onlar ancak huzursuz işçi kitlesini bir devrimci hareket

TÜRK-İŞ hakkında bilinecek her şey!

Geçtiğimiz ay Türk-İş 21. Genel Kurulu yapıldı. Yüksek oranlı sürpriz oynayan arkadaşları bir kere daha yatırarak Mustafa Kumlu listesi kazandı seçimi. Esasen ciddiyet arz eden bir sendikal örgütlenmenin genel kurulundaki en önemsiz mesele seçim olmalıdır. Fakat ne yazık ki söz konusu olan sendikal mücadeleden önemli ölçüde 'arazi' bir konfederasyon olunca seçim dışında ciddi bir gündem olmuyor. Her ne kadar Başbakan Yardımcısı protesto edilmişse de, Genel Kurul asayiş berkemal şekilde nihayete erdirildi, muhalefete taviz verme hissesinden bir iki vaat sunuldu ve dört yıl boyunca işleri her zamanki haliyle

sürdürmek üzere istikrar abidesi yönetim bu işin altından başarıyla kalkmış oldu...

Durumun en kaba özeti bu. Özete sığdırılmaması gerekense seçimdeki diğer liste, yani SGBP (Sendikal Güç Birliği Platformu) listesi. Türk-İş bünyesindeki 35 sendikanın 10'u tarafından desteklenen ve 223'e karşı 127 oyla kaybeden taraf olarak SGB önemli bir değerlendirme konusudur. Hem Genel Kurul öncesi çalışmaları ve bu sendikaların durumları, hem de bundan sonra alacakları tutumlarla SGB oldukça uzun bir zaman sonrasında Türk-İş içindeki en dikkate değer mesele haline gelmiştir...

Türk-İş var mı Türk-İş'ten öte?

Türk-İş'in CIA desteğiyle kurulmuş olduğu, bütün tarihi boyunca iktidarın güdümünde sınıf işbirlikçisi tutumlarla hareket ettiği herkes tarafından biliniyor. Bir daha anlatmaya şimdilik gerek yok. Pek tabii ki zaman zaman Türk-İş'e bağlı sendikaların efsanevi direnişler yarattığı da bir gerçek. Büyük Madenci Yürüyüşü bunların en önemlisidir ve neyse ki tek değildir. Hafızalarımızda oldukça taze duran, en durgun zamanda sınıf hareketinin onurunu kurtaran TEKEİ işçileri de Türk-İş üyesiydi. Ve ikisinin ortak yanı Türk-İş tarafından ihanete uğramaları oldu. Türk-İş tarihi, kısaca özetlenirse ihanetler tarihidir...

Bugünkü durumu için de daha derin anlamlar aramak mümkün görünmüyor. Dün neyse bugün de odur, hatta kendisini mücadeleye zorlayan bir taban basıncıyla karşılaşmadığı yerde bugün Türk-İş açısından daha da belirgin bir

ihanet ve işbirliği süreci yaşanmaktadır. Mustafa Kumlu'nun birkaç 'talihsiz' açıklaması sayılmazsa Hükümet'in has adamı olduğu söylenebilir. İşin aslı, ortada işçi sınıfına yönelik bu derece ciddi bir sosyal yıkım saldırısı varken neredeyse hiç ses çıkarmayan bir sendikanın başkanı komünist parti sekreteri olsa kaç yazar?!

Peki SGB, bunun farkında mıdır? Kişinin aynasının işi olduğunun, iyi niyetle varılabilecek bir yer olmadığı, meselenin yöneticilerin değil tutumun değişmesi olduğunun farkında mıdır SGB? Genel Kurul öncesi yaptıkları toplantılarda bir parça bunun farkında gibi hareket ettiler. Gittikleri yerlerde 'sınıf sendikacılığı' gibi sözler verdiler. Ama tabii yine de bu toplantılar da, Genel Kurul öncesi yaptıkları açıklamalar da önemli ölçüde Genel Kurul'a ve seçime yönelikti. Dolayısıyla daha



çok delege oyunlarından ve diğer mevcut yönetimin hileli yöntemlerinden bahsettiler, kazanabileceklerini belirtmeyi tercih ettiler. Asıl Genel Kurul'un ardından 'önemli olanın mücadele olduğunu', 'sokaklarda birleşerek büyümek gerektiğini' söylediler. Bunlara bakılarak pekâlâ 60 yıllık ihanet tarihinin Genel Kurul sandığından çıkacak sonuçla değişmeyeceğinin farkında olduklarını söylemek mümkün.

Hatta sadece durumun farkında olmaları değil, şu ya da bu ölçüde sorumlulukta pay sahibi olduklarını da söylemek gerekiyor. İlk olarak platformu oluşturan bazı sendikaların Türk-İş çizgisinden pek de ayrılmadıklarını biliyoruz. TEKEİ direnişi sırasında ihanete ortak olanlar, üstelik geçmiş dönemde Türk-İş yönetiminde yer almış olanlar da bu platformun bir parçası oldularsa 'yeni bir sendikal hareket' geliştirmek, 'sınıf sendikacılığı

yapmak' gibi hedeflerin hiç değilse platformun tamamı tarafından sindirilmemiş olduğu açıktır.

İkinci bu platformu geçirmiş İstanbul İşçi Sendikaları Şubeler Platformu (İİSSP) gibi değerlendirenlerin eksik bıraktığı bir başka nokta da tabandan kurulmamış olması, tabana dayanmamasıdır. İİSSP deneyiminde de en çok bunun eksikliği hissedilmişti, yalnız orada hem mücadele daha harlı, hem de şubeler düzeyinde olduğu için tabana daha yakındı. Bugünse tüm girişim sendikaların merkezleri tarafından oluşturulmuş durumdadır. Genel Kurul süreci boyunca da 'kişisel beklentiler değil, sendikal mücadele için' gibi söylemler çok kullanılmış olsa da, güvencesini tabanın kuruculuğundan ve basıncından almayan bir yolun sapaklarını kimse o kadar kolay hesaplayamaz. Elbette buna itiraz edilebilir: "Taban mı var?" diye de sorulabilir, "Burada bir diyalektik var, tabana ulaşmanın yolu budur," da denebilir...

Sorular soruları doğurur...

İlk soruya soruyla cevap verelim: Taban niye yok? Bu sendikalar da başkanları da on yıllardır taban oluşturmak konusunda ne yaptı, nerelerde örgütlendi, nasıl bir çaba harcadılar? TÜMTİS ve Deri-İş'i ayn tutmak kaydıyla bu 10 sendikanın sendikal örgütlenmeyi genişletmek için yaptıkları ciddi işler var mı? Bırakınız gerçek sınıf sendikaları gibi örgütlenme faaliyeti yürütmek için sendikası işyerlerinin önünde yatıp kalkmayı, üye olacak işçilere bile bin türlü bürokratik engel çıkaranların hakkı var mı tabandan yakınmaya? Yıllar önce Ankara'da taşeron EGO şoförleri ancak sendikadan formaları çalarak kaçak yollardan Belediye-İş'e üye olmuşlardı, buna rağmen direnişleri sırasında sendikadan zerre destek görmemişlerdi. Ara ara RED sayfalarında Latin Amerika sendikaları ile ilgili haberlere yer veriyoruz. Orada sendika genel kurullarına başbakan yardımcılar değil, paramiliter kiralık katiller katılıyor devleti temsilen. Bolivya'da, Nikaragua'da, Venezuela'da sendikacı yoldaşlar katledildi son yıllarda. Buna rağmen, Uluslararası İşçi Birliği - Dördüncü Enternasyonal'in liderliğinde örgütlenen ve 20'nin üzerinde ülkeden yaklaşık 500 mücadeleci sendika liderini buluşturan Latin Amerika ve Karayipler İşçi Buluşması'nda, tabanın olmayışından ya da yeterince mücadeleci olmayışından yakındıklarını sanmıyoruz!..

Türk-İş sendikalarının birçoğunun özel sektörde neredeyse örgütlülüğü bulunmuyor. Şimdiye kadar devletin tekel olduğu sektörlerde örgüt olmaları (Demiryolları, Karayolları, çok



önceden TEKEİ) nedeniyle bu biraz daha anlaşılır görünüyordu, fakat taşeronlaştırmalarla birlikte tümüyle devlete ait alan kaldıysa bile buralarda örgütlenme ihtiyacı olan yüz binlerce taşeron işçi istihdam edilmeye başladı. Platform bileşeni sendikaların bu konudaki somut adımları neler oldu bu süre içinde? Hadi işlerinin yoğunluğu, sendikal kısıtlamalar, mücadelenin zorlukları nedeniyle yeni üyeler örgütlemek konusunda geri kaldılar, peki örgütlenene nasıl bir destek çıktılar? Aynı platformda yer aldıkları Deri-İş de TÜMTİS de özel sektörde ve oldukça zor sektörlerde örgütleniyor, şimdiye kadar nasıl bir destek almışlar? Sendikası işçilerin sendikal mücadeleye katılmak için zerre motivasyonlarının olmayışıyla kendilerinin

kameleri arasında bir bağlantı olduğunun farkında değiller midir? Yoksa her şey mevcut Türk-İş yönetiminin suçu da yönetim değişikliği ile bir anda mı değişecek tablo? İlkokulda öğretmen velimi çağırılmış, şöyle demiş: "Hadi matematiği anlamıyor da Türkçeyi de mi anlamıyor, hadi onu da anlamıyor da uslu durmayı da mı beceremiyor?" Yazık ki en iyi sendikanın durumu taban konusunda daha iyi değil...

Bazı çabaların üzerinden atlamayalım. Mesela Petrol-İş, birkaç yıl önce bir kampanya yapmıştı. Büyük şehirlerin her yanında billboardlar kiralayıp, 'Sendikalı ol!' afişleriyle donatmıştı. Önemli bir çabadır, inkar etmemek gerek. Fakat yetersizliği bir yana, yöntemi bile akla yakın değildir. "Ajitasyon boş a gitmez" diyor Lenin,

fakat örgütlenme ile oranlandığında ajitasyonun bu türünün pek fazla doluya gitmeyeceği de aşikar. O panoların sadece bir tanesi bir haftalığına en az 500 dolara kiralanıyordur, bu parayla yapılabilecekleri düşünsenize. Profesyonel sendika örgütçüleri alsanız işe, aylık geçimleri çıkar bir haftalık pano parasıyla. Çok detaylı hesap yapmadan ortalama bir büyük şehirde tam olarak o kampanyanın parasıyla 50 tane profesyonel örgütçü çalıştırılır ve 1000 tane iş yerinde çalışma yürütmenin koşulu oluşturulur. Mesele para harcamaksa yani...

Diğerleri içinde bir parça daha çalışkan görünen bir sendika olan Tez-Koop-İş'e bakalım. Metro, Carrefour gibi büyük marketlerde örgütçüler, bildiğimiz kadıyla işlerini de iyi yürütüyorlar. Özellikle genç işçilerin oluşturduğu bir alan olduğu için eğitim özel olarak önem kazanıyor ve bu konuda Tez-Koop-İş'in çalışmalarının yoğun olduğunu duyuyoruz. Fakat kendi elimizdeki bir örnekten yola çıkarak, örgütlenmek isteyen ve işyerlerine sendikayı getirmek için çalışacak arkadaşlar olduğu halde Tez-Koop-İş yerel market zincirlerinde örgütlenemeyeceği gerekçesiyle bunları geri çevirebiliyor. Yerel dediğimiz 30-40 şubeden oluşan oldukça büyük bir market zinciri. Uluslararası olmadığı için burada yürüyecek çalışmayı görmezden gelmek mi taban konusunda duyarlılık? Sendikaların yönetmeliklere bağlı olduğu doğrudur, ama yönetmelikleri geçersiz kılmak da yine onların elindedir. Yoksa hiçbir işçi direnişinin yönetmeliğe tam olarak uyan bir yanı yok.



'Taban' sorunu!..

Mevcut durağanlık ve atalet bu kadar çözümümüz önündeyken –üstelik verdiğimiz örnekler yine biraz mücadeleye yatkın sendikalaran- tabanın duyarsızlığından şikâyet etmenin geçerliliği olur mu? Elbette işçi sınıfı sihirli değneklerle örgütlenmez, bir anda ortaya çıkan sendikacıların bal kabaklarını arabaya çevirme hüneri de yoktur, ama hiç değilse bu konuda biraz daha çaba harcanmış olduğuna ve şimdiki girişimin değiştirme gücüne ikna olacak örnekler olsaydı elimizde.

İkinci itiraz, yani değiştirme iradesinin bir şekilde ortaya çıkmış olmasının önemli olduğu, zaten memnuniyetsiz olan tabanın buna dahil edilebileceği ancak iradenin eylemden çıktığı koşullarda geçerli olabilir. Eğer işçi sınıfına yönelik saldırılar karşısında bir şey yapmayan Türk-İş yönetimini devirmek için harekete geçenler, bu saldırılara var güçleriyle karşı koymuşlar, bu süreçte de tabanın harekete geçtiği eylemler örgütlemişlerse taban sorunu



'Taban' gerekeni yapıyor ama...

1 Mayıs'ta Taksim'de işçiler Mustafa Kumlu adındaki sendika ağasını kürsüden kovalamıştı. Koştura koştura Atatürk Kültür Merkezi'ne sığınan Kumlu, burada kapıyı çerçeveyi dağıtan işçilerin elinden zor kurtuldu. İşçiler, kendi kanlarını eme eme semiren bu sendika bürokratlarını iyi tanıyor ve ellerine geçirince ne yapacaklarını çok iyi biliyor ama ne yazık ki sendika içi demokrasi ve denetim olmadığı için sülükler sendikaların tepesinden temizlenemiyor...

zaten ortadan kalkmış demektir. E bu da yok!
Gerçi SGB de bu eksikliğin farkında varmış

olmalı ki Genel Kurul'a kadarki süreçlerini açığı kapatmak için kullandılar. Özellikle bölge

toplantılarının amacı buydu. Nitekim bölge toplantıları oldukça verimli ve coşkulu da geçti bu sayede. Fakat bu toplantılarda bir eylem programı, içeriği muğlak olmayan bir yönelim ortaya koymak yerine Genel Kurul'a yönelik bir hava oluşturuldu. Konuşmalarda nasıl bir sendikacılık anlayışını savundukları sık sık vurgulansa da bu aslında bir şey ifade etmiyordu. Çünkü o konuşmaların yapıldığı dönemde kıdem tazminatının gaspına karşı örgütlenen eylemlerde o sendikacılığın pratiği pek de bulunmuyordu.

Genel Kurul'un ardındansa SGB'nin devam ettirileceği, pratiğin içinde güçlenerek umut olacağı söyleniyor ve yeni bölge toplantılarının yapılacağı duyuruluyor. Bölge toplantılarının amacı, bu sefer SGB'ye süreklilik kazandırmak ve şubeler üzerinden yerel platformlar oluşturarak güçlendirmek. Eğer Genel Kurul süreci için katılmış bileşenler kenara çekilemezler ya da savsaklamazlarsa, bu çaba şimdiye kadarki çalışmalardan daha anlamlı olacaktır...

'Sokak' iyi reçete...

Türk-İş yönetimini sertçe eleştirmek dışında sık sık sınıf sendikacılığından, mücadelecilikten bahseden SGB'nin bu konuda somut çıkarımlar sunan bir programı ya da yazılı metni yazık ki bulunmuyor. Birkaç başlık altında toplanmış çok genel ve dolayısıyla bir o kadar da netlikten uzak bir platform taslağı bulunuyor sadece. Net olan tek nokta Genel Kurul öncesi sık sık Türk-İş'in delege seçimini eleştirmeleriydi. Bu eleştirilerinin çok haklı olduğuna katılmakla birlikte, neredeyse tamamı profesyonel sendikacıların oluşan bir delegasyon sisteminin Türk-İş'te yeni olmadığını da hatırlamak gerekiyor.

Üstelik bürokratinin tek örneği delege seçimi de değil bu konfederasyonda. Ama her nasılsa sendikal bürokrasiye karşı nasıl mücadele edileceği, taban inisiyatifinin ve sendikal demokrasinin nasıl sağlanacağı konusunda somut hiçbir şey söylenmiyor. Bunlardan bahsediliyor ara ara, ancak bir şey ne kadar genelleştirilirse içi de o kadar boşaltılmış olur. Dolayısıyla genel çerçevelerle 'yeni bir sendikal hareket' örgütlenemez. İşin gerçeği SGB'nin zayıflığını oluşturan da tam bu noktadır. Şu ya da bu şekilde durumlarını idare eden, ya kendi alanında Türk-İş yönetimine rağmen mücadeleciliğini sürdüren ya da ataletini Türk-İş yönetimi bahanesinin ardına gizleyen, ama bu kadar yıldır da girişim sergilemeyen sendikacılar bir anda aydınlanmışlar mıdır? Tam da bu zamana denk gelecek şekilde 'yeni bir sendikal anlayış' mı keşfedilmiş, diyelim Cern'de? Başka türlü de soralım: Anlayışları da pratikleri de birbirlerinden oldukça farklı bu sendikacılar gerçekten 'yeni bir sendikal anlayış' konusunda mutabık mıdır? Deri-İş yöneticilerinin işçi direnişinde kafası kırılırken ortalıkta görünmeyen Tek-Gıda-İş yöneticileri kafalarının kırılmasıyla aynı aydınlanmayı mı yaşamışlardır?

Açıkça bu birliktelik AKP muhalefetiyle sınırlıdır, Türk-İş yönetiminin AKP ile olan ilişkisinin ürünüdür, bundan öteye de bu haliyle ne bir menzili, ne de gücü bulunmaktadır. Üstelik



çerçevesi bu derece bulanık olan bir hedefin yöntemi de işçi sınıfına bir şey kazandırmaktan uzaktır. Genel Kurul'da sürpriz biçimde SGB listesi kazansaydı, bu ne işçi sınıfını daha kararlı bir mücadele içine sokacaktı, ne de Türk-İş'in bürokratik yapısı allak bullak olacaktı. Belki -o da belki- mevcut saldırılara karşı biraz daha ciddi bir tutum alınacak, merkezi eylemler programlanacaktı. Çünkü sendikaya egemen olan taban iradesi olmadığı sürece yukarıdaki anlayışın enerjisi de ufku da sınırlı kalmaya mahkumdur.

AKP'nin artık hükümetten öte devletin kendisi olduğu bir durumda buna karşı ortaya çıkmış bir muhalefet odağını neden eleştirdiğimiz sorulabilir. Aman diyelim, kimse bizi AKP'ye gizli destek vermekle falan itham etmesin,

çok sıkıldık, bir ay 'orducu', bir ay 'AKP'ci' olmaktan biz gerçekten çok sıkıldık. Şöyle anlatalım, genel olarak Ortadoğu'daki süreçleri herkes neden eleştiriyorsa biz de o yüzden eleştiriyoruz bu tür beşbenzemez birliktelikleri.

AKP at koşturuyor...

9 yıldır iktidarda olan AKP, neredeyse tüm muhalefet biçimlerini belirlemiş durumda. Geçmişte iktidar partileri bu kadar belirgin ve güçlü değilken "Hükümet istifa!" sloganı atan işçilerin geri bildiği olduklarını, asıl hedefin hükümet değil düzen olması gerektiğini sürekli söyleyen sol gruplar bile neredeyse tüm politik propaganda güçlerini AKP politikalarına yönelik harcıyorlar. Bu koşullarda Türk-İş

içindeki bir muhalefet noktası da bazıları için, "Antikapalist bir Türk-İş doğmak üzere!" diye ayakta alkışlanabiliyor. Halbuki aynı cephede hemen herkes Ortadoğu'da en genci 20 yıllık diktatörlükleri devrimin ötesinde bir program ortaya koyamayan halk hareketlerinin eksiklerini sıralamakla uğraşılıyor. Arap devrimlerinin çok eksik olduğu açıktır, eleştirilmeleri de kesinlikle faydalıdır, yeter ki o eleştirilerden kendimiz için de sonuçlar çıkarabilelim.

Düşünün, diyelim 2023 yılında bugünkü gücü ve zorbalığıyla AKP iktidarı yerini korusa da bir anlık bir patlamayla halk hareketi bunu devirmeye girişse bunun ötesini hedefleyen programlarımızı on yıl öncesinde bıraktığımızı fark etmez miyiz?

Dediğimiz gibi, iki nedenle eleştiriyoruz SGB'yi. Birincisi kesinlikle eleştirinin yararlı olduğunu düşündüğümüz için; hem bizim sendikal anlayışımızı oluşması ve pratik şekillenmesi açısından, hem de belki SGB'ye yüzü dönük işçilerin daha olumlu adımlar atmaya zorlamaları açısından. Bize kalırsa Mustafa Kumlu'nun Mars'ta bulunsa taş örneği kadar değeri yoktur, fakat pratik değişimler olmaksızın 'yeni sendikacılık anlayışının' da değeri Türk-İş merkezindeki beş adet ofis koltuğunun ederi kadardır.

Yine de SGB tümüyle boş bir girişim sayılmamalı, belki geçici birlikteliklerinin zoraki katılımcıları kenara çekildikten sonra işçi sınıfının mevcut sıkıntılı tablosunun dağıtılmasında faydalı olabilirler. Bu koşullarda tepeden oluşmuş bir birlikteliğin yeni bir mücadele döneminin öncüsü olmasını beklemiyoruz, buna gerek de yok. Sadece ellerinden geldiği kadar sözlerine bağlı kalmalarıdır beklentimiz.

SGB'nin önünde de iki yol vardır. Birincisi Genel Kurul sonunda Mustafa Kumlu'yla el sıkışırken Mustafa Öztaşkın'ın sarf ettiği, "Bize ceketimizin önünü ilikleyip tebrik etmek düşer," cümlesidir. Diğeri ise platformun değerlendirme metninde bahsi geçen sokaklardır. İşte 'yeni sendikal anlayışlar' ancak o sokaklarda şekillenir. Buna tırnak ucu kadar katkı sunan herkes değerlidir.

Kısaca Sendikal Güç Birliği

Sendikal Güç Birliği Platformu, 1 Temmuz 2011'de kuruluşunu ilan etti. Basın-İş, Belediye-İş, Deri-İş, Hava-İş, Kristal-İş, Petrol-İş, Tek Gıda-İş, Tez Koop-İş, TÜMTİS, TGS'den oluşan Sendikal Güç Birliği Platformu, Lüleburgaz, Bursa, Adana, Diyarbakır, İzmir, Ordu, Ankara ve İstanbul'da oldukça ciddi bir katılımı geçen bölge toplantıları organize etti. Ayrıca kıdem tazminatı hakkının gasp edilmesiyle ilgili cılız kalan bazı eylemler örgütledi.

2 Aralık'ta yayımladığı bir açıklamayla Türk-İş Genel Başkanlığı için Petrol-İş Genel Başkanı Mustafa Öztaş'ın'ı aday olarak belirlediklerini açıkladı. Aynı açıklamada, Türk-İş'in 21'inci Olağan Genel Kurulu'nda Türk-İş'in önünde iki yol olduğu ifade edildi. Sendikal hareketlerin kan kaybettiğine işaret eden platform, Türk-İş'in işçi sınıfına ve topluma kazandırılması gerektiğine, aksi takdirde eriyerek yok olacağına değindi.

Sendikal Güç Birliği Platformu, **emek hareketinin acil ihtiyaçlarını** şöyle sıraladı:

- * Sendikal hak ve özgürlüklerin kullanılması önündeki engelleri kaldırmak,
- * Türkiye toplumunun ezici çoğunluğunu oluşturan geniş emekçi yığınlarını bölen yapay ayrımları sona erdirmek,
- * Güvencesiz istihdam, kuralsızlaştırma, esnek çalışma biçimleri, temel hizmet alanlarının ticarileştirilmesi ve özelleştirme politikalarının hiçbir engele takılmadan hayata geçmesine seyirci kalmamak,

Solda tuhaf duyarsızlık...

Solun Türk-İş Genel Kurulu'na ve muhalefete yönelik ilgisizliği bir başka ciddi meseledir. Durumu ne olursa olsun memleketin en büyük konfederasyonu genel kurula gidiyor, üstelik ciddi bir muhalefet ve çatışma içinde gerçekleşiyor bu süreç ama **sol güçlerin geniş bir bölümü tarafından ciddiye alınmıyor**. O kadar ki bazı gruplar yayınlarında burjuva medya kadar iki satırlık bir haberi bile çok görebiliyorlar, bazıları da sadece iki satırlık haberlerle yetiniyorlar.

Sendikaların gereksizleşmiş örgütlenme biçimi olduğunu savunanlara diyecek pek bir şey yok. Gerçi onlar o kadar da ilgisiz davranmamış olabilirler, kendi argümanlarını destekleyecek bir dizi delil arayışına da girmiş olabilirler. Diğer yandan Türk-İş'in bir bütün olarak sarı sendika olduğunu, bir 'cacık' olmayacağını söyleyip Türk-İş'le birlikte üyelerini de görmezden gelenlere de hak verilebilir, tabii ki sadece bu çerçevede.

Fakat bunlar dışında kalanlar, genel bir beklentisizlikten mi yoksa **işçi sınıfına yabancılaşmışlığın zorunlu bir kabulünden** ötürü mü sessiz kalmışlardır bunu gerçekten merak ediyoruz. Aynı beklentisizlik durumu konuya dair adetten olduğu üzere bir çift laf edenlerin büyük bölümünde de geçerli olsa gerek. Solun bu bölümlerinin ortak yanı değişim konusunda umutsuz oldukları

* İşsizliğin azaltılması, işsizlik fonunun amaçlarına uygun şekilde kullanılması, yeni istihdam alanlarının yaratılması, Anayasa ve çalışma yasalarının emeğin temel hak ve özgürlüklerini güvence altına alan bir şekilde yeniden düzenlenmesini sağlamak,

* Kültür, inanç, cinsiyet gibi farklılıkların birer dezavantaj ve çatışma başlığı olmaktan çıkarılmasını hayata geçirmek,

* Ülkemizde, işyerlerinde ve sendikalarda demokrasinin gerçek anlamda tam ve eksiksiz hayata geçmesi için mücadele etmek, fikir ve bilimsel çalışmalar üretmek.

Bu açıklamadaki gündemlerinin dışında Türk-İş Genel Kurulu'na sunduğu ve kabul edilen önerilere de sahip:

* Savranoğlu ve Kampana **direnişlerine** Türk-İş'in fon ayırması,

* 60'dan fazla gazeteci, yazar ve bilim insanının serbest bırakılması için mücadele,

* Kıdem tazminatına dokunulması durumunda genel grev yapılması.

Özellikle **kıdem tazminatı konusunu 1 Temmuz'dan beri sürekli gündeminde tutan SGBP'nin başkan adayı Mustafa Öztaş'ın, yönetime gelemeseler de yeri geldiğinde kıdem tazminatının gaspına karşı şalterleri indireceklerini İstanbul'daki bölge toplantısında beyan etmişti. Biz özellikle bu sözüne mim koyuyoruz.**

Ayrıca SGBP'nin çalışmalarına ve açıklamalarına bileşeni olan sendikaların internet sitelerinden -özellikle Petrol-İş'in- ulaşmak mümkün. (M. A. Tok)

kadar değişime yönelik bir bakışlarının da bulunmayışındandır. Oysa kafalarda hiç değilse bir yöntem, küçük de olsa adımlar atma isteği varsa bu süreç ve SGB oldukça dikkatle izlenmeliydi. Eğer platform, iddia ettiği gibi varlığını sürdürür ve pratik işler yaparsa bunu telafi etmek, sendikal alandaki bu gelişmeleri dikkatle izlemek solun bu bölümlerinin de görevi olmalıdır.

Bir diğer tuhaf karşılanacak tutum ise **SGB'yi tümüyle onaylama** yönünde olmuştur. Sendikal mücadele konusunda

program ve bakış eksikliğinin başka bir tezahürüdür bu da. Sınıf mücadelesini kurtaracağını iddia eden bir kurum ve buna inanan sol: Sınıf mücadelesinin ne olduğundan ancak bu kadar bihaber olunabilir. Bunların bir kısmı Taksim'den önceki 1 Mayıs'ta alanı zorlama hedefi olan Saraçhane'ye gelmeyip **Türk-İş'in peşine takılanlar**, bir kısmı da **AKP karşıtlığından öte politik varlık oluşturamayanlardır**.

Neyse ki solun büyük bölümü olan, onun tamamı değildir. Konuya ilişkin daha ciddi ve sağlıklı bakış açısı olanlar hâlâ bulunmaktadır. SGB'nin şimdiye kadarki söylemlerini, verdiği sözleri pratikte sinayacak, bunları sendikalar üzerinde basınç oluşturmak için kullanacak işçiler ve solcular bulunmaktadır. Günü kurtarmaya yetmese de bu varlığın işe yarayacağı kesin... (M. A. Tok)

Kraliçe'nin torunu

2011'de, Britanya'da protestolar ve grevlerle işçi sınıfının sesi yükseldi. Ocakta başlayan grevler aralık ayına kadar devam ederken 2012 için de protesto ve grev hazırlıkları başladı. Ülke genelinde yaşanan krizin esas müsebbibi olan büyük şirketler ve finans kuruluşları hiçbir bedel ödemezken, işçi sınıfı faturanın emekçilere kesilmesine sessiz kalmadı. **Muhafazakar Parti ve Liberal Demokratlar'dan oluşan koalisyon hükümetinin kesintilerle ilgili aldığı kararlar doğrudan doğruya yoksulları ve işçi sınıfını hedef alıyordu.**

Mayıs 2010 seçimlerinden sonra göreve gelen Maliye Bakanı George Osborne ülkenin büyük risk altında olduğunu ve grevler devam ettiği takdirde ülkenin sonunun İrlanda, Yunanistan ve Portekiz

gibi olabileceğini papağan gibi tekrarladı. Ülkeyi kurtarmanın tek yolu, halkın yaşam kaynaklarını kesmek, işçi maaşlarını düşürmek ve işten çıkarmaları hızlandırmaktı! Bütün bir yıl sunulan tek çözüm, yeni kesintilerdi. 300 binin üzerinde kamu emekçisini işten çıkarma planı, darboğazdaki ülke ekonomisi için tek çıkış yolu olarak gösterildi!

2011 ezilenlerin ve sömürülenlerin kapitalizme karşı ayaklanmalarına sahne oldu. Avrupa, Afrika, Ortadoğu ve dünyanın birçok yerinde yaşanan isyan ve eylem dalgası. Britanya'yı da sarstı. En büyük eylemlerden biri, 26 Mart'ta Sendikalar Birliği Kongresi'nin (Trades Union Congress) düzenlediği 'Alternatif için Yürüyüş' (March for the Alternative) idi. **500 bin kişi sokaklara döküldü.** Sonrasında, Londra, Birmingham, Sheffield, Brighton ve Newcastle'da öğretmenler ve kamu çalışanları devasa bir grev başlattı. 28 Mayıs'ta NHS (Ulusal Sağlık Kurumu) kesintilerine karşı 40 ayrı bölgede grev hattı oluşturuldu. Eylemlerin en önemli ayrıntısı ise göstericilerin banka önlerinde toplanıp dikkati bankalara çekmesi oldu. Krizi yaratan bankaların kapısına dayanan halk, **bütçe açığının sağlık giderlerinden kaynaklanmadığını ve krizin bedelini emekçilerin ödemeyeceğini** haykırdı.

Hükümetin emekli maaşlarında yapmak istediği kesinti, emeklilik kanununu değiştirerek emeklilik yaşını 60'dan 66'a yükseltmeye çalışması, 30 Haziran'da 'J30' grevini tetikledi. Bir gün süren grevde Ulusal Öğretmen Sendikası (NUT), Üniversite ve Kolejler Sendikası (UCU) ve birçok kuruluş grev hattı oluşturdu. 11 binin üzerinde okul grevden etkilenirken 3 bin 200'den fazla okul

öğrenimi tamamen durdurdu. Mart ve Haziran arasında ülkenin pek çok yerinde irili ufaklı gösteriler yaşandı.

Tarihi yürüyüşün devamı...

En yoğun ay Kasım'dı. Eylemler gittikçe çoğaldı. İlk olarak 5 Kasım'da Jarrow bölgesinde toplanan göstericiler Londra'ya yürüdü. 'Jarrow March' protestosu ilk olarak Ekim 1936'da aşırı yoksulluk ve işsizliğe karşı düzenlenmişti. Yoksulluğa karşı 200'ün üzerinde erkek -çok uzun mesafe diye sadece sağlıklı erkekler yürüyüşe katılabiliyordu-

yürüyerek 280 millik yolu 22 günde tamamlamış ve bu yürüyüş Parlamento'da sona ermişti. O yıllarda gemicilik ve maden işçiliği yoğunlukta olduğu için greve çoğunlukla bu işçiler katılmıştı.

Protestocular 12 bin imzalı dilekçeyi o zamanın muhafazakar başbakanı Stanley Baldwin'e verdi. Bu eyleme rağmen, hükümet sadece 1 Sterlin artışla işçileri yine kaderlerine terk etmişti. Söz konusu eylem başarılı olamasa da 21. Yüzyıl'da yaşanan krizi ve işsizliği protesto etmek adına yürüyenler 'Jarrow' adının hâlâ önemli bir mücadele simgesi olduğunu gösterdi. 'Jarrow' yürüyüşçülerinden Ian Pattison yürüyüş sonunda konuşma yaparak, **barınak, şapka, ceket, çanta, yemek gibi bağışlarda bulunan herkese** desteklerinden ötürü teşekkür etti. Söz alanlar, **75 sene sonra da hiçbir şeyin değişmediğini ve kapitalist sistemde işsizliğin, yoksulluğun, açlığın bitmeyeceğini** vurguladı. Büyük şirket ve bankaları krizden kurtarmak için milyonlarca işsiz bedel ödemeyeceğini de ilan ettiler.

106 yaşındaki eylemci!

İşsizliğe ve yoksulluğa karşı Jarrow'dan yürüyüşe geçen binlerce kişi 330 mil yürüdükten sonra 5 Kasım'da yürüyüşü Londra'nın merkezinde tamamladı. Yürüyüşün asıl amacı işsizlik sorunu ve kesintilere karşı halkın birleştiğini dile getirmek ve Kasım ayında gerçekleştirilecek diğer eylemler için örgütlenmekti. Yürüyüşe destek veren 106 yaşındaki Hetty Bower 1936'daki yürüyüşçüleri de Londra'da karşılamıştı. 1936 Jarrow yürüyüşünün izi sürülerek bir kez daha binlerce imzalı dilekçe parlamentoya verildi. Eylemcilerden biri, "İmzaların yeterli olmayacağını biliyoruz, Cameron ve Clegg bizi ne kadar ciddiye alır belli değil, fakat eylemlerimizi sürdüreceğimizi ve geleceğimizin onların elinde yok olmasına izin vermeyeceğimizi göstermemiz gerekiyor," diyordu. Görülen





evlenirken tatil ama grev fena!

o ki, İngiltere halkı kesintilere ve özelleştirmelere karşı eylemleri sürdürecektir.

Nüfusun yüzde 1'i lüks içinde yaşarken yüzde 99 çoğunluk olarak haklarımızı arayacağız ve 'onların' krizinin bedelini işçi sınıfı olarak biz ödemeyeceğiz...

Öğrencilerin hali...

İktidarın saldırıları en çok öğrencileri vurdu. Burjuvalar hiçbir yaptırımla karşılaşmazken, zorlukla okumaya çalışan emekçi çocuklarının üniversite harçlarına ciddi oranda zam geldi ve daha da zamlanacağı açıklanıyor! 1000 Sterlin olan öğrenci harçları önce 3 bin Sterline yükseltildi; yani iki kattan fazla bir artış oldu. Ama orada durmadılar, hükümet 2012'de bu rakamın 9 bin Sterline yükseltileceğini hiç utanmadan açıkladı

Bir taraftan da öğrencilerin haklı isyanını susturmaya çalışıyorlar! Sokağa dökülen öğrencilerin haklarını aramalarını bile tehdit olarak gören devlet, öğrenci eylemleri için ciddi bir polis yığınağı yapıyor! Öğrenciler ise eğitimin sadece zenginlerin hakkı olmadığını vurguluyor. Asgari ücretin ortalama saatlik 6.08 Sterlin olduğu bir ülkede 9 bin Sterlin üniversite harcı ödemek sadece zenginlerin hakkıdır! Bu gerçeği görmezden gelmek, işçilerin eğitim hakkını tanımamak ve işçi çocuklarını yine ağır koşullarda işçiliğe, daha da kötüsü işsizliğe ve sefalete mahkum etmek demektir.

2010'daki öğrenci protestolarına 30 bin ile 50 bin genç katılırken 9 Kasım 2011'de bu rakam 15 bin olarak açıklandı. Resmi makamlar ise rakamları küçük göstermek için büyük çaba sarf etti. 9 Kasım 2010 öğrenci eylemlerinde bazı devlet binaları ve bankalar işgal edilmişti, 2011 eylemleri için ise plastik mermi kullanma yetkisi verilen 4 bin kadar polis görevlendirildi. (Bu polis sayısı, iktidarın eylemlerden ne kadar korktuğunun göstergesidir de...) Eylemciler polis çemberine alındı. Ama halk öğrencileri destekledi, Trafalgar Meydanı'na gelindiğinde eylemciler alkışlarla karşılandı. Trafalgar'da öğrenciler cadır kurmaya kalkınca polis müdahalesi başladı...

Bir kitle gösterisinde plastik mermi uygulaması Britanya tarihinde bir ilkti. Peki neden? Hükümetin ekonomik saldırılarına karşı süreklilik kazanan eylemler hemen tüm otoriteleri atağa geçirmişti: Baskı yap, gözdağı ver ve sustur! Fakat Britanya işçi sınıfı, öğrenciler, sağlık çalışanları ve muhalif kesimler bu baskılara boyun eğmiyor.

Ve genel grev...

30 Kasım'da kamu emekçileri ve bağlı oldukları sendikalar kesintilere karşı genel greve gitti. Kasım'ın en büyük grevine 2 milyonun üzerinde insan ve 30 sendika katıldı. 1926'da yapılan ve 9 gün süren ilk genel grevden sonra bu sene tekrar bir ilk



gerçekleştirilmiş oldu. Şehirlerde, köylerde, kasabalarda her yerde eylem ve protestolar bütün gün boyunca sürdü. Brighton, Birmingham, Worcester, Derbyshire, Kuzey İrlanda'da... yüz binlerce insan işe gitmeyerek Muhafazakar ve Liberal Demokrat Parti hükümetini protesto etti. 30 Kasım grevine destek veren katılımcı gruplar ve sendikalar hükümeti devirmek istediklerini ve kesintiler devam ettiği takdirde protesto eylemlerine devam edeceklerini açıkladı. Unison'ın -en büyük kamu sektörü işçi sendikası- açıklamasına göre 1 milyonun üzerindeki üyelerinin önemli bir kısmı ülke genelinde greve katılmıştı. Toplamda 30 sendika resmi olarak grevde yer almıştı ama diğer sendikalarından da azımsanamayacak bir katılım gerçekleşmişti. Başbakan David Cameron ise bu kadar büyük bir grev karşısında işi pişkinliğe vurarak, eylemi 'başarısız' gördüğünü ve 'ıslak maytap'a benzettiğini söyledi!

Oysa ülke genelinde sayısı 20 bin olan okulların içinde sadece 2 bin 700'ü açıldı, hastaneler acil olmayan 5 bin ameliyatı erteleme kararı aldı, acil servisler açık tutulmasına rağmen, halka çok acil durumlar dışında acil servislere başvurmama çağrısı yapıldı.

Kısacası, işçi sınıfının farklı kesimlerinin katıldığı bu grev, işçilerin ekonomik saldırılardan bıktığını ve artık harekete geçmeye başladığını gösterdi.

Küçük Prens!

Yöneticiler ve işadamları bu isyanlara karşı taarruza geçti; ülke ekonomisinin olumsuz etkileneceği, ülkenin gerileyeceği gibi demagojilere giriştiler. Onlara en güzel cevabı yine halk verdi: "Kraliçe'nin torunu evlenirken resmi tatil günü ilan edilirken ülkenin ekonomisine hiçbir şey olmuyor fakat greve gidildiğinde ülke ekonomisinin ciddi hasar göreceği açıklanıyor! Halk bunu yutmuyor!"

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

evimize giren birçok ürünün imalatçısı ve dünya çapında 500 fabrikası var. Hatta krizden etkilenmeyerek 2.41 milyar Sterlin kâr açıkladı. Hükümetin kesintilerini fırsat bilerek işçilerin emekli ikramiyelerine göz dikti. Bu, sermayenin ahlakını göstermesi açısından çarpıcı bir örnek!..

Sermayenin ahlakı...

Aralık'taki bir başka grev de Glasgow, Motherwell Argos depo işçileri ve şoförlerinin emeklilik haklarını savunmak için başlattığı grevdi. Argos işçilerinin bağlı olduğu Unite sendikası Mart'tan bu yana taşeron Norbert Dentressangle ile uzlaşmak için görüşme yürütüyordu. Sürekli kesinti yapmak zorunda olduğunu açıklayan bu şirketin geçen seneki kâr 3,6 milyar Sterlin! Şirketin krizden hiç etkilenmediğini gösteren bu rakam, patronların ne kadar fırsatçı ve aşağılık olabildiklerini pekala kanıtlayabilir!

İnşaatlar duruyor, duracak...

Britanya'daki birçok şehirde inşaat işçileri de 14 Aralık'ta 'uzak durma' kararı alarak greve gitti. İşlerine ve çalışma koşullarına yönelik saldırılara karşı inşaat işçileri birlik oldu. BIS çalışanları da grevhattını geçmedi ve greve katıldı. Bu örnek bir dayanışmaydı. ConocoPhilips inşaatında 120 grev hattı oluşturuldu ve daha sonra toplantı yapan 100 Balfour Beatty elektrik teknisyeni de greve katılma kararı aldı. Ülkenin birçok şehrinde elektrik teknisyenleri aynı gün greve gitti. Balfour Beatty, işçilerini tehdit ederek anlaşmayı imzalamadıkları takdirde işten çıkarılacaklarını bildirdi. 80 ülkede altyapı ile savunma sistemi kuran, inşaat yürüten ve her sene kâra geçen Balfour Beatty, işçilerin gözünü korkutmadı! İşçiler kendilerine dayatılan sözleşmeyi imzalamayarak fiilen iş durdurdu. 2012 başında greve çıkmaya hazırlanan işçiler, ülke genelinde birçok inşaatı durdurmayı hedefliyor.

İşçilerin yapabileceği tek şey...

İktidardaki burjuva partileri zenginlerin çıkarını koruyor ve krizi, işçilerin yaşam kaynaklarından daha fazla kesinti yaparak atlatmayı hedefliyor. İşçiler ülkenin dört bir yanında direnirken, grevler ve eylemler sürerken Başbakan'ın hâlâ umursamaz tavrını sürdürmesi, onun sınıf tavrını da gösteriyor. İşçi Partisi Başkanı Ed Miliband da bu durum karşısında sadece, "Cameron Britanya'nın iyiliğini yeterince düşünmüyor," gibi saçma sapan demeciler vermekle yetiniyor!

Tüm bunlar, aslında dünyadaki genel manzarayı anlatıyor. Kapitalizm kendi krizini atlatmak için dünyanın üretenlerine, işçilere ve yoksullara daha fazla saldırıyor; ülkeleri yağmalarken, milyonların ölümüne neden oluyor. İşçiler ve yoksul halklar da yapabilecekleri tek şeyi yapıyor: Direniyorlar!



Öylece öldü ve gitti...

“Bir değil, beş on değil, bin değil milyon değil. Üç buçuk milyarız biz! Vurmak ile bitmeyiz, kırmak ile bitmeyiz... Her diyarda varız biz!”

“Depremlerde gördük. Bu devletin ‘yaşatma’ diye bir kudreti yok; tüm bir kudreti öldürmek üzerine kurulu,” diye yazıyordu Hakan Gülseven, devrim şehidi Okan Ünsal’ı anlattığı yazısında. Evet, bu devlet öldürmeye geldi mi kimyasal gaz da kullanır, son teknoloji silahları da... Van Depremi’nde gördüğümüz gibi, yeri geldi mi devletin denetlemediği alçak müteahhitlerin çürük binalarında can verir bu memleketin insanları, yeri geldiğinde başına bombalar yiyerek... Hani bir katliam takvimi yapsak, neredeyse boş bir gün yoktur. Aralık ayı deyince aklımıza 19 Aralık cezaevi katliamları geliyor. 19 Aralık’tan 26 Aralık’a kadar Maraş katliamı geliyor. Şimdi de bu devlet Aralık ayının sonuna ‘Uludere Katliamı’nı ekledi.

Ama nedense hâlâ anlamıyoruz. Her katliamı bu devlet bir şekilde ‘aklıyor’...

Uludere’de gencecik insanlar bu devletin bombaları ile katletildi. Nasıl oluyorsa olaya bakanlar ilk olarak ‘bu iş’te bir şey vardır, devlet kendi insanını bombalamaz, diyor. “Onlar zaten kaçakçılık yapıyor,” diye işin içinden çıkılıyor, çünkü devlet beyinleri öyle kodlamış. Vicdanlar yok olmuş, insanlar nedense devleti aklamaya odaklanmış.

Aynı gün içinde Kayseri’de bir üniversite öğrencisi harç parasını çıkarmak için çalıştığı inşaattan düşerek can verdi. Uludere’de ölen insanlara, “Zaten kaçakçılık yapıyor,” onlar, onlara müstahak,” diyen insan müsveddeleri, o insanları kaçakçılık yapmaya zorlayanın da, Kayseri’deki genci inşaatlara çıkmaya zorlayanın da aynı devlet olduğunu göremiyor mu? İnsanlar keyiflerinden mi kaçakçılık yapıyor, okullarını bırakıp canını ortaya koyuyor? Sizin vicdanınız yok, tamam ama aklınız da mı yok?! Kayseri’de oğlunun cesedini almaya gelen baba ile, Şırnak’ta oğlunun yanmış cesedi önünde çökmüş babanın yüzüne bakabilir misiniz siz?

Uludere’de ölen 35 insan da, Kayseri’de ölen üniversiteli genç de halkların ortak şehitleridir. Hepsinin ölüm sebebi yoksulluktur, hepsinin katili devlettir. Bunu anlamadığımız sürece daha çok katledileceğiz, daha çok yas tutacağız...

(Onur Dalar)

Boğaziçi’nde kahve işgali...

Boğaziçi Üniversitesi’nde süren ‘Starbucks işgali’, farklı kesimlerden farklı tepkiler aldı.

Kimileri bu eylemi ‘basit’ bulurken, kimileri de haddinden fazla önemsediler. Bize göre, Boğaziçi Starbucks’ın, fazlaca uzatmadan yıkılması gerekirdi. Tıpkı, zamanında ODTÜ’de gereğinden fazla ‘protesto’ edilen ve yıkılmadan, kârsızlık dolayısıyla kapatılan McDonalds gibi... Lakin ‘yıkma’ alternatifini ortamda ‘yaşayan’ arkadaşlar tarafından her daim bir alternatif olarak görülmeyebilir ya da durum her daim ‘yıkılmaya’ uygun olmayabilir. En doğrusu, bu tip eylemlere ‘içeriden’ kulak vermektir. Emre Tekerekli tarafından yapılan bu söyleşi, Boğaziçi’ndeki durumu anlamak için anlamlı olabilir...

Starbucks işgali sürecine nasıl gelindi?

Yonca Bayram: 2008’den beri gelişen, çok açık şekilde gözlemlenebilecek bir dönüşüm süreci var kampüse dair. 2008’de Orta Kantin, ki öğrenci kantini diyebileceğimiz bu mekân, kapatılıyor. Bunun sonrasında geçen sene içinde öğrenci kulüplerinin bulunduğu ve şu an Starbucks’ın -eskiden çarşı kantinin olduğu yer- içinde bulunduğu birinci erkek yurdu binası tadilat dönemine giriyor. Yavaş yavaş öğrencilerin bir araya geldiği, sosyalleştiği mekânların

EŞİTLİKÇİ YEMEK!..

Etkinliklerinize baktığımızda vicdani reddetme homofobi karşıtlığına, tutuklu öğrencilerle dayanışmadan antikapitalist mücadeleye, Karadeniz İsyanda Platformu’ndan Özgür Gündem’e gibi geniş bir yelpaze görüyoruz. Öte yandan yemek yapıp dağıtıyorsunuz, film, tiyatro gösterimleri ve müzik dinletileri var. Bize ‘sadece Starbucks olmayan’ mücadelenizi de anlatır mısınız?

Aslı Sakallı: Biz burada yaşamaya çalışıyoruz. Yaşam dediğimiz sadece Starbucks’a gelip oturmak ya da ders çalışmak değil. Mesela biz burada yemek yapıyoruz ama yemeği daha eşitlikçi ve kâr amacı gütmeyen yapıyoruz. Öte yandan homofobiye karşı olduğumuz için ve tutuklu öğrencilerle dayanışma içinde olduğumuz için bunları buraya da taşıyoruz. Biz burada yaşamaya çalıştığımız için ve dert ettiğimiz konular arasında bunlar da olduğu için işgalin bu yönleri de var. Zaten özgürlük tek başına, bireysel olarak yaşayabileceğimiz bir şey değil. Hepimiz özgür olmadıkça birimiz özgür olamayacağız. Dolayısıyla bu meselelerin hiçbirini birbirinden ayrı değil. Tek başına özgür olamayacağımız



kapatıldığı bir sürece girmiştik. Bu mekânların dönüşümüne dair de sürekli rivayetler vardı aslında; “Şu açılacak, Starbucks da açılabilir,” diye. Ama bu söylentiler üzerine bizim okuldan aldığımız herhangi bir bilgilendirme de olmadı. İşgal sürecine dönersek eğer biz işgalden bir ay önce -6 Kasım YÖK haftasına denk gelmişti- geçen sene yaptığımız gibi, bir araya gelip öğrenci sorunlarını konuşacağımız bir forum yapmak istedik okulda. Bu tarihlerde de Starbucks açılınca bu forumu Starbucks’ta gerçekleştirelim dedik. Bir yandan da Starbucks mevzusunu konuşmak üzere... İlk toplantımızı okuldaki sorunlarımızı konuşmaya ayırıp ikinci toplantımızı da Starbucks özeline ayırdık. Starbucks’ın şöyle bir iddiası var: Biz ‘fair trade’ yapıyoruz, tam da bunun aslında ne kadar ‘adil’

olduğunu ifşa eden *Black Gold* adında bir belgesel izledik. Sonra yine bir toplantı kararı aldık. Eğitim Fakültesi’nde ‘Küreselleşme’ üzerine ders veren hocamızla üniversite ve sermaye işbirliği üzerine konuştuk. Hocalarımızdan da destekler gelmeye başladı. Onların da aslında birçok dertlerinin olduğunu, onların da aslında bu karar süreçlerinden itildiğini ve bu dönüşüm sürecine itirazlarının olduğunu öğrendik. Ve son olarak bu bir ayın sonunda biz eğer buraları bizim yerleşkemiz olarak görüyorsak o zaman yerleşkemize yerleşelim diyerek işgal kararını verdik

Berkay Uluç: Evet, gidişat bu şekilde oldu. “Yerleşkemize yerleşiyoruz!” şıranndan yola çıkarak bu tür bir işgal eylemine giriştik...

İşgal gerçekleştikten sonra ilk

işin bu meseleler bizim derdimiz oluyor. Onunla ilgilenme oranımız değişiyor elbette, ama hepimizin aklında bu dertler de var.

Yonca Bayram: Biz aslında söz alanı da oluşturduk. Evet, biz de bu konularla ilgilidik ve bir şeyler yapmaya çalışıyorduk. Bir taraftan da burada yaşıyoruz, uyuyoruz ve yemeğimizi kendimiz yapıyoruz. Ama bir takım başka dertlerimiz de var. Bu söz alanını biraz açmaya çalıştık. Bir şeyleri öğrenmenin yerinin sadece derslikler olmadığını göstermek istedik. Açık dersleri burada yaptık. Burayı herkesin katılabileceği bir açık alan haline getirmeye çalıştık.

Elif Sultan: Bu işgale yürekten katılmamın en önemli nedeni bunun sadece Starbucks işgali olmaması, aynı zamanda yaşam ve mekân pratiği olmasıdır. Ve burada şunun eksikliğini gördük. Daha doğrusu ne kadar eksikmiş ve bizim buna ne kadar ihtiyacımız varmış, işgal gerçekleştikten sonra bunu gördük. Kamu alanı. Şehir hayatına baktığımız zaman kamu alanlarının giderek azaldığını görüyoruz. Parklar, meydanlar ve rıhtımlar. İnsanlara sadece temel ihtiyaçları olarak hastaneler,

okullar, lokantalar ve alışveriş merkezleri sunuluyor artık şehir planlamalarında. Hâlbuki her kesimden insanın hiç bir şey satın almadan bir araya gelebileceği birleştirici alanlara ihtiyacı var. Bizim kampüsümüzde de bu yoktu. Ve bu işgal başladığından beri böyle bir alanın herkesin buluşabileceği bir öğrenci mekânının hayatımızda neleri güzel bir şekilde değiştireceğini yaşayarak görüyoruz. Etkinliklerin çeşitliliğine bakarsak şunu söylemek gerek, biz kesinlikle monolitik bir kitle değiliz. Hepimizin farklı hassasiyetleri, farklı politik eğilimleri, farklı düşünceleri var. Dolayısıyla burada konuşulan şeylerin çeşitli olması da bizim çeşitliliğimizden kaynaklanan bir şey.

Berkay Uluç: Starbucks işgali aynı zamanda politik bir eylem de içeriyor. Her birimizin gayet tabii politik dünyaya söylenebilecek sözleri de var. Az önce de belirtildiği gibi transfobi, homofobi, vicdani red, antimilitarizm, tutuklu öğrenciler... Bunların hepsi birbirleriyle kolayca eklenilebilecek şeyler. Starbucks’ı işgal etmenin yanında bunlara dair de söyleyebileceğimiz olduğu için ve burada bulunduğumuz için işgalin yanı sıra bunları da konuşuyoruz.

Tabii, kahve asla sadece kahve değildir!..

tepkiler ne yöndeydi? Hocalarınız bu işgali nasıl değerlendirdi?

Yonca Bayram: İşgal gerçekleşikten sonra olumsuz tepkiler de aldık. Hocalara yönelik düşünürsek eğer olumlu tepkiler de aldık. İşgalin ilerleyen sürecinde ise hocalarımız desteklerinin yanında “Biz de bir şeyler örgütlemek istiyoruz, bizim de sorularımız var,” demeye başladı. Ama bu 50-60 hocadan duyduklarımız. İşgale gelen hocalarımızın sayısını düşündüğümüzde ise bu sayı daha da düşüyor. Olumsuz değerlendiren hocalarınız da var.

Aslı Sakallı: Hiç haberi olmayan, bundan ziyade burayı hiç kâle almayan, burası üzerine hiç düşünmemiş hocalarımız da var. Onlarla hiçbir iletişimimiz yok. Mesela İşletme Bölümü’nden bir hocamız yoktu. Hiç görmedik. Burada şunu da belirtmek lazım; bölümler farklılaştıkça hocaların tepkisi de ayrışıyor.

Berkay Uluç: Rektörlüğün tavrı açısından da şunu söyleyebiliriz: İlk önce nasıl bir tavır takınılacağını bilmiyorduk. Sonra soruşturma tehdidi diyebileceğimiz bir durumla karşılaştık. Fakat buna karşı bir direniş sergiledikten sonra bu geri tepti. Ve zamanla şöyle bir noktaya gelindi: Bu eylemliliği tanıma fakat kâle almama gibi... Rektörlüğün tavrı sert bir noktadan başlamasına rağmen bu tür bir noktaya evrildi. Bu bizim gücümüzü gösterirken bir yandan da rektörlüğün bir yıldırma politikası olarak da okunabilir.

Aslı Sakallı: Rektörlük işgalden sonra hocalara bir mail atıyor: “Hani eylem biçimlerini beğenmesem de çocuklar yapmışlar; ama bizim bütün Boğaziçililer olarak uzlaştığımız bir şey varsa o da Boğaziçi’yi sevmektir. Ben şimdi Çin’e gidiyorum. Beni mail bombardımanına tutmayın,” içeriğinde bir mail bu. Sadece hocalara atıyor. Öğrencilerle direkt iletişim kurmadı.

Yonca Bayram: Belki şunu da eklemek gerek. İşgalin ilk gecesi bizden temsilci istedi aslında rektörlük. Biz de, “Temsili demokrasiye inanmadığımız için temsilci göndermek istemiyoruz,” dedik. İki üç gün sonra rektör yardımcısı Tereza Hanım geldi. O an işgal alanında açık ders vardı. Biz de “Ders bittiğinde konuşalım,” dedik. Dışarıda bir konuşma oldu rektör yardımcısıyla, “Siz gelip bize hiç derdinizi anlatmadınız, ÖTK var,” içeriğinde sözler söyledi. Biz de ÖTK’nın işlevsiz olduğundan bahsettik. Daha sonra ‘üç kişi bizden üç kişi sizden tarafsız bölgede konuşalım’ teklifi geldi. İşgal doğrudan demokrasiyle ilerlediği için biz bunu yine reddettik...

Elif Sultan: İlk günü yürüyüş sırasında bizimle birlikte olan hocaları hatırlıyorum, şimdi onların yanına süreç ilerledikçe, günler geçtikçe yeni yüzler eklendi. Bu iyi bir şey. Sadece desteklemekten çıkarak bizimle birlikte toplantılara katılıp ve bizim toplantı



süreçlerimizi nasıl gerçekleştirdiğimizi benimseyip, bizimle birlikte söz alarak ve aradaki o hiyerarşiyi tamamen kırarak, bizimle bütünleşmeye çalıştıklarını düşünüyorum. Evet, okuldaki akademisyen sayısını düşündüğümüzde kalabalık değiller. Ama desteklerinin çok değerli olduğunu düşünüyorum.

İşgal yersiz mi?

İşgale dair olumsuz değerlendirmeler de var. Bu değerlendirmelerin temelinde ise bu işgalin yersiz olduğu düşüncesi yatıyor. Bu yöndeki değerlendirmeler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yonca Bayram: Bu işgalin yersiz olduğu düşüncesine elbette katılmıyoruz. Çünkü çok somut dertlerimiz -ucuz, sağlıklı yemek ihtiyacı- vardı. Bize, “Siz sembol siyaseti yapıyorsunuz,” diyenler oldu. Abuk sabuk bir şekilde eleştirilenler de oldu. Bunlara cevap vermektense gelen derli toplu eleştirileri genel toplantılarda tartışıyoruz diyebilirim. Ama zaten buraya gelip birkaç toplantıya katılan birinin artık bir noktada çirkinleşen tarzda değerlendirmeler

YA SONRA?..

İşgalin şu anında ne düşünüyorsunuz? Sizi en çok zorlayan ne oldu? İşgalin sonraki günlerinde dair öngörüleriniz neler?

Elif Sultan: Doğrudan demokrasi pratiğinden devam etmek istiyorum. Aslı’nın belirttiği şey çok doğruydı. Hiç birimiz bir şeyleri mükemmel bir şekilde bilip, öğrenip şimdi uyguluyoruz diyerek başlamadık. Burada bir süreç var, kendi doğal akışında ilerliyor ve biz bu süreçte bir şeyleri öğreniyoruz. Bir taraftan da doğrudan demokrasiyi pratikliyoruz. Yalnız şu var doğrudan demokrasi hem bunu deneyimlemek ve karşısında durduğu şeye alternatif geliştirme açısından önemliken hem de bizi bu kadar uzun süre burada tutan şey oldu. Karar alma süreçleri çoğunluğa göre belirlenseydi ve diğerlerinin düşüncesi önemsenmeseydi biz çözüldür, dağılırdık. Sürecin güzel tarafı buydu. Bu yaşam pratiğinin zorlayıcı kısmı ise yemek yapımı, uyku düzeninin sağlanması, çalışmamız gereken dersler ve dışarıdaki hayatı bunun paralelinde sürdürmeye çalışmak.

Aslı Sakallı: Bizi en çok zorlayan bence doğrudan demokrasiyi temsili demokrasi denen bir yönetim biçimiyle büyümüş olduğumuzdan tam

yapmayacağını da düşünüyorum.

Aslı Sakallı: Olumsuz değerlendirmeleri yapanlar daha çok, sıkılmış bir grup Boğaziçili öğrencinin, tuzu kuru öğrencilerin eğlenmesidir, “Kolaysa bunu gitsinler İstanbul Üniversitesi’nde yapsınlar,” içeriğinde sözler söylüyorlar. Starbucks’tan kahve alacak ekonomik gücüm olsa bile benim şöyle bir derdim olurdu: Arkadaşım eğer Starbucks’tan kahve alamıyorsa burada bir problem vardır. Bir yandan da yemek fiyatlarına ve kantinlerin kapatılmasına dair problemlerimiz var. Kantinlerimizin kapatılması bizi teker teker yalnızlığa itti. Ben aylarca odamdan çıkamadan yaşadım. Okula geliyorum ama bir yerde oturup insanlarla görüşemiyorum. Bu yalnızlaştırmanın etkisini gözden kaçırmamak gerekir. Benim burada olmamın önemli bir sebebi de budur.

Elif Sultan: İşgale yönelik tepkilere baktığımızda hiçbir şekilde ciddiye almayacağım sadece karalama niteliğinde olanlar var. Bunların haricinde okulun içinden veya sınıf arkadaşlarımdan gelen eleştirilere baktığımda ise şunu

gördüm. Benim özgürlüğümün başladığı yerde senin özgürlüğün biter. Kahve almak benim özgürlüğüm değil mi? Tek katmanlı bir özgürlük anlayışı bu. Bu anlayışın arkasındaki mekanizmayla bizim bir derdimiz var. Kendi özgürlük anlayışımız bu kadar tek boyutlu değil. Sadece satın alabileceğimiz kahvede değil bizim özgürlüğümüz. Satın alabileceğimiz herhangi bir şeyin ölçütünde değil. Ne kadar ciddiye alıyoruz, ne kadar birey yerine konuluyoruz, ne kadar yönetim sürecinde aktif olabiliyoruz ve kampüsü ne kadar şekillendirebiliyoruz.

Doğrudan demokrasi?

Bir de işgalin doğrudan demokrasi boyutu var. İşgaldeki iradeyi belirleyecek bir hiyerarşik örgütlenmenin karşısına herkesin söz sahibi olduğu demokrasinin doğrudan işlediği bir örgütlenme koymuşsunuz. Doğrudan demokrasi yöntemi eyleminizi nasıl etkiliyor?

Yonca Bayram: Burayı farklı kılan ve ayakta tutan şeyin bu olduğunu düşünüyorum. Biz başından beri doğrudan demokrasi olması gerektiğini düşünüyorduk. Rektörün bizden ilk gece temsilci istemesine de aynı cevabı verdik. Şu anda da aynı cevabı veriyoruz. İşgalin ilk gününden beri herkesin söz hakkı olduğu toplantılar yapıyoruz.

Aslı Sakallı: Muhafif, eşitlikçi ve özgürlükçü bir tavır sergiliyorsan ve böyle bir dünya hayal ediyorsan buna eşitlikçi olmayan yoldan gitmenin mümkünatı yok. Mesela burada akademik insanlar tartışıyor ve konuşmayan insanlar arkada onlara yemek yapıyor olurlarsa bu işgalin anlamı kalmaz. Dolayısıyla buna yaşam biçimi diyelim. Tüm dertlerimize derman olabilecek bir yaşam biçimi olarak düşünelim. Ama doğrudan demokrasi süreci bizim yaşaya öğreneceğimiz, mekânı nasıl dönüştürüyorsak kişiliklerimiz ve pratiklerimizi de dönüştürebileceğimiz bir süreç...

anlamıyla uygulamaya çalışmak. Bu yönde bir çabamız var, ilişkilerimizi dönüştürmeye çalışıyoruz ama henüz doğal olarak, “Biz bu işi bitirdik,” diyemeyiz. Çünkü doğrudan demokrasi arzusu kişiliklerimizle yaptığımız mücadeleyi de barındırıyor. Bunu sürekli akılda tutmak, birinin sözünü kesmemeyi ve değersiz kılmamayı sağlamak bence en zor olan kısmı. Bunun paralelinde ise iş bölümünün sabitleşmemesi, birilerinin belli işlerde uzmanlaşmamasını sağlamak, zihinsel ve fiziksel iş bölümü gibi ayrışma olmadan devam etmek bana en zor kısmıymış gibi geliyor. Ama bu olumsuz veya umut kırıcı bir zorluk değil, belki yaşayarak aşabileceğimiz doğal bir zorluk. Bir de işgal dışındaki hayata devam etmek var.

Yonca Bayram: Bu işgali sonsuza kadar devam ettiremeyeceğiz. Bir yandan da somut isteklerimizin yerine getirilmesini de bekliyoruz. Starbucks’ın kapatılmasını bu mekânın öğrenci merkezi haline getirilmesini istiyoruz. Bunun için belirli çalışma grupları oluşturuyoruz. Bu gruplar kooperatif fikrine dair somut projeler geliştirmek için çalışacaklar. Buradaki pratikten sonra bir öğrenci veya okul meclisi fikri var. Bununla ilgilenen çalışma grupları da var.

“Kimsenin boynunu bükmediği bir

O nları tanıyoruz... En başından beri kardeşliğin türkülerini söylediler hep, türkülerin kardeş olduğunu hatırlattılar bize... En son *Çocuk (H)Aklı* diyerek çıktılar karşımıza: “Çocuk akli deyip geçmeyin, ‘Çocuk Haklı’yımış meğer” hatırlatmasıyla... Grubun solisti Feryal Öney ile son albümleri üzerine ve gündeme dair söyleştik...

Eylülde yine Harbiye Açık hava’daydınız. Sezen Aksu da vardı ilk defa yanınızda. Nasıl bir deneyim oldu bu konser?

2000 yılında Harbiye’de ilk gösterimizi yaptık. O günden bugüne devam eden, gelenekselleşmiş bir gösteri oldu bu. *BGST*’nin (*Boğaziçi Gösteri Sanatları Topluluğu*) tüm birimlerinden insanlar katıldığı, dansçısı, tiyatrocusu, müzisyeniyle işin mutfağında yer aldığı, hatta Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübü’nden

-biliyorsunuz köklerimiz oraya dayanıyor, çıkış yerimiz orasıdır- dansçı ve müzisyen arkadaşlarımızın da katıldığı, geleneksel bir etkinlik artık bu. Sonra zamanla, biz bu konserlerde profesyonel ya da amatör birçok sanatçı dostumuzla beraber Açık hava sahnesine çıkıp aslında bir dayanışma, eylemvari bir gösteri gerçekleştirmeye başladık. Bu da geleneksel hale geldi: Neşet Ertaş, Esmâ Redžepova, Leman Sam, Birol Topaloğlu, Aynur, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Çocuk Korosu, Diyarbakır Sur Belediyesi’nden davulcu çocuklar, Dalepe Nena Kadın Topluluğu, Sayat Nova Korosu, Koçani Orkestrası, Ara Dinkjian, Arto Tunçboyacıyan.. Unuttuklarımız mutlaka vardır, birçok sanatçı dostumuz sahnemizde yer aldılar. Sezen Aksu’yla da yıllardır buluşmak isterdik ama gün bugünmüş, geçtiğimiz 14 Eylül’de kısmet oldu. Sağolsun, hiç bizi kırmadı. O farklı bir alanda, popüler müzik alanında çalışıyor ama pop müziğin sınırlarını aşan bir duruşu var onun, Türkiye gündemine dair sözünü sakınmadan söylüyor; hayata, insana dair çok güzel şeyler söyleyen üretken bir kadın. Biz ağırlıklı olarak geleneksel müziklerden yola çıkan bir iş yapıyoruz. Fakat bir araya gelmek, buluşmak için ‘sound’un çok önemli olmadığını düşünüyoruz. Sanatçı dostlarımızla bizi buluşturan amaçtır, izleyiciye farklılıklarımızla bir arada olmanın, dayanışmanın güzelliğini yaşatma istediğidir. Evet, Sezen Aksu sahnemizde yer aldı. Az, öz, çok da güzel konuştu. Kendisi de memnun kaldı, yıllardır beraber çalıp söylüyormuşuz gibiydi.. Seyircimiz de çok mutlu oldu...

Usta müzisyenlerin yanı sıra bir de çocuklar vardı sizinle aynı sahnede. Bundan bahsederseniz...

Usta müzisyen olarak sadece Sezen Aksu’dan bahsetmek yanlış olur. Ara Dinkjian’la üçüncü kez buluşmuş olduk. İlk kez 2008’de, memleketi Diyarbakır’da Mezopotamya Forumu’nda, babası Onnik



Dinkjian, Ara ve *Kardeş Türküler* birlikte sahne almıştık. Geçen sene Ara yine Harbiye’de bizimle beraberdi. Bu sene de bizi kırmadı, geldi. Arto Tunçboyacıyan’la da birkaç kez aynı sahnede buluşmuştuk ama en son *Çocuk (H)Aklı* albümümüzde birlikte uzun uzun çalışma şansımız oldu; albümün müzik yönetmenliğini yaptı. Dolayısıyla, o da Harbiye Açık hava sahnesindeydi bu yıl. Onno Tunç’un kızı Ayda da geldi, kemaniyla bize katıldı. Ve Okmeydanı Halkevleri Çocuk Korosu.. Çocuklarla biz ilk kez çalışmıyoruz. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Çocuk Korosu’yla Diyarbakır’da ve İstanbul’da sahne aldık iki-üç sene çalışma yaptık beraber. Diyarbakır Sur Belediyesi’nden çocuklarla da çalıştık. Zaman zaman Başak Kültür’deki çocuklarla atölyeler yapıyoruz. Bu yaz da Okmeydanı Halkevi Çocuk Korosu’yla *Kardeş Türküler*’den Fehmiye ve Selda çalışmalar yaptılar. Çocuklar müzikal anlamda tecrübesizlerdi, kısıtlı vakitte

“DİLİMİZİ DEĞİŞTİRMELİYİZ”

Konser öncesi röportajlarınızdan birinde “Sokağa barış gelmeden memlekete barış gelmeyecek” demişsiniz. Bunu biraz açabilir misiniz?

‘Barış’ kelimesi her dönemde birçok kesim tarafından dile getirildi. Özellikle 90’lardan sonra, “Kardeşim, biz de barış istiyoruz...” “Ben de ‘barış’ diyorum, ‘kardeşlik’ diyorum, biz aslında bir mozaik” deyip durdu farklı politik çizgilerdeki insanlar. Bir kere biz ‘mozaik’ lafını reddederek bir barış ve kardeşlik tanımı yapıyoruz. Mozaik, dikkat ederseniz birbirine dokunmadan, bulaşmadan yaşamayı; katı, geçişken olmaya izin vermeyen bir yapıyı temsil eder. Biz kültürlerin iç içe

kısıtlı çalışmayla sahne aldılar bizimle ama güzeldi. Katılımları, heyecanları, sahnedeki disiplinli davranışları çok güzeldi. Tabii *Çocuk (H)Aklı* repertuarına da çok uygundu çocuklarla buluşmak.

“Çocuk, reddetmeyi bilir”

Albümün önsözündeki yazıda “Çocuk akli deyip geçmeyin,” uyarısıyla beraber “Çocuk akli dünyaya egemen olsun” iddiasını da taşıyor *Kardeş Türküler*. Bu mümkün mü? Albüme neden bu ismi verdiğinizizi anlatır mısınız?

Tabii söyleşilerde biraz daha açıyoruz bunu. Aslında şunu diyoruz: ‘Çocuk akli’ deyip geçmeyin, belki de haklıdır, belki de siz büyüklerin aklına gelmeyen, sizin görmediğiniz bir ayrıntıyı yakalamıştır.. Çocuk henüz korkmayı, susmayı, bastırılmayı öğrenmemiştir; isyan etmeyi, reddetmeyi bilir. (Tabii ki henüz okula gitmemiş küçük çocuklardan bahsediyoruz, okulda hepsini öğrenmek mecburiyetinde

geçtiği, kenetlendiği, herkesin birbirini tanıdığı, gördüğü, birbirinin derleriyle ilgilendiği bir Türkiye hayal ediyoruz. Dolayısıyla barış, kardeşlik tanımımız farklı. Herkes barış istiyoruz diyebiliyor ama bazen sokakta öyle bir dil kullanılıyor ki (gerçekten oluyor bu), sokakta, evde konuşulan dil-bazen öyle ırkçı, öyle savaşı, saldırgan oluyor ki, duyduklarınıza inanamıyorsunuz. Sokaktaki insan gerçekten barış istemedikçe, kendini ‘ötek’i gördükçe “Savaş bitsin, hepimiz istiyoruz, vallahi” demek yetmiyor. Dağıdaki savaş bitebilir belki ama öncelikle şehirlerde, köylerde kentlerde yaşayan insanların dilini, birbirine olan tavını değiştirilmesi ve barışı gerçekten istemesi gerekiyor.



birakılıyorlar.) Bu da çocuğun rahat bir şekilde düşündüklerini ve duygularını ifade etmesini sağlar. O yüzden çocuklar bize göre çok daha avantajlıdır. İsyan eder, “Kral çıplak!” der, bizim görmediğimizi, görüp de söyleyemediklerimizi çok rahat söyler. Herhangi bir korkusu yoktur, henüz öğrenmemiştir dayağı, susturulmayı... O yüzden, ‘çocuk akli’ demek, çocuk bir şey söylediğinde, ‘onun aklı ermez’ diye düşünmemek lazım. Belki de bizim göremediğimizi, söyleyemediğimizi söylemiştir. O cümleden, o yorumdan yola çıktık. Albümün bütünü çocuk şarkılarından ya da çocukların sözlerinden oluşmaz ama derdimiz, ‘bir de çocuk aklıyla dünyaya, memlekete yaşayanlara bakalım, söylenmeyi söyleyelim’ di. *Zaten Kardeş Türküler* yıllardır bunu yapma çabasında. Arto Tunçboyacıyan da öyle. O da ‘yaramaz’ bir çocuk olmayı, söylenmeyi söylemeyi istemiştir hep hayata karşı... Bu albümde bunu biraz daha öne çıkaralım dedik: Israr ettiğimiz ama hâlâ gerçekleştiğini göremediğimiz barış, onurlu bir barış, herkesin eşit olduğu, kimsenin boynunu bükmediği bir kardeşlik.. Bunların *sanatsal* ifadesi aslında *Çocuk (H)Aklı* albümü...

Konserin en ilginç ve en güzel anlarından biri de gelen dinleyicilerin arasına kadar girerek onlara şeker atılmasıydı. Başbakan, geçtiğimiz Ramazan Bayramı’nda adına ‘şeker’ diyenler için “Ne demek ulan Şeker Bayramı?” demişti. Bu çıkışa karşı tepki miydi bu güzel fikir?

Enteresan bir *saptama*.. Akılımıza gelmeyen şeyler söyleşilerde karşımıza çıkıyor. Yok canım, öyle bir şeyden yola çıkmadık. Albümümüzde de yer alan *Nazar* şarkısında bir intro vardır; Arto’nun çocukluğunun geçtiği Gedikpaşa sokaklarından bir sahne: Nane şekeri satan bir adamın başına üşüşen çocuklar, nane şekerinin çocukların çığlığını bastıran güzel şarkısı... Onu canlandırmaya çalıştık aslında. Ben şöyle de yorumluyorum, nane şeker aslında insanın içini ferahlatır. Ne yaşarsak yaşayalım, memlekette, dünyada ne yaşanırsa yaşansın, bir ufaklık şeker içimizi açabilir, mutlu edebilir bizi. Biraz umutlanalım, ferahlayalım, güzel günleri daha rahat hayal edelim nane şekeri yiyerek.. Çocukluktan sonra kaybettığımız inatçılığımızı, her şeyi umut edebilme gücümüzü telar hatırlayalım..

Nâzım Hikmet’in Hiroşima’yı anlattığı şiirindeki “Şeker de yiyebilsinler” dizesine de bir atıf mı yaptınız? Şeker yiyemeden öldürülen çocuklar için mi bu şarkılar?

Bir başka şarkımızda onu da diyoruz; çocuklar oyun da oynamak istiyorlar. Şeker yesinler, oyun oynasınlar... Bombalan-keşke kimse tanımasaydı tabii ama- daha çocuk yaşta tanıyan insanlar var bu memlekette ve dünyada. Çocukların hak ettiği şey özgürce



kardeşlikten söz ediyoruz..."

oyunlarını oynamak.. *Yo-yo* şarkısında, Filistin'deki taş atan, bombaların, kurşun seslerinin içinde oyunlarını oynamak zorunda kalan, çocukluklarını yaşayamayan çocuklara bir selam gönderiliyor. Ama öte yandan Türkiye'ye yaşadığımız topraklara dair de bir sözümüz var (şarkı Arapça-Kürtçe, iki dilli); özellikle sadece Filistin'deki çocukların mağduriyetini gören Başbakan'a ya da yöneticilere bir sözü var: Burada da çocuklar haklarını savunmak için, bir şeye direnmek için, isyan etmek için taş atıyorlar. Çocukluklarını yaşayamadıkları için isyan ediyorlar ve o taşı atıyorlar. Burada 'terörist' muamelesi görüyorlar, içeri atılıyorlar. Ama Filistin'deki çocukların mağdur edildiği bağıra bağıra rahatça söyleniyor, hatta 'küçük general' deniyor. Buradaki çocuklar da bu mağduriyeti çok derinden yaşıyorlar. Bütün çocuklar eşit görülsün, sözü de var. Kimse savaşı istemiyor, savaşı yaşamak istemiyor...

Kardeş Türküler'in müzik anlayışı ve sanatsal çizgisi, aynı veya benzer gibi görünen diğerlerinden bariz bir biçimde ayrılıyor. Her albümde toplumsal bir duyarlılığı da içinde barındırıyor. Sokağa çıkıyor yani... Sanat sizin için ideolojik bir duruş mu?

Evet, politik bir müzik yapıyoruz ama müziğin, sanam diliyle derdimizi anlatmaya çalışıyoruz. Her albümde, her konserde bıkmadan usanmadan söylediğimiz şey şu: Herkesin, bütün kimliklerin eşit, özgür olduğu bir memleket istiyoruz... Barış ama onurlu bir barış, kimsenin başını eğmediği, boynunu bükmediği bir kardeşlik.. Bunu direkt söylemesek de, şarkı sözlerinde görülmese de her konserimizde her albümümüzde bu dert kendini gösterir.

"Sokağın dili"

Son dönemde burjuva medyasının da desteğiyle milliyetçiliği de cılalayarak yeniden ortaya atılan düşmanlık tohumları nasıl ezilebilir? Onca savaş çığırtkanlığı arasından barış çığılığını yükseltmek için ne yapılabilir?

'Sokağın dili' dediğim şey bu zaten. Bu nerede gerçekleşiyor? Sokakta, okulda, gazetelerde, televizyonlarda.. Allahtan insan hayatını önemseyen, vicdan sahibi köşe yazarları var da içimize sular serpiliyor. Yıldırım Türk'ü tabii ki örnek vereceğim; ırkçı söylemlere karşı duran, arada bir gazetecilere, gazete patronlarına ayar çeken, sözünü sakınmayan gazeteciler de var... Çok önemli bu memlekette öyle insanların yaşaması. Medyadaki insanlar bazen toplumsal linci de örgütüyorlar bazen toplumsal barışı da... Medya birilerini hedef gösterdiğinde, o hedefe doğru yöneliyor özellikle milliyetçi eğilimde olan insanlar. Hrant Dink olayı böyle örgütlenmedi mi? Sonradan pişman oldu insanlar ya da olduklarını söylüyorlar, bilemem. Senin



"ERKEKLERİN YASASI"

Kadın bir müzisyen olarak, HSYK'nın kadının tecavüzçüsüyle evlendirilmesi ve 'N.Ç. Utanç Davası'ndaki 'kendi rızasıyla' kararı konusunda ne düşünüyorsunuz?

İnsanın tüyleri diken diken oluyor. Ben sanmıyorum ki hiçbir kadın; "Aman, olur canım böyle şeyler" deyip de bunu onaylasın. İşte geldik 21. yüzyıla, 'artık kadına şiddet yok' diyemiyoruz. Her gün 3-4-5 kadın öldürüyor. Tecavüz hâlâ çok normal, yaşanması çok doğal bir şeymiş gibi algılanıyor. "Kendini

korumazsan, gece belli bir saatte sonra dışarı çıkarsan başına gelir tabii" deniyor. Ee ne yapacaksın? Tecavüzçüyle evlenerek kurtul! Bunun yüzyıllar geçse de, çağlar değişse de değişmeyeceği çok ortada. Biz bunlara şaşırmıyoruz ama çok üzülüyoruz... N.Ç davasının geldiği aşama inanılmaz... Kadınlar açısından çok moral bozucu.. Evet, tüylerimiz diken diken oluyor ama biz ses çıkarmadıkça, bu meselenin üzerine gitmedikçe 'erkek'lerin yasası hayatlarımızı mahvetmeye devam edecek maalesef...

da güçlendirdi. O yüzden Hrant Dink ödülü benim de içime sinmedi..

İlk çıkışınız '93'te Türkçe, Kürtçe, Ermenice ve Azerice şarkılarla başlayan ve bu zamana kadar geçen süreçte hep ilklerin adı da oldu Kardeş Türküler. Son albümde de bir 'ilk' var mı?

İlk konserimizde bir tane de Çerkesçe barış şarkısı söylemiştik. İlk Türkçe-Kürtçe klip *Kara Üzümlü Habesi* otosansüre takılmıştı. Her albümde bizim bir temamız var. Aslında kardeşlik genel tema ama o şemsiyenin altında farklı temaları da işleyebiliyoruz. *Doğu* albümünde doğu coğrafyasını kültürel çoğulcu bir yaklaşımla görmeye çalıştık. *Bahar* albümünde bayram



teması vardı, bahar ayı bayramı simgelediği için... Bahar'da ilk kez bir kadın şarkısı da söyledik. Genel tema bahardır, baharın getirdiği umut teması vardı. *Hemavaz*'da hep birlikte şarkılarımızı söyleyelim ısrarı vardı yine *Hemavaz* olalım ısrarı. Bu albümde de Türkiye için bir yenilik bir ilk olmayabilir ama *Kardeş Türküler* için daha çok beste olmasına çabaladık. Yine bir ortak temamız olsun çok akıllıya çocuk bakışıyla çocuk diliyle şarkılarımızı seslendirelim istedik.

Arto Tunçboyacıyan'la beraber çalışma fikri nasıl doğdu? Nasıl bir katkısı oldu?

Arto'yla biz epeydir beraber çalışıyoruz. 2009'da bizimle *Açıkhava*'ya sahneye çıktık. Hrant Dink'in 40'ında

oldu. Arto zaten uzun zamandır bizi takip ediyormuş. Bu çok güzel bir şey. Büyükler, uzun zamandır müzik yapan insanlar küçükleri pek umursamazlar ya... Arto bizi takip ediyormuş, oturduk konuştuk. "Sizin şu yönlerinizi takdir ediyorum ama şu yönlerinizi de -ben daha tecrübeli olduğum için söylüyorum- törpülemeniz gerektiğini düşünüyorum. Kendi sözünü söylemelisiniz daha çok. Geleneksel müziklerden beslenmek güzel ama bugünün Türkiye'sini bugünün sözleriyle kendi sözünüzle anlatabilmek önemli" dedi. "Gelin beraber yapalım bu albümü" dedi. Biz de "tamam" dedik, bu albümü yaptık. Arto'yla biz birkaç kez sahne aldık ama en uzun çalışmamız bu albüm vesilesiyle oldu. Neredeyse bir senedir beraberiz. Epey bir şey öğrendik ondan tabii. Güzel bir buluşma oldu. Arto neredeyse çocukluğundan beri müzik piyasasının içinde ve çok fazla şey biliyor. Bizim ne yapmamız gerektiğini, ne yaptığımızı çok iyi yakalıyor. Müzik ve sanata bakış anlamında ciddi ağabeylik yapmıştır bize. Önemli bir buluşmaydı.

"Yozgat'a gideceğiz"

Şimdiye kadar kendi albümlerinizin yanında *Vizontele* serisi için film müzikleri de ürettiniz. *Kardeş Türküler'i* yakın gelecekte nasıl projelerde göreceğiz?

Bizim solo çalışmalarımız da oluyor. Farklı farklı projeler. Evet geniş bir projenin içindeyiz *Kardeş Türküler* olarak ama eğer bu işi ciddi olarak yapmak istiyorsan bir de herkesin kendini ayrı ayrı geliştirmesi gereken ya da yönelimlerine göre üretmesi gereken işler var. Benim var, Vedat'ın var, Fehmiye Ayhan'ın var.. *Kardeş Türküler*'den beslenen, *Kardeş Türküler*'i de besleyen, farklı farklı projeler.. Onlar devam edecek. Benim İranlı müzisyen Cavit Mürtezaoglu'yla *Tebri'z'den Toros'a* isimli Batınilik'i işleyen bir projem var. Vedat'ın *Bajar*'ı ikinci albüm çalışmasına giriyor. Ayhan'la Fehmiye *Gayda İstanbul*'la ikinci albüm çalışmasına başlayacaklar. *Kardeş Türküler* olarak da birçok sanatçı dostumuzu yanımıza alarak "Biz kalıcı barış istiyoruz" diye yollara çıkıp konserler vereceğimiz bir Türkiye turnesi yapmayı, Anadolu'da hâlâ gidemediğimiz Yozgat, Trabzon gibi yerlere gidip buluşamadığımız kardeşlerimizle buluşmayı hedefliyoruz. Bu büyük bir proje, her açıdan iyi çalışma yapmak lazım. Biz başladık planlamaya.

Son olarak, bu yıl 54. *Grammy Müzik Ödülleri*'nde yılın en iyi *World Music* albümü dalında adaylığımıza dair ne söylemek istersiniz?

Şu an için söyleyebilecek pek fazla bir şey yok aslında. Aday adayız. Aday bile seçilebilmek önemli anladığım kadarıyla. Hem bizim adımıza hem de *Kardeş Türküler* sevenlerini temsil etmek adına bunu başarmak önemli ve gurur verici bir şey...

Nakite sıkışmış 'bedelsiz' erin ahvali!

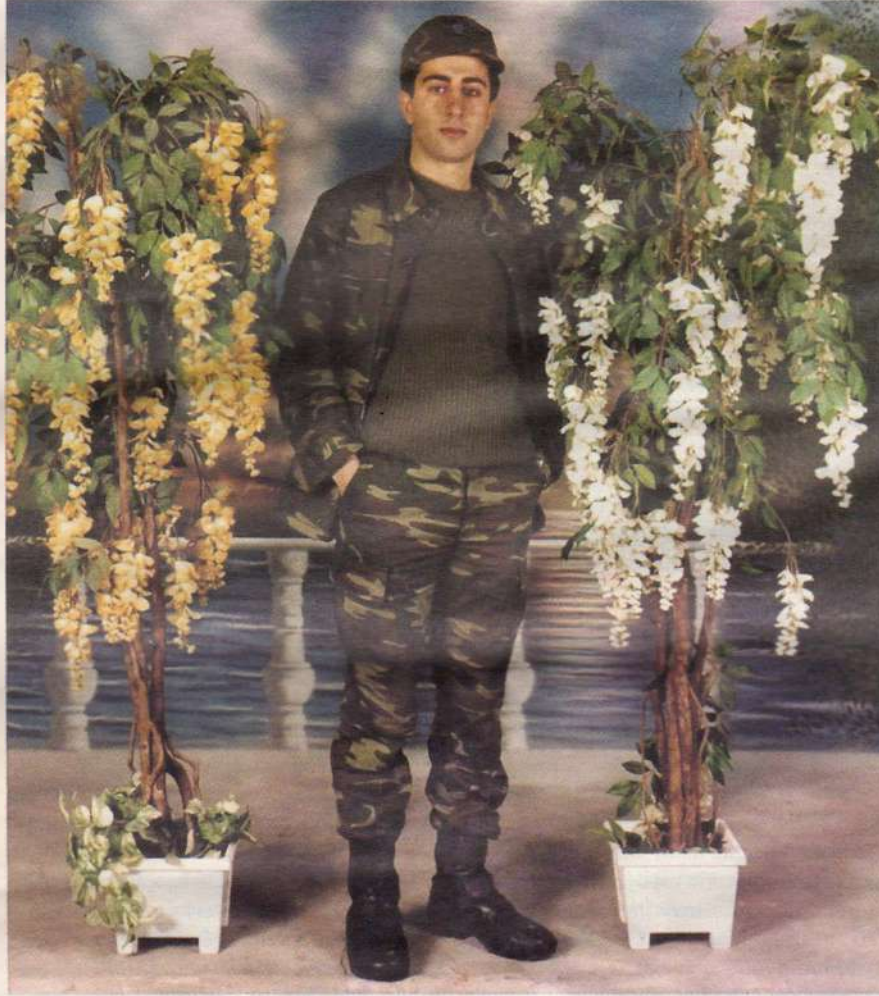
Askerlik, birkaç kelimeyle özetleyemeyeceğim kadar karmaşık, kötü ve hayatımın içine etmiş zaman diliminin adıdır. Çoğu duyarlı insanın dediği gibi 'erkekleri en güzel çağında askere alıyorlar' hissiyatına da katılmıyorum. Hangi yaşta olursam olayım, hayatım ne kadar berbat da olsa, yine de askerlik yaparak harcadığım zaman, hiç edilmiş bir zamandır. Yani benim ömrüm birilerinin kölesi olmaya harcanamayacak kadar değerlidir. Her an en güzel çağımdır.

Askerlik; benliğimin her gün tecavüze uğradığı, yeşili bütün renklerden çıkarıp atmayı düşünebilecek kadar nefret ettiğim, kabız olup günlerce acı çektiğim, bir ay boyunca iktidarsız olduğum korkusuyla yaşadığım, firar etmek zorunda kaldığım, koluma diş macunu sürerek arkadaşımaya kırdırmaya çalıştığım, gece bacağıma taşla sakatlamaya çalışarak hava değişimi ya da çürük almaya çabaladığım ve sekiz bin vuruşluk bir yazıyla tamamen anlatamayacağımı düşündüğüm bir süreçtir... Hangi ülkenin askeri olursam olayım, hangi rahat görevi verirlerse versinler ve hangi geri hizmete sürerlerse sürsünler, fark etmez. Vicdani redçileri, total redçileri ve pasif redçileri destekliyor ve haklı buluyorum. Birileri adına ölmekten ve birileri adına başka birilerini öldürmekten nefret ediyorum. Bir gün elime silah alırsam, bu, ya hayatta kalabilmek için olur, ya da devrim için... İtaat etmek için değil...

Yaramaz asker...

Sivil hayatta vatan aşkıyla yanıp tutuşan, asker düşümlerinde kendini kahraman sanan, davul zurna eşliğinde esnaftan para dilenen ve otogar uğurlamalarında havalara atılıp tezahüratlarla uğurlanan o 'kahraman'lardan olmadım. Asker olmaya rıza göstermek zordu. Bir yıl ötelemiştim. Sonraki yıl ise askerlik şubesine gittiğimde asker olmaktan vazgeçip, masaya bıraktığım evrakları da alıp tüymüştüm. Fakat bir ay sonra çevremdekilerin artan beklentisi, babamın katmerlenen baskısı, ileride işe girememe endişesinin yükselişi ve aşık olduğum kadının askerlik sorunu olan birinin hayatına eşlik etmesinin mümkün olmayacağı tehdidi sonucunda, alıp kaçtığım evraklarla tekrar askerlik şubesine geri dönmüştüm. **Yakın tarihin en dandik askeri olacaktım...**

Anlatacağım birçok hikayenin yanı sıra, nefretimi pekiştirebileceğim yüzlerce insan tanıdım. Ter kokusunun, göt kokusunun, öyle olmadığı halde psikopat ayaklarına yatarak çoğu şeyden yırtmanın yolunu arayanların, nişanlı olduğunu uydurarak küfürden sıyrılmaya çalışanların, bölük sancağını çalıp Genelkurmay'a götürülebilirse terhis edileceğini zannedenlerin, bana terhis olduktan sonra Ankara'da torbacılık



teklifinde bulunan 'bebe'nin, kendini jiletleyenlerin, esrar içenlerin, bali çekenlerin, otuzbir çekenlerin, sınıf çekenlerin, barfiks çekenlerin ve hasretlik çekenlerin çeke çeke bitiremeyeceği günleri tespih gibi çekmeye çalışan insanlar tanıdım...

Leman'ın tirajı...

Konuşarak, okuyarak ve yazarak başımı derde sokmayı çok iyi beceriyordum. Günlük tutuyordum ve sürekli mektup yazıyordum birilerine. Çünkü yazmak çok etkili bir rahatlama aracıydı. Bir gün bundan da sıkılıp işi daha ötesine vadmıyaya karar verdiğimde, *Leman* dergisine bir yazı yazmıştım. Postamı askeri sınırlar içinde olan postaneden postalamaya çalışırken, postalamın çözölen bağcığını bağlamak için eğildiğimde, "Zarfın üzerinde adın soyadın ve hangi bölükten olduğun yazmıyor," diyen posta memurunun sesini duydum, doğrulup uyduruk isim ve farklı bir bölük adı yazıp postaladım. *Leman* benim bu icraatımdan önce askeriye içindeki ufak bir büfede satılıyordu. Genelde askerin bünyesine zarar vermeyecek nitelikte gazeteler ve birkaç dergi arasına karışmıştı *Leman*... Her hafta alır okurdum. Keyifliydi. Ta ki, *Leman*'da yayımlanacağını düşündüğüm yazımın

komutanların eline geçtiğini öğrenene kadar... Yazıda kimine küfretmişim, kimine kin kusmuşum. Kalemim aklımla yolunu bulmuş ama öfkele tekrar yoldan çıkmıştı.

Bir gün bölük komutanının beni odasına çağırdığını söylediler. Biraz endişelendim. Koğuyla oda arasındaki mesafe bitene kadar, "Acaba yine ne yaptım?" diye düşünmeye başladım. Yol bitti ve selam çakıp girdim içeri. Gözünü gözümünden ayırmadan, doğum yerimi, ailemi, yaşadığım çevreyi sordu. Bir anlam veremedim. Sonra tabur komutanının beni görmek istediğini söylediğinde sevindim. İstanbul'da doğduğum ve yüzüne tükürülmeyecek kadar da çirkin olmadığım için şoförü falan yapar diye hayal kurdum. Tabur komutanının şoförü olunca kimseyle işim olmayacaktı. Ne eğitim ne içtım. Koğuşu otel olarak kullanacaktım...

Neyse, girdik içeri. Ben ayaktaayım. Tabur komutanı en naif ses tonuyla buyur etti koltuğa. Oturdum bekliyorum. İki komutan da suratımı iyice incelediler. Sonra **tabur komutanı bana bir miktar bozuk para verdi**. Şaşırdım. Herhalde beni denemek için yapıyor dedim. Almadım.

"Alsana oğlum parayı!"

"Alamam komutanım..."

"Al oğlum bu senin paran!"

Düşünmeye başladım, "Bu para nasıl

benim param olabilir?" diye. Babamın gönderdiği parayı ATM'den çekiyordum. Yoksa bu seferlik elden mi göndermişti. Beynim ikiye yarılmıştı. Biri soru soruyor, diğeri, "Yok öyle değildir ama belki böyledir," diyordu. Son soruma, "Hadi oradan mal herif. Baban hiç elden para gönderir mi sana? Hem göndermiş olsa bile çikolata parası mı gönderirdi sadece?" dedi...

Tabur komutanın cebinden çıkardığı kağıdın ilk cümlesini okuyup duraksamasıyla beynimi birleştirip, "Şimdi boku yedim!" dedim. Çünkü okuduğu yazı, *Leman*'a gönderdiğim yazının ilk cümlesiydi. Sonra elindekinin hepsini okuyup tekrar cebine koydu. Bana dönüp, "Neden böyle şeyler yazdın?" diye sordu. Cevap vermedim.

"Söylesene oğlum, niye yazdın? Başını belaya mı sokmak istiyorsun? Senin yüzünden ya bize de soruşturma açılsa ne olur biliyor musun?"

"Ne olur komutanım?"

"Ebenin amı olur lan! Alay mı ediyorsun?"

"Hayır komutanım boş bulundum..."

"Koyarsam doldururum!"

Birkaç dakika sessizlik oldu. Bu beladan nasıl sıyrılırdım diye düşünürken aklıma pişmanlık yasası geldi. Komutan ne derse 'pişmanım' diyecektim. Yazdıklarımı savunmaya kalkarsam zararlı çıkacaktım...

"PKK'lı mısın, yoksa Dev-Sol'cu musun?"

"Komutanım Dev-Sol yok artık, başka örgütler var..."

"Oğlum senin kafada var mı? Mal mısın sen?"

"Mal değilim komutanım. Ayrıca kadınların da metalaştırılmasına karşıyım..."

"Siktir git şurdan! Öldürürüm bak seni!"

Beni getiren bölük komutanına 'fısıltıyla bir şeyler söyledi. Sonra biz kapıdan çıkmak üzereyken sınırdan olsa gerek, tekme attı bana. Bu iş burada bitti diye sevinirken, ertesi gün bir uzman çavuş beni istihbarat şubeye götürmek için geldiğini söyledi. Çıktık yola. Adam beni torpilli sanıyor. Güya babam istihbarat şube başkanının arkadaşısıymış. Ben, "Hayır, yok," diyorum. O, "Yok vardır, sen bilmiyorsun," deyip duruyor. İstihbarat şubeye götürdüğü askeri mahvedecekler, haberi yok. Hâlâ kalkmış, torpil senaryosu yazıyor. Gittik şubeye. Siması Atatürk'e benzeyen bir albay karşıladı bizi. Uzman çavuşu gönderip beni bir odaya götürdü. Hiç bağırmadan, küfretmeden konuşup beni anlamaya çalıştı. **"Pişmanım..."** lafını ilk defa birilerine karşı bu kadar sık kullandım. Sorgulama işi bittiğinde DGM'nin kapısından döndüğümü ve o yazıyı benim yazdığımı nasıl bildiklerini ise, el yazısı örneğimden bulduklarını öğrendim. Bu olaydan sonraki hafta gazete satan büfemiye gittiğimde *Leman*'ın artık gelmediğini öğrendim. İstmeden de olsa *Leman*'ın satışını düşürmüştüm. **Pişmanım**. Satış müdürü kızmış mıdır bilmiyorum...



Metanın dili, insan evladının barkod hali...

İnsan kendi tarihinin başlangıcından, ilk yaptığı aletleri, giysisini, mağarasını bile adlandırmaya ve anlamlandırmaya başlamıştı. Yaptığı aletler ya da mağarası, giysisi henüz meta haline dönüşmese de kendisiyle çevresiyle doğayla ilişkisini öğrenilebilir, öğretilir, kontrol edilebilir yönetilebilir hale dönüştürme çabasına girmişti yani...

Yani ilk kodlama duyu organlarıyla yapılan hatırlama çabasıydı. Yazılı tarihle ve özel mülkiyetin gelişimiyle birlikte, taşlarla işaretlenen tarlalar mülkiyet haritalarına, ülke haritaları ise sınırlara dönüşürken, mülkiyetin ve emek hareketinin yönetenler tarafından kontrol edilebilmesi (barkodlanması) daha çetrefil bir hale dönüştü. Çünkü meta ve üretkenlerin niceliği artmış, nitelik biçim değiştirmişti. Bunu barkodlamak için bizzat en kaba ve en işe yarar yöntemleri seçtiler...

Önce koskoca gezegeni ülkelere semtlere ve mahallere böldüler... Nehirleri dağları denizleri barkodlamak daha kolaydı. Çünkü onlar oradaydı. Geriye bir şey kalıyordu: İnsanı barkodlamak!..

Mülkiyetin o zamanki sahipleri, bunun için insanları renklerine, inançlarına ve kavimlerine göre barkodlamayı seçti... Üzerlerinde o an için etiket olmayan bu ürünler ve emek gücü artık kısmen kontrol edilebilir, yönetilebilir ve üzerinde plan yapılabilir bir hale dönüşmüştü. Ama bu yığınlarca yazılı belge, insan ve hatası bol olan bir otomasyon, enformasyon ve barkodlama biçimiydi... Bunun mükemmel hale dönüştürülmesi için burjuvazi denen bir sınıfın ortaya çıkması ve malının son kurşuna kadar sahiplenmesi gerekiyordu!..

Fransız devriminin gerçek amacı da milliyetçiliğin ortaya çıkması ve ulus devletlerin kurulmasından ziyade burjuvazinin iç pazara hakim olma çabası değil miydi? Kendi ülkesinin sınırlarını çizen burjuvazi, aynı zamanda şunu ilan ediyordu: "Ben kendi ülkemin sahibiyim ve buradaki bütün mallar ve emek gücü benim kontrolümdedir! Bu kontrolü sağlamak için ülkemin sınırlarını dağlarını nehirlerini işaretleyeceğim. Ve bu ülke vatandaşlarına da -mesela- Fransız milleti ismini vereceğim!"

20. Yüzyıl'ın başlarında burjuvazinin eline bunlardan fazlasını yapacak silahlar geçti. Telefon, telgrafın yerine geçmiş, tren çoktan icat edilmiş, dünyanın bir ucundan diğer tarafına bilgi, meta, emek aktarılabilir hale dönüşmüştü. Bunlarsa daha karmaşık ve etkili bir barkodlama sistemine geçilmesi gerektiğinin işaretleriydi.

İlk etkili nüfus sayımları bu tarihlerde yapıldı. İnsan, nüfus kağıdıyla barkodlandı. İlk gerçek coğrafya

Zihinleri kitle iletişim aygıtlarıyla işgal edilmiş işçilerle, dağda kulağında vericilerle dolaşan inekler arasındaki farkı kaldırmaya çalışıyoruz cicim!..



haritaları, ilk ciddi mal ve emek dökümleri ve mala ilk ciddi barkodlama (etiket) bu tarihlerde etkili biçimde yaygınlaştı. Etiket çok etkiliydi ve anlamı şuydu: Bu mal falanca şirket tarafından üretilmiştir, fiyatı şudur...

Dünyanın bir ucundaki mal için etiketinin görülmesi ve paranın daha hızlı transferi için başka bir teknolojik gelişmeye ihtiyaç vardı: Bilgisayar ve onun sahip olduğu ağ ve bunun sahipleri...

Yumurtanın sırrı...

Artık burjuvazi için işler oldukça kolaylaşmıştı. Kars'taki bir çiftlikteki tavuğun götünden çıkan yumurtayı İstanbul'daki insanın ağzına kadar götüren yolu takip edebiliyor, doğal kaynakları ve emek hareketini denetleyebiliyor, planlayabiliyordu.

Peki bunu neden yönetmek için kullanmasındı ki?

Öyle de yaptı! Köhne ve bürokratik Sovyet yönetiminin çökmesiyle -Sovyetler'de kitle iletişim aygıtları hiçbir zaman gelişmemişti- önünde kapılar ardına kadar açıldı...

Faşizme rahmet okutacak yepyeni bir yönetim şekli belirlendiler. Çoğunluğun kulaktan dolma aşına olduğu bir yeni çağ yönetimi: E-devlet!

E-devlet, küçük bir şirketin mal ve hizmet, emek ve sermaye hareketinin bilançosunun ulusal ve evrensel haliydi. Büyütülmüş ölçekteki fark: Bunun ekonomik, siyasi, askeri etkisiydi... Tabii ki esas vurucu etkisi burjuvazinin her türlü kontrol mekanizmasını eline geçirmesi

ve bunu hiçbir erkle artık paylaşmayacak olmasıydı.

Bu örneğe ilk geçen ve uygulayan ülkeleri tahmin etmek zor değil. ABD yüzde 83, Almanya yüzde 81, İngiltere yüzde 86, İsveç yüzde 91, İsrail yüzde 94, Türkiye yüzde 57 oranında 'e-devlet'e geçti. Türkiye yakın gelecekte 'MERNİS' projesiyle bu açığı kapatacaktır!

Bu sistemin sadece yerel burjuvazi için değil, ağababaları emperyalistler için de büyük avantajları olacaktı. Çünkü 'e-devlet' şeklinde yapılan devletlerin elde ettiği bütün bilgiler, yerel düzeyde kalmayıp emperyalistlerin merkezi veri depolama sistemlerine aktarılıyordu.

Ama bu tablonun dışında kalan ülkeler ve bölgeler vardı. Bu ülkelerin ve bölgelerin kaynakları kısmen kontrol altındaydı. Emperyalistler artık buradaki hammadde kaynaklarıyla sınırlı kalmayıp bütün emek ve sermaye hareketini kontrol altına almak, işaretlemek (barkodlamak), yönlendirmek ve yönetmek istiyordu. Arap Baharı'na bu gözle bakmak, bütünlüklü olmasa da müthiş ipuçları veriyordu.

Bilginin bu türden toplanma ve depolanması, sadece alış değil, yönetenler açısından, kitlelere ulaştırılırken onu kirleterek dezenformasyon denen silaha da dönüşüyordu. Zihinleri kitle iletişim aygıtlarıyla işgal edilmiş işçilerle, dağda kulağında vericilerle dolaşan inekler arasındaki fark ortadan kaldırılmaya çalışılıyordu. Gereken şey insan evladının doğumundan ölümüne kadar yaptığı her şeyin kişi bazında bilinebiliyor olmasıdır. Çünkü ancak böyle yönetilebilir.

Bu kontrol hareketinin gelişimine bir bakalım... Binlerce yıllık birebir insanla yönetmenin ilkel yoluyla birlikte teknoloji devreye girdi. Transistörlü ilk küçük casus dinleyiciler, 1950'li yıllarda yapıldı. Pille çalışan bu dinleyiciler, yaklaşık yüz metrelik menzile sahipti. Kül tablası, sigara kutusu ve kalem gibi küçük araçların içine kolaylıkla yerleştirilebiliyordu.

Basit ortam dinlemesi ise 1970'lerde keşfedildi. Geliştirilen lazerli dinleme yöntemleri, herhangi bir pencereye gönderilen lazer ışınlarının, odanın içindeki sesleri ısının kaynağına geri getirmesi prensibiyle çalışıyordu. Cam ne kadar kirliyse, casusların işi o denli kolay oluyordu. Çünkü, kirli camlar, lazer ışınlarının kırılıp geri dönmesini kolaylaştırıyordu.

Artık ulaşılan boyut bambaşka. Cep telefonlarını kullanan kişilerin GPS üzerinden konumu 50 metrelik bir alan içerisinde belirleniyor.

Cep telefonu, açık olmasa bile bir ortam dinleme aygıtı haline getirilebiliyor. Cep telefonunun bastığımız her tuşu kayıt altına alınıyor. Attığınız her SMS bir başka cep telefonuna da gidiyor. Girdiğiniz her internet sitesi tek tek tespit ediliyor ve o internet sitesinde neler yaptığınız bir bir kaydediliyor. Telefon görüşmesi yapan bir kişinin sesinden, yaşı, cinsiyeti, stres durumu tespit edilerek bir ses kimliği çıkarılıyor ve bundan sonra yaptığı tüm görüşmeler bu kimlik vasıtasıyla merkezi bilgi depolarına akıyor... Burjuvazinin masumane bürokrasiyi kaldırmak adına başlattığı teknolojik merkeziyetçilik muhalifler için canavara dönüşüyor.

ABD'nin büyük operasyonları öncesi yaptığı istihbari faaliyetlerinin belkemiğini bu ağ oluşturuyor. Bırakın merkezi operasyonları, Usame bin Ladin'in Pakistan'ın bir köyünde sadece bir kez uydu telefonunu kullanması dünyada bit kadar olan yerin anında tespiti ve arkasından indirilen komondolarla öldürülmesiyle sonuçlandı.

Objektifimizi yakınlaştıralım...

Türkiye'de daha önceki yıllarda bütün operasyonlar ajan-muhbir faaliyet ve istihbaratlarıyla sağlanırken son 10 yılda Ergenekon, KCK ve Devrimci Karargah operasyonlarının tamamına yakını ortam dinleme ve izleme faaliyetleriyle gerçekleştirildi. Bu durumun muhalefet açısından sonucu yıkıcıdır...

Kısaca özetlenirse 'duvara yazı yazma' dönemi bitmiştir. Ta ki sosyalist devrimcilerin burjuvaziden öğrendiklerini kendi sistemleri için yepyeni bir silah olarak kullanacağı zamana kadar...



Kutsal olan, yoksulların vatanıdır!

Ulan sanki Azrail paratoneri var yoksullarda! Ölümü çekiyorlar! Ölümü getiren sebeplere hiç bakılmıyor. İnşaattan düşüp ölen işçinin hayatına mal olan, ya inşaat konusundaki eksik bilgisidir, ya da takmadığı barettir! Sobadan sızan gazdan zehirlenen aile, ya fırtınanın kurbanı olmuştur, ya da temizlemedikleri soba borusu öldürmüştür onları. Hâşâ! Düzen süttten çıkmış ak kaşık!

Yitip giden diğer canların o yolu aşındırma amaçları da, Aslan Encü'nünkinden farklı değildi. Hepsinin yaşayabilecekleri kadar paraya ihtiyaçları vardı. Bu yüzden, 'kaçağa' gitmek zorundalardı. Yaşamak ve kaçığa gitmek arasında tercih yapma olanakları yoktu.

Şımak Uludere'de onlarca insan katledildi. Hepsinin yaşı, otuzun altındaydı. Ve hepsinin adına birer senaryo yazıldı. 'Terör' örgütüne yardım ve yataklık yapıyorlardı kimilerince. Kimilerince, 'kaçakçılık' yapıp yollarını buluyorlardı. Kimileri ise, önemsemedi onların ölümünü. Ama gerçekler, onlar için uygun görülen yazgıdan bir hayli farklıydı. Kürt coğrafyasında doğanların potansiyel terörist ilan edildiği bir ülkede önemli olan, bu insanların o yolu neden aşındırdıkları değildi. Önemli olan, hangi yolu aşındırdıklarıydı. Güneydoğu topraklarında gidip gelenlerin amacının ne önemi var? Bunların alayı 'terörist'! Ölmeleri, yaşamalarından çok daha hayırlı kutsal vatanımız için!

Bu insanların o yolu neden gidip geldiğini kaç kişi gerçekten merak etti acaba? Kaç kişi bu insanlara önyargısız bakmayı başardı? Ve bu ölen kaçınıcı yoksul kirli savaşta? Ölen kaçınıcı kişi olduğu bile bilinmeyen Aslan Encü, daha önce mayın tarlasına girip bacağına kaybeden abisine protez yaptırmak için gitmişti 'kaçağa'... Aslan Encü'nün babası, iki oğlunu da bu kirli savaşın araçları olan, barutlu metallere kurban vermiş biri olarak, oğullarını 30 lira için kaybettiğini haykırdı, Ali Ağaoglu'nun 120 bin liraya yatak aldığı kutsal vatanımızın güneydoğusundan!

Yitip giden diğer canların o yolu aşındırma amaçları da, Aslan



Encü'nünkinden farklı değildi. Hepsinin yaşayabilecekleri kadar paraya ihtiyaçları vardı. Bu yüzden, 'kaçağa' gitmek zorundaydılar. Yaşamak ve kaçığa gitmek arasında tercih yapma olanakları yoktu. Kaçağa gitmeden, yaşama olanakları yoktu. Çünkü bu insanların hayvanları, bağı, bahçesi ya da gidebilecekleri bir iş kapısı yoktu. Onlara, kolay yoldan para kazanmak suçundan, çoktan hüküm giydirilmişti halbuki. Hatta öldükten sonra üzerlerine giydirilen battaniyelerden bile önce giymişlerdi bu hükmü. Haber, sosyal paylaşım sitelerine düşer düşmez, klavye delikanlıları, parmaklarından kan sıçrayan puştlar, yine başladılar aynı teraneye: "Onlar kaçakçılık yapıyorlardı, suçluydular" Yani eğer Kürtsen, kaçakçılığın suçu bile ölüm! Burjuva

mahkemelerinde yargılanma hakkın da yok. Çünkü Kürtsün. Hatta en kötüsü: Yoksul bir Kürtsün. Bu klavye delikanlısı puştlar, bu insanların neden kaçığa gitmek zorunda olduklarını araştırma zahmetine girmeden, ölmüş bedenlere önyargı yağdırdılar. Tıpkı Maraş'ta, Sivas'ta, Dersim'de, Çorum'da ve en son Van'da katledilenlerin bedenlerine yağdırılan yalanlar, iftiralar, küfürler gibi...

Patron olacak...

Ashında bu ülkede yoksullar için hazırlanan önyargı daima aynıdır: Yoksul ölmüşse suçludur kardeş! Üniversitedeki ilk senemde, hukuk dersinde, Tuzla Tershanesi'nde yavşak patroñ tarafından, kum torbasının ikamesi olarak görülen işçilerin ölümü hakkında konuşan hocanın

sözünü keserek araya giren arka sıralardan bir züppe, işçileri kastederek: "Bunlar eğitimsiz, hocam!" dedi. "Patron olacak ...nin hiç mi suçu yok yani?" dediğimde ise, dersin hocası üslubuma dikkat etmem gerektiği konusunda uyardı beni. Yani, nasıl ve nerede olursa olsun, ölen yoksul suçludur!

Ulan sanki Azrail paratoneri var yoksullarda! Ölümü çekiyorlar! Ölümü getiren sebeplere hiç bakılmıyor. İnşaattan düşüp ölen işçinin hayatına mal olan, ya inşaat konusundaki eksik bilgisidir, ya da takmadığı barettir! Sobadan sızan gazdan zehirlenen aile, ya fırtınanın kurbanı olmuştur, ya da temizlemedikleri soba borusu öldürmüştür onları. Hâşâ! Düzen süttten çıkmış ak kaşık! Onun en küçük suçu yok bu olayda!

Dershane parasını ödeyemediği için intihar eden genç sorunludur. İş bulamadığı için bir silahı kafasına, diğer silahı kalbine dayayan adam 'şov' yapmaktadır. Düzen masumdur bu olayda da! Ama bir zengin ölmeye görsün! Tüm ihmaller gözler önüne serilir, günlerce haber yapılır bu konuda. Ölen ya da yaralanan zenginin suçu, en aza indirgenir. Geçmişte yaptıkları, duygusal bir müzik eşliğinde gözler önüne serilir. Devlet adamları, taziye de hazır bulunur, yaralıysa tam teşekküllü hastane emrine amadedir zenginin...

Ulan, bunlardan geçtim, tırmaklarının ucu kanasa, haber olur onlar! Yoksullar kitlesel ölür, yine de yoksullar suçludur.

Açık söylüyorum, eyyamcı düzenin yücelttiği zenginlerin vatani kutsal falan değildir; kutsal olan, yoksulların vatanıdır. Zenginler öldüğünde ölümün adı kahpe, yoksullar öldüğünde ölümün adı ihmal ve cehaletse, kutsal olan sizin vatanınız değil, cinnete teşvik ettiğiniz yoksulların öfkeleridir!..

MEHMET GÜNEŞ ADINDA BİR ADAM...

Bu sayımızda, bir yazı yayınlıyacaktık. Yazı, son 'Devrimci Karargah' operasyonunda tutuklanan Mehmet Güneş'in yazısıydı. Operasyonu anlatan, aslında operasyonun ne kadar 'dandik' olduğunu anlatan bir yazıydı. Lakin zindandan çıkartamadık yazıyı, biz dergiyi matbaaya verene kadar...

Mehmet Güneş, bilen bilir, *Türkiye Gerçeği* dergisi editörüdür. TKP-B ve devamı olan TDP davalarından mapuslarda ömür tüketmiştir. O hareketin lideridir.

Son olarak, 'Devrimci Karargah' üyeliği suçlamasıyla göz altına alındı Mehmet Güneş. Az buçuk solculuğa bulaşmış herkesin bilebileceği üzere, bahis konusu örgüte alakası olmamasına rağmen tutuklandı. Mehmet Güneş, evindeki arama sırasında polislin yaptığı video kaydında şunları söyledi:

"Bu arama da, gözaltı da, savcılık tasarrufu da kanun dışıdır. Bunun bir tezgah olduğunu en başta savcının kendisinin biliyor. Hiçbir tutanak falan imzalamadım ve



imzalamayacağım. AKP faşizmini muhatap almayacağım, savcılıkta, mahkemede falan ifade vermeyeceğim. Bu oyunda yer almayacağım. Köpeksiz köyde değneksiz gezebileceğini sananlar fena yanılıyor, yaptıkları yanlarına

kâr kalmayacak."

Ey savcılar! Ey cemaat güzelleri! Siz bu tavrı tahayyül dahi edemezsiniz! Sizin geleneğinizde bir adet 'delikanlı' yoktur. Sizin geleneğiniz, "Padişahım çok yaşa!" geleneğidir; bizim geleneğimizde ise, Mehmet Güneş'in tavrı vardır. Bu, ister Deniz Gezmiş deyin, ister Mahir, ister İbo deyin, bizim tarihimizin icabı bir tavidir...

Don çıkarmama erdemi...

60'lı yaşlarını yaşayan Güneş'i zindana yolladınız, o zindanda, "Soyun!" talimatına uymadığı için günlerce işkence ettiniz... Ayıptır ama siz ayıp nedir bilmezsiniz; Güneş'in, karşınızda donunu çıkarmayacak erdemi nereden bulduğunu bile anlayamayacak tıynetle adamlarsınız. Pardon, adam mısınız?

Bakınız, biz size, Mehmet Güneş'i yargılayamazsınız demiyoruz, adam olamazsınız diyoruz. Bu nasihatı babanız bile vermez!.. Anlayınız... (Hakan Gülseven)